

Valtteri Satomaa

Protektionism i EU? En analys av EU-domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina

Pro gradu-avhandling i offentlig rätt

Handledare: Markku Suksi

Fakulteten för samhällsvetenskaper, ekonomi och juridik

Åbo Akademi

Åbo 2023

ÅBO AKADEMI – FAKULTETEN FÖR SAMHÄLLSVETENSKAPER, EKONOMI OCH JURIDIK

Ämne: Offentlig rätt	
Författare: Valtteri Satomaa	
Arbetets titel: Protektionism i EU? En analys av EU-domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina	
Handledare: Markku Suksi	
<p>EU har exklusiv befogenhet på området för unionens gemensamma handelspolitik. Denna handelspolitik inbegriper bl.a. handelspolitiska skyddsåtgärder, som är protektionistiska instrument med vilka ett land kan skydda sin industri mot skadlig import. Antidumpningsåtgärder utgör ett av dessa instrument.</p> <p>Kina är bland EU:s viktigaste handelspartner samtidigt som landet utgör det största föremålet för EU:s handelspolitiska skyddsåtgärder. Även om Kina blev medlem i WTO år 2001 och landet har reformerat sin ekonomi avsevärt råder det fortfarande delade meningar om huruvida landet kan anses vara en marknadsekonomi. Bland annat EU och USA anser att Kina inte är en marknadsekonomi, vilket gör det möjligt för dem att särbehandla kinesiska företag och införa antidumpningstullar. Eftersom tvisten om Kinas marknadsekonomiska status inte fått en lösning är Kinas behandling ett högaktuellt spörsmål i världshandeln. Denna tvist är i viss mån politiserad, eftersom Kina växt kraftigt och etablerat sig som en av världens största ekonomier under 2000-talet.</p> <p>I denna avhandling analyserar jag EU-domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina med syfte att skapa en systematiserad överblick över EU:s användning av antidumpningsåtgärder och över EU:s syn på Kinas ekonomiska system som ligger till grund för dessa åtgärder. Avhandlingen bygger på en rättsdogmatisk undersökning.</p> <p>Undersökningen visar att unionsinstitutionerna förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder samtidigt som domstolsprövningen är begränsad till ett fåtal aspekter, såsom att unionsinstitutionerna inte gjort uppenbart oriktiga bedömningar. Domstolarna ska avstå från att ersätta institutionernas bedömningar med sina egna. Det förefaller därför som att det är tämligen svårt för de exporterande företag som råkat ut för antidumpningstullar att med framgång överklaga unionens antidumpningsåtgärder. Unionslagstiftningen är dessutom dynamisk och kan t.o.m. ändras om domstolen avkunnar en dom till unionens nackdel.</p> <p>Unionen håller bestämt fast vid sin syn på Kinas ekonomiska system som är ägnat att skapa sådan snedvridning att kinesiska priser och kostnader inte kan läggas till grund för antidumpningsundersökningar. Det finns ingen förändring i sikte, tvärtom antyder Kinas konstitutionella socialistiska målsättningar att attityder mot Kina kan hårdna ytterligare.</p>	
Nyckelord: EU-rätt, export- och importrätt, förvaltningsrätt, handelsrätt, WTO-rätt, handelspolitik, handelspolitiska skyddsåtgärder, dumpning, antidumpningsåtgärder, protektionism, Kina, WTO	
Datum: 16.03.2023	Sidantal: 97, i-x

Innehåll

1. Inledning	1
1.1 Skydd av den inre marknaden mot dumpad import av varor	1
1.2 Frågeställning och avgränsningar	3
1.3 Metod och material	7
2. Skydd av den inre marknaden mot import av varor.....	11
2.1 Den inre marknaden i förhållande till WTO-rätten.....	11
2.2 Den inre marknadens grund i EU-rätten	12
2.3 Skydd av den inre marknaden för varor mot skadlig import	13
3. WTO, EU och Kina	16
3.1 WTO – ett regelbaserat internationellt handelssystem.....	16
3.2 EU och WTO	17
3.3 Kina och WTO.....	21
4. EU–Kina-handelsrelationer	25
4.1 Kinas framväxt etablerar landet bland EU:s viktigaste handelspartner	25
4.2 EU:s syn på Kinas ekonomiska system	27
5. Antidumpningsåtgärder	33
5.1 Antidumpningsåtgärder som en del av handelspolitiska skyddsinstrument	33
5.2 Den juridiska grunden för antidumpningsåtgärder.....	35
5.3 Domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina	40
5.3.1 Marknadsekonomisk status	40
5.3.1.1 Grundförordning 384/96.....	40
5.3.1.2 Grundförordning 1225/2009	51
5.3.1.3 Grundförordning 2016/1036	57
5.3.2 Rättvis jämförelse	59
5.3.3 Fastställande av skada	64
5.3.4 Bristande samarbete	79
5.3.5 Utlämnande av uppgifter	81
5.3.6 Domstolskontroll av unionens handelspolitiska skyddsåtgärder	84
6. Avslutning.....	89
Källor.....	iii

1. Inledning

1.1 Skydd av den inre marknaden mot dumpad import av varor

Europeiska unionen är en av världens tre största ekonomier och utgör den största exportmarknaden för ett åttiotal länder.¹ För sina medlemsstater utgör EU en inre marknad utan inre gränser: den inre marknaden är ett frihandelsområde som innebär fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital. Dessutom är EU en tullunion där interna tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan ska vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Utöver ett frihandelsområde är EU således ett tullområde som tillämpar en gemensam tulltaxa gentemot tredjeland.

Den inre marknaden innebär att traditionella landsgränser inte finns i handeln mellan medlemsstaterna, och gentemot tredjeland har EU gemensamma yttre gränser. Det kan därför tänkas att den inre marknaden behöver skyddas på något sätt, eftersom olika typer av störningar kan drabba alla medlemsstater på grund av den inre marknadens karaktär. Den inre marknadens ändamålsenliga funktion kan äventyras av både medlemsstaters och företags åtgärder, vilka kan leda till olika typer av orättvisa, såsom snedvridning av konkurrensen.

Såväl tullar på import och export som avgifter med motsvarande verkan samt uttryckliga importrestriktioner inbegripet åtgärder med motsvarande verkan är förstås förbjudna mellan medlemsstaterna enligt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF), men dessa förbud skyddar den inre marknaden mot interna störningar. Det föreligger däremot också ett ständigt behov av att skydda den inre marknaden externt, dvs. mot skadlig import från tredjeland. I fråga om skadlig import kan unionen vidta handelspolitiska skyddsåtgärder för att skydda sin industri. Det är detta externa skydd av den inre marknaden för varor som jag kommer att fokusera på i denna avhandling.

Import från tredjeland kan visa sig skadlig t.ex. i situationer där importen sker till ett för lågt pris, dvs. att den importerade varan säljs till ett billigare pris på exportmarknaden än på exportörens hemmamarknad. Situationer med skadlig import

---

¹ Europeiska kommissionen: EU position in world trade.

kallas för dumpning och skadlig import för dumpad import. Dumpad import kan motverkas med hjälp av antidumpningsåtgärder. Till exempel i dessa situationer kan den inre marknaden för varor skyddas externt, dvs. gentemot tredjeland.

Skyddet av den inre marknaden för varor gentemot tredjeland har formen av handelspolitiska skyddsåtgärder, även kallade handelspolitiska skyddsinstrument. Handelspolitiska skyddsåtgärder är med andra ord protektionistiska instrument som under vissa omständigheter kan användas i syfte att skydda den egna industrin. Handelspolitiska skyddsåtgärder har sin grund inom EU i EU-lagstiftning som i sin tur genomför WTO-rätten, som är ett resultat av WTO-medlemsländernas överenskommelser. I EU har unionen exklusiv befogenhet på området för den gemensamma handelspolitiken, varför unionen företräder medlemsländerna i WTO och ansvarar för vidtagandet av handelspolitiska skyddsåtgärder.

I denna avhandling ligger fokus på EU:s antidumpningsåtgärder mot import från Kina. Kina är ett högaktuellt fenomen i världshandeln och i antidumpningsärenden, eftersom landet växt fram med stormsteg och etablerat sig bland världens tre största ekonomier under 2000-talet. Kina blev medlem i WTO i början av 2000-talet, men dess ekonomiska utveckling har inte övertygat alla WTO-länder och landet behandlas fortfarande olika. En milstolpe i Kinas WTO-medlemskap passerades i december 2016, då ett omtvistat avsnitt avseende kinesiska företags ställning i antidumpningsundersökningar i landets anslutningsprotokoll gick ut. Vad utgången av detta avsnitt i praktiken innebär är omstritt och saknar ett uttryckligt avgörande, vilket har lett till att Kina behandlas olika av olika WTO-länder. De länder som anser att Kina inte uppfyller kriterierna för marknadsekonomisk status kan i praktiken lättare införa antidumpningstullar på kinesiska import.

I denna avhandling kommer jag att analysera EU-domstolens domar avseende antidumpningsåtgärder mot import från Kina. Avhandlingen tar avstamp i de EU-bestämmelser som syftar till att skydda den inre marknaden för varor – från internt skydd till skydd mot störande import från tredje land, där avhandlingens fokus ligger. Eftersom det rör sig om ett område med grund i WTO-rätten kommer jag att även presentera EU:s och Kinas respektive relation till WTO samt deras ömsesidiga handelsrelation.

1.2 Frågeställning och avgränsningar

I denna avhandling kommer jag att fokusera på det jag kallar för det externa skyddet av den inre marknaden för varor. Jag kommer att fokusera på situationer där EU vidtar antidumpningsåtgärder med anledning av dumpad import från Kina, eftersom Kina är en av EU:s viktigaste handelspartner och en av de tre största ekonomierna i världen. Eftersom EU är ett av de WTO-länder som inte tillerkänt Kina marknadsekonomisk status, kan unionen i vissa situationer grunda antidumpningsåtgärden på priserna i något representativt tredje land med marknadsekonomi i stället för priserna i Kina. Denna metod leder i regel till högre antidumpningstullar, eftersom priserna i länder utan marknadsekonomi ofta är snedvridna och otillförlitliga, då de inte utgör resultatet av de fria marknadskrafterna.

Är EU således protektionistiskt? Jag kommer att genomföra denna undersökning genom att analysera EU-domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina. Denna avgränsning innebär att jag inte kommer att behandla förstainstansrättens, dvs. tribunalens domar. Jag kommer därutöver att avgränsa mig till antidumpningsåtgärder av de olika typerna av handelspolitiska skyddsåtgärder. Denna avgränsning är motiverad dels eftersom antidumpningsåtgärder i allmänhet är det mest använda handelspolitiska skyddsinstrumentet, dels eftersom merparten av de av EU vidtagna antidumpningsåtgärderna riktar sig mot Kina och dels eftersom tvisten om Kinas marknadsekonomiska status har en konkret betydelse för antidumpningsåtgärder.

Avhandlingens huvudsakliga frågeställning är följande: på vilka grunder kan EU vidta antidumpningsåtgärder? Jag kommer att undersöka denna frågeställning genom att avgränsa mig till antidumpningsåtgärder på import från Kina. Frågeställningen innefattar och tangerar dock även ett antal andra frågor som kan behandlas och besvaras separat. Därför kan avhandlingen anses besvara följande forskningsfrågor:

- På vilka grunder kan EU vidta antidumpningsåtgärder?
- Vilken är unionens syn på Kinas ekonomiska system och vilken roll spelar den i unionens användning av antidumpningsåtgärder?

- Hur stor makt har de verkställande institutionerna i fråga om antidumpningsåtgärder? På vilka grunder kan unionsinstitutionernas bedömningar ifrågasättas?
- Vilka allmänna slutsatser kan dras om unionens användning av handelspolitiska skyddsåtgärder?

Detta forskningsämne är ett högaktuellt område i världshandeln eftersom det råder delade meningar om huruvida Kina kan anses vara en stat med marknadsekonomi, vilket i sin tur har praktisk betydelse för antidumpningsundersökningar avseende import från Kina. Tvisten om Kinas marknadsekonomiska status har direkta konsekvenser för användningen av antidumpningsåtgärder, eftersom länder utan marknadsekonomi i regel råkar ut för högre antidumpningstullar och oftare.

Frågan om Kinas marknadsekonomiska utveckling har sin grund i Kinas anslutningsprotokoll till WTO från 2001 som innehåller en tidsfrist på 15 år, som alltså redan gått ut, men vars innebörd fortfarande är oavgjord. Eftersom det råder oenighet kring huruvida Kina är en stat med marknadsekonomi och huruvida den nämnda 15-årsfristen medför att Kina oavsett ska betraktas som ett land med marknadsekonomi, är världshandeln mycket politiserad och dividerad kring denna fråga. Två av de tre största världsekonomierna, EU och USA, betraktar fortfarande den tredje, Kina, som en icke-marknadsekonomi, vilket har en direkt och konkret betydelse för kinesiska exporterande företag.

Detta syns även på EU-nivå, då Kina står för 51 av 67 pågående skyddsåtgärdsundersökningar i EU, dvs. för hela 76 procent.² Dessa skyddsåtgärdsundersökningar kan visserligen innefatta även andra handelspolitiska skyddsåtgärder än antidumpningsåtgärder, men talet indikerar att användningen av handelspolitiska skyddsåtgärder präglar EU–Kina-handelsrelationer. Dessutom är antidumpningsåtgärder det mest använda handelspolitiska skyddsinstrumentet.³

Tidigare forskning på området för antidumpningsåtgärder är i stort sett kvantitativ forskning som fokuserat på de ekonomiska effekterna av antidumpningstullar, såsom

---

² Europeiska kommissionen: Ongoing Investigations. Per den 21 februari 2023.

³ Se kap. 5.1 där detta faktum framgår av WTO-statistik.

deras inverkan på totala importvolymen, på exportprisernas utveckling men även på enskilda företags marknadsvärde.

Till exempel Felbermayr och Sandkamp, vilka undersökte antidumpningstullars effekter på exportörer med hjälp av kinesiska tulldata, fann att antidumpningstullar inte påverkar producentpriser, vilket tyder på att tullarna tas ut av importörer och konsumenter.⁴ Detta kan anses vara förenligt med syftet med antidumpningsåtgärder – när antidumpningstullen i sista hand tas ut av konsumenter i form av produktpris bidrar antidumpningstullen till att exportörens oberättigade konkurrensfördel som beror på dumpad prissättning motverkas.

Vidare fann Felbermayr och Sandkamp att antidumpningstullar ofta leder till att små företag lämnar marknaden, dvs. att antidumpningstullar tvingar ut de minst effektiva producenterna, vilket de anser öka den totala konkurrenskraften för kinesiska exportörer. Dessutom fann de att antidumpningstullar som införts på specifika kinesiska produkter är i genomsnitt 111 procentenheter högre i USA än i EU, vilket hänger ihop med deras slutsats att exportörer reagerar mer känsligt på EU:s antidumpningstullar. Slutligen fann Felbermayr och Sandkamp att exporter till USA minskade med 64 % på grund av införandet av antidumpningstullar, medan exporter till EU minskade med 40 %, vilket förklarades av att USA i regel tillämpar högre antidumpningstullar. Felbermayr och Sandkamp påpekade också att även om USA:s antidumpningstullar är i genomsnitt tre gånger så höga som EU:s, är deras handelsdämpande effekt endast 50 % större.⁵ Dessa slutsatser är i enlighet med EU:s så kallade princip om lägre tull, enligt vilken antidumpningstullar bör understiga dumpningsmarginalen om en sådan lägre nivå är tillräcklig för att avhjälpa skadan.⁶

Jabbour, Tao, Vanino och Zhang, som undersökte effekten av EU:s antidumpningspolicy avseende import från Kina under 1999–2007, fann att antidumpningsåtgärder vidtagna av Europeiska unionen skadade produktiviteten, sysselsättningen och den internationella konkurrenskraften hos europeiska importberoende företag. Därutöver fann de att effekterna av antidumpningsåtgärder

---

⁴ Felbermayr & Sandkamp 2020, s. 18.

⁵ Felbermayr & Sandkamp 2020, s. 18.

⁶ Se skäl 16 och artikel 9.4 andra stycket i förordning 2016/1036.

varierar mellan företag och beror på produktiviteten av de importberoende företagen och vikten av de berörda produkterna i dessa företags totala import. Jabbour, Tao, Vanino och Zhang fann vidare att antidumpningsåtgärder kan gynna de företag som konkurrerar med orättvisa import, men dessa effekter begränsar sig främst till de minst produktiva företagen.⁷

Choi, som undersökte antidumpningstillars effekter på import i USA, EU, Kina och Indien under 1996–2015, fann att en ökning med 1 procent i antidumpningstullen minskar importen av den berörda produkten med ca 0,43–0,51 procent. Däremot ökade importen av de berörda produkterna med ca 30 procent under tiden en antidumpningstull var i bruk. Därför hävdar Choi att en antidumpningstull är en tillfällig lättnad.⁸

Mot bakgrund av det faktum att kvantitativ ekonomisk forskning präglar området för antidumpningsåtgärder är det motiverat att konstatera att denna avhandling syftar till att bidra med annan sorts kunskap om detta område. Det finns visserligen enstaka analyser av EU-domstolens domar samt av ändringen av grundförordningen och metoden med marknadsekonomisk status, men denna avhandling kommer att samla ihop domstolens domar för en systematisk överblick över domstolens och därmed EU:s praxis i fråga om antidumpningsåtgärder.

Avhandlingens juridiska disciplin är EU-rätt och förvaltningsrätt inom den offentliga rätten. Import till EU, som på ett övergripande plan ligger till grund för avhandlingen, har visserligen såväl en offentligrättslig som privaträttslig dimension beroende på hur man närmar sig frågan, men frågeställningen behandlas uteslutande ur ett offentligrättsligt perspektiv. Det offentligrättsliga syns i att de antidumpningsåtgärder som kommissionen vidtar egentligen utgör förvaltningsbeslut vilka kan överklagas hos tribunalen och EU-domstolen samt att kommissionen är bunden av förvaltningsrättsliga principer när den vidtar antidumpningsåtgärder.

Avhandlingens tematik har en utpräglad EU-rättslig karaktär inom den offentliga rätten, eftersom den normativa utgångspunkten för handelspolitiska skyddsåtgärder

---

⁷ Jabbour, Tao, Vanino & Zhang 2019, ss. 12–13.

⁸ Choi 2017, ss. 24–25.

är artikel 207.1 FEUF, mot bakgrund av artikel 3.1 led e, som utgör grunden för parlamentets och rådets förordningar om dessa skyddsåtgärder. Inom EU-rätten kan man vidare skilja mellan bl.a. export- och importrätt och konkurrensrätt. Även om handelspolitiska skyddsåtgärder visserligen har olika följder för konkurrensförhållandena, ligger avhandlingens fokus inom ramen för export- och importrätt på de grunder på vilka EU kan vidta importbegränsande åtgärder.

Slutligen kan nämnas att temat även tangerar folkrätt, eftersom handelspolitiska skyddsåtgärder har sin grund i WTO-rätten. Dessa utgör i sin tur en del av folkrätten med tanke på att förhållanden mellan stater och internationella organisationer, däribland EU, utgör en väsentlig del av den. Trots alla dessa dimensioner som går att relatera till avhandlingens tema ligger avhandlingens huvudsakliga fokus på EU:s export- och importrätt men även på förvaltningsrätt i det avseendet att jag analyserar hur unionens antidumpningsåtgärder kan ifrågasättas med framgång.

1.3 Metod och material

Jag kommer att angripa frågeställningen med hjälp av den rättsdogmatiska metoden. Rättsdogmatik lämpar sig för denna typ av avhandling som strävar efter att tolka och systematisera gällande rätt. Rättsdogmatiker bidrar inte till skapandet av bindande rätt, utan dessa uttalar sig om rättsläget genom att söka sig till problemen, till skillnad från praktiker som fokuserar på att avgöra specifika frågor vid prövning av mål. Med hjälp av den rättsdogmatiska metoden förbehåller man sig med andra ord möjligheten att generellt och abstrakt uttala sig om gällande rätt.⁹ Som ett resultat av rättsdogmatisk undersökning kan forskaren fastställa vilka rättsregler som finns (*de lege lata*), ge rekommendationer om hur befintliga rättsregler borde tillämpas samt vilka rättsregler lagstiftaren borde skapa (*de lege ferenda*).¹⁰ Med hjälp av den rättsdogmatiska metoden kommer jag att utföra en undersökning av EU-domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina. Ett kvalitativt tillvägagångssätt lämpar sig för denna typ av undersökning där fokuset ligger på domstolens uttalanden och ställningstaganden samt avgöranden på grundval av dessa.

---

⁹ Peczenik 1995, s. 33.

¹⁰ Lehrberg 2018, ss. 207–208.

I praktiken kommer jag att använda mig av den rättsdogmatiska metoden genom att först presentera det teoretiska ramverket för EU och dess inre marknad i förhållande till WTO-rätten samt EU:s befogenheter att skydda den inre marknaden med hjälp av antidumpningsåtgärder. Eftersom antidumpningsåtgärder härrör från WTO-rätten och fokuset i denna avhandling ligger på antidumpningsåtgärder som införts på import från Kina kommer jag att presentera den allmänna grunden för antidumpningsåtgärder i såväl WTO- som EU-rätten samt redogöra för både EU:s och Kinas relation till WTO. Jag kommer även att redogöra för EU:s och Kinas ömsesidiga handelsrelation.

Med denna teori strävar jag efter att skapa en bred grund som bäddar för det rättsfallsmaterial som jag kommer att analysera i denna avhandling. Jag kommer att presentera ett antal utvalda representativa mål ur EU-domstolens rättsfallssamling, vilka redogör för domstolens rättspraxis och unionens användning av antidumpningsåtgärder med avseende på import från Kina.

Som material för avhandlingen kommer jag således att använda mig av domar ur EU-domstolens rättsfallssamling, EU:s fördrag, materiella EU-förordningar mot bakgrund av GATT och rättsvetenskaplig litteratur. Här kan dock påpekas att rättsvetenskaplig litteratur, doktrinen, trots att den ibland nämns som rättskälla, inte är någon auktoritativ rättskälla så som t.ex. lagstiftning och förarbeten. Den rättsvetenskapliga litteraturens tyngd ligger snarare i dess förmåga att initiera och delta i diskussion om rättstillämpningen och behovet av ny lagstiftning.¹¹ Den rättsvetenskapliga litteraturen kommer därför att till lämpliga delar stödjas av originalkällan, dvs. de aktuella bestämmelserna, och till övriga delar ha en vägledande funktion.

Det huvudsakliga materialet i avhandlingen är EU:s grundförordning om antidumpningsåtgärder, i dess olika versioner, samt EU-domstolens domar som har ett högt rättskällevärde. Avhandlingen kommer att ta avstamp i de fördragsbestämmelser som utgör grunden för den materiella lagstiftningen om handelspolitiska skyddsåtgärder. De grundläggande fördragen utgör EU:s primärrätt

---

¹¹ Lehrberg 2018, s. 209.

och skapas enligt artikel 48 FEU genom att medlemsstaterna ratificerar ändringarna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Förordningar, direktiv och beslut utgör bindande sekundärrätt som antas med stöd av fördragen. Däremot utgör bl.a. rekommendationer och yttranden icke-bindande sekundärrätt. Mellan primärrätten och sekundärrätten placeras sig även internationella avtal som ingås av EU. Primärrätt, bindande sekundärrätt samt internationella avtal, men också allmänna rättsprinciper, utgör bindande rättskällor.¹² Avhandlingens material ska därför anses ha ett högt rättskällevärde.

Målen är utvalda ur EU-domstolens rättsfallssamling på grundval av representativitet. Detta betyder att jag preliminärt gått igenom målen för att kunna välja ut de som är tillräckligt representativa, dvs. de i vilka domstolen uttalar sig om antingen rättspraxis, om tillämpningen av en bestämmelse eller om Kinas ekonomiska system. På denna grund har jag en uppsättning domar som jag anser uppfylla detta kriterium och som belyser användningen i EU av antidumpningsåtgärder på import från Kina. Det finns även en rad nyare avgöranden, vilket kan anses bidra med ett visst nyhetsvärde.

Som jag redogör för nedan i kapitel 4.2 har grundförordningen 2016/1036 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen ändrats. Även om grundförordningen ändrats och indelningen av länder i marknadsekonomier och icke-marknadsekonomier slopats vill jag med avseende på rättsfallsmaterialets aktualitet framhålla att de mål som avser Kinas marknadsekonomiska status i enlighet med artikel 2.7 b i de tidigare grundförordningarna bidrar med viktig argumentation och värdefulla resonemang kring de olika faktorer utifrån vilka snedvridningar i Kinas ekonomiska system kan bedömas samt hur dessa kan inverka på unionens uppfattning om tillförlitligheten av priser och kostnader i Kina. EU:s ståndpunkt att det föreligger betydande snedvridningar i Kinas ekonomi har med andra ord inte ändrats, även om mekanismen med marknadsekonomisk status slopats.

Avhandlingens normativa grund utgörs av artiklarna 3.1 led e, 206 och 207.1–2 FEUF. Dessa utgör i sin tur grunden för de materiella reglerna i Europaparlamentets

---

¹² Hettne 2011, ss. 40–42.

och rådets förordning (EU) 2016/1036 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen, i dess ändrade lydelse enligt parlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2321 av den 12 december 2017.¹³

Artikel 3.1 led e FEUF föreskriver att unionen ska ha exklusiv befogenhet på området för den gemensamma handelspolitiken. Artikel 206 föreskriver bl.a. att unionen ska bidra till en harmonisk utveckling av världshandeln, och artikel 207.1 föreskriver att den gemensamma handelspolitiken ska grunda sig på enhetliga principer, särskilt när det gäller enhetlighet i fråga om bl.a. handelspolitiska skyddsåtgärder.

Parlamentets och rådets förordningar med de materiella bestämmelserna om handelspolitiska skyddsåtgärder har således sin grund i och genomför artiklarna 3.1 led e, 206 och 207.1–2 FEUF. Därutöver beaktar dessa materiella förordningar Allmänna tull- och handelsavtalet GATT, som utgör ett av avtalen i Världshandelsorganisationen WTO och som EU har förbundit sig till.¹⁴

Den viktigaste normativa grunden i denna avhandling utgörs av ovannämnda parlamentets och rådets förordning 2016/1036, i dess ändrade lydelse enligt parlamentets och rådets förordning 2017/2321. I denna avhandling kallar jag denna förordning grundförordningen, eftersom alla antidumpningsåtgärder i EU har sin grund i den. Utöver grundförordningen 2016/1036 är visserligen även dess tidigare versioner relevanta i och med att olika versioner av grundförordningen var giltiga vid tidpunkten för omständigheterna i de rättsfall jag undersöker. Grundförordningen i dess olika versioner har dock samma rubrik, dvs. förordning [...] om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen/gemenskapen.

---

¹³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2321 av den 12 december 2017 om ändring av förordning (EU) 2016/1036 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen och förordning (EU) 2016/1037 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.

¹⁴ I grund och botten utgörs avhandlingens normativa grund av artikel VI i GATT, som utgör grunden för antidumpningsåtgärder i WTO-rätten.

2. Skydd av den inre marknaden mot import av varor

2.1 Den inre marknaden i förhållande till WTO-rätten

Icke-diskrimineringsprincipen utgör en av hörnstenarna i såväl WTO-rätten som EU-rätten. I EU-rätten ska all diskriminering på grund av nationalitet enligt icke-diskrimineringsprincipen enligt artikel 18.1 FEUF vara förbjuden. Själva Europeiska unionens existens baserar sig emellertid på ett undantag från icke-diskrimineringsprincipen i WTO-rätten.

Icke-diskrimineringsprincipen i WTO-rätten består av den "inre" och "yttre" icke-diskrimineringsprincipen. Den inre icke-diskrimineringsprincipen heter egentligen principen om nationell behandling ("national treatment") och går ut på att importerade utländska varor inte får behandlas sämre än inhemska varor vad gäller t.ex. skatter. Den yttre icke-diskrimineringsprincipen heter å sin sida mest-gynnad-nation ("most-favoured-nation") och enligt den ska varje fördel som någon WTO-medlem erbjuder en annan medlem omedelbart och ovillkorligt tillfalla även alla andra medlemmar.¹⁵

Ett undantag från icke-diskrimineringsprincipen i WTO-rätten är artikel XXIV i Allmänna tull- och handelsavtalet GATT (General Agreement on Tariffs and Trade), som föregick Världshandelsorganisationen men numera utgör ett av avtalen i den. Artikel XXIV tillåter under vissa förutsättningar bildandet av tullunioner och frihandelsområden, även om sådana avskaffar handelshinder endast mellan medlemsstaterna och diskriminerar handeln med utomstående länder.¹⁶ Till undantaget hör att de som beslutar att bilda ett frihandelsområde eller en tullunion ska underrätta de övriga WTO-länderna om detta. Vidare får de tullar som tas ut av utomstående WTO-länder enligt artikel XXIV inte vara sammantaget högre än före bildandet av frihandelsområdet eller tullunionen.

Bildandet av frihandelsområden och tullunioner, som kallas för Preferential Trade Agreements (PTA),¹⁷ utgör en avvikelse från den yttre icke-diskrimineringsprincipen

---

¹⁵ Duras & Moëll 2017, s. 40.

¹⁶ Duras & Moëll 2017, ss. 34, 98.

¹⁷ Trebilcock 2015, s. 44.

och kallas i WTO-rätten för positiv särbehandling. Utöver frihandelsområden och tullunioner kan positiv särbehandling ha formen av Generalized System of Preference (GSP), som innebär att WTO-medlemmar ensidigt får bevilja utvecklingsländerna handelsförmåner.¹⁸ Enligt artikel 15 i avtalet om tillämpning av artikel VI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (WTO-GATT 1994; herefter antidumpningsavtalet) ska industriländerna ta särskild hänsyn till utvecklingsländernas speciella förhållanden när antidumpningsåtgärder övervägs, och konstruktiva lösningar ska undersökas innan antidumpningstullar tillgrips.

EU och dess inre marknad utgör alltså ett uttryck för positiv särbehandling och baserar sig på ett undantag från den yttre icke-diskrimineringsprincipen. Ibland kan denna produkt av positiv särbehandling behöva skyddas med hjälp av negativ särbehandling. Negativ särbehandling i WTO-rätten, som består av olika protektionistiska instrument, dvs. handelspolitiska skyddsåtgärder, är det område där avhandlingens fokus ligger.

2.2 Den inre marknadens grund i EU-rätten

I EU-rätten har den inre marknaden sin grund i artikel 3.3 FEU som föreskriver att unionen ska upprätta en inre marknad. Vidare ska unionen enligt denna punkt bl.a. verka för en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft samt främja ekonomisk, social och territoriell sammanhållning mellan medlemsstaterna. Dessa målsättningar hänger alltså samman med den inre marknaden och dess syfte. Den inre marknaden baserar sig således på fördraget om Europeiska unionen.

Enligt artikel 26.1 FEUF ska unionen besluta om åtgärder i syfte att upprätta den inre marknaden och säkerställa dess syfte. Den inre marknaden ska vidare enligt 2 punkten omfatta ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor, personer, tjänster och kapital säkerställs. I denna avhandling ligger fokus på den inre marknaden för varor och de bestämmelser som är aktuella till denna del.

Tullunionen har sin grund i artiklarna 28.1 och 30 FEUF, enligt vilka unionen ska innefatta en tullunion, som ska omfatta all handel med varor och där tullar på import

---

¹⁸ Duras & Moëll 2017, s. 98.

och export samt alla avgifter med motsvarande verkan ska vara förbjudna mellan medlemsstaterna. Vidare ska tullunionen enligt artikel 28.1 införa en gemensam tulltaxa gentemot tredjeland. Med andra ord är EU ett område fritt från interna tullar och avgifter för sina medlemsstater, och ett enhetligt tullområde gentemot tredjeland.

Enligt artikel 28.2 ska förbudet mot tullar och avgifter mellan medlemsstaterna gälla varor med ursprung i medlemsstaterna samt varor från tredjeland som är i fri omsättning i medlemsstaterna. Enligt artikel 29 ska varor från tredjeland anses vara i fri omsättning i en medlemsstat, om importformaliteter har uppfyllts och tullar och avgifter har tagits ut. Dessa artiklar etablerar begreppet unionsvaror, som omfattas av den fria rörligheten i unionens område. Det kan bl.a. därför ligga i unionens intresse att skydda den inre marknaden och tredjeländers tillgång till den.

2.3 Skydd av den inre marknaden för varor mot skadlig import

I och med den inre marknads grundläggande karaktär kan olika störningar drabba alla medlemsstater och leda till olika orättvisor, såsom konkurrenssnedvridning på den inre marknaden. Fokuset för denna avhandling är skyddet av den inre marknaden för varor mot skadlig import. Skyddet av den inre marknaden för varor kan dock delas upp i det jag kallar för internt och externt skydd, varför jag inledningsvis presenterar det interna skyddet och går därefter över till det externa skyddet, där avhandlingens fokus ligger.

Skyddet av den inre marknaden torde vara mest konkret i artiklarna 30 och 34–35 FEUF som förbjuder tullar på import och export samt avgifter med motsvarande verkan och kvantitativa import- och exportrestriktioner samt åtgärder med motsvarande verkan mellan medlemsstaterna. Det är med andra ord förbjudet att medlemsstaterna av varandra uppbär tullar i EU-intern handel, eller att de begränsar handeln med uttryckliga eller förtäckta restriktioner. Dessa förbud riktar sig som sagt mot handeln mellan medlemsstaterna, men den inre marknaden kan också skyddas externt, dvs. i handeln med tredjeland.

Mekanismerna för skyddandet av den inre marknaden gentemot tredjeland härrör från GATT i WTO-rätten och har formen av samma handelspolitiska skyddsåtgärder som WTO-rätten tillåter. Befogenheten för unionen att vidta handelspolitiska

skyddsåtgärder återfinns på EU-nivå i funktionssättsfördraget. Unionen ska enligt artikel 3.1 led e FEUF ha exklusiv befogenhet bl.a. i frågor som gäller den gemensamma handelspolitiken, och den gemensamma handelspolitiken inbegriper enligt artikel 207.1 FEUF de handelspolitiska skyddsåtgärderna. EU:s exklusiva befogenhet innebär att medlemsstaterna inte kan vidta handelspolitiska skyddsåtgärder.

Enligt artikel 207.2 FEUF ska Europaparlamentet och rådet genom förordningar i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet besluta om genomförandet av den gemensamma handelspolitiken. Genom Lissabonfördraget gjordes Europaparlamentet till medlagstiftare bl.a. i handelsfrågor och gavs lika mycket makt som rådet. Dessutom gavs parlamentet en större roll vid förhandlingar om och ratificeringar av internationella handelsavtal, då parlamentets godkännande blev obligatoriskt.¹⁹ EU:s exklusiva befogenhet innebär att kommissionen tar initiativ angående den gemensamma handelspolitiken, samtidigt som rådet och parlamentet ska godkänna handelspolitisk lagstiftning.

Enligt artikel 291.2 FEUF ska kommissionen, eller i särskilda fall rådet, tilldelas genomförandebefogenheter om det krävs enhetliga villkor för genomförande av unionens rättsligt bindande akter. Kommissionens roll framgår även av skäl 31 i grundförordningen, i vilket anges att det för genomförandet av denna förordning krävs enhetliga villkor för antagande av provisoriska och slutgiltiga tullar och för avslutande av en undersökning utan åtgärder samt att dessa åtgärder bör antas av kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011.²⁰ Skäl 1 i denna förordning återger innehållet i artikel 291.2 FEUF.²¹

I EU hör genomförandet av handelspolitiska skyddsåtgärder således till kommissionen. I kommissionen ansvarar kommissionens handelsavdelning, generaldirektoratet för handel, för vidtagandet av handelspolitiska skyddsåtgärder.

---

¹⁹ Europaparlamentet: Europeiska unionen och dess handelspartner.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.

²¹ Kommissionens genomförandebefogenheter liknar i detta avseende statsrådets förordningar enligt 80 § i Finlands grundlag: "[...] statsrådet [...] kan utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i denna grundlag eller i någon annan lag".

Därutöver biträds kommissionen av en kommitté i antidumpningsärenden i enlighet med artikel 15.1 i grundförordningen 2016/1036. Kommissionens beslut om vidtagande av handelspolitiska skyddsåtgärder är i grund och botten förvaltningsbeslut som fattas med stöd av grundförordningen. Dessa förvaltningsbeslut har direkt inverkan på den berörda produktens och importörens marknadsställning, och dessa beslut kan överklagas hos tribunalen och därefter hos EU-domstolen. Kommissionen är dessutom bunden av förvaltningsrättsliga principer när den fattar beslut i antidumpningsärenden.²²

---

²² Ett sådant förvaltningsbeslut föregås av ett tillkännagivande om inledande av undersökningsförfarandet. För ett färskt exempel, se tillkännagivandet om inledande av ett antidumpningsförfarande beträffande import av keramiska plattor med ursprung i Indien och Turkiet (EUT C 501, 13.12.2021, s. 25). Detta förfarande resulterade i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/265 av den 9 februari 2023 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av keramiska plattor med ursprung i Indien och Turkiet. Med denna genomförandeförordning införde unionen antidumpningstullar för en period på fem år, och utöver dessa åtgärder har unionen antidumpningstullar på import av keramiska plattor med ursprung i Kina i kraft.

3. WTO, EU och Kina

3.1 WTO – ett regelbaserat internationellt handelssystem

I ingressen till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen erkänner parterna bl.a. att deras förbindelser på det kommersiella och ekonomiska området bör inriktas på att höja levnadsstandarden och säkerställa full sysselsättning, samtidigt som de erkänner behovet av medvetna ansträngningar för att tillförsäkra utvecklingsländerna en andel av tillväxten i internationell handel. Vidare önskar parterna att bidra till dessa syften genom att ingå ömsesidiga och för alla parter fördelaktiga överenskommelser som syftar till bl.a. väsentlig nedsättning av tullar och andra hinder för handeln. Enligt artikel II i detta avtal av ska WTO utgöra den gemensamma institutionella ramen för handelsförbindelserna mellan medlemmarna i frågor som gäller de avtal och sammanhängande rättsliga instrument som ingår i bilagorna till detta avtal. Enligt artikel III ska WTO utgöra forum för förhandlingar mellan medlemmarna i frågor som gäller deras multilaterala handelsförbindelser.²³

WTO strävar efter ett regelbaserat internationellt handelssystem. I början av 1900-talet började allt mer utvecklade handelsrelationer mellan länder förekomma och behovet av ett forum som reglerar handelsrelationer började växa. År 1947 kom man överens om Allmänna tull- och handelsavtalet (GATT), som bl.a. etablerade internationellt erkända handelsregler. Syftet med avtalet var att skapa lika villkor för samtliga medlemmar genom att nedsätta tullar och andra handelshinder samt att skapa grund för icke-diskriminerande behandling.²⁴

Med tiden utvecklades handeln ytterligare och det var inte längre enbart varor som var föremål för handeln, vilket skapade ett behov av att reformera GATT. År 1995 omvandlades GATT till Världshandelsorganisationen WTO, som blev ett takorganisation för såväl GATT som ett antal andra handelsavtal. T.ex. det allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) och avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPS) är ett resultat av förhandlingarna 1995 och därmed en del av WTO. Under senare år har WTO:s avtalssamling kompletterats med t.ex. avtalet

---

²³ Avtal om upprättande av Världshandelsorganisationen.

²⁴ Europaparlamentet: Europeiska unionen och Världshandelsorganisationen.

om förenklade handelsprocedurer 2017. WTO verkar således ständigt för en smidig och rättvis handel.²⁵

WTO-systemets målsättning är att underlätta handeln och få den att strömma så fritt som möjligt. Dessutom strävar WTO efter att integrera utvecklingsländerna i det internationella handelssystemet. Även om WTO:s åtgärder oftast syftar till att göra handeln friare, kan den under vissa förutsättningar förespråka upprätthållande av handelshinder, t.ex. i syfte att skydda konsumenter eller miljön. Och eftersom handelsrelationer ofta går ut på parternas olika intressen har WTO en tvistelösningsmekanism som fungerar som en domstol.²⁶

Som nämndes ovan i kapitel 2.1, innehåller WTO-rätten inslag av negativ särbehandling. Negativ särbehandling i WTO-rätten har formen av handelspolitiska skyddsåtgärder som under föreskrivna förutsättningar kan tillgripas för att avhjälpa olika typer av importstörningar. Artikel VI i GATT föreskriver om antidumpnings- och utjämningsstullar och artikel XIX innehåller föreskrifter om skyddsåtgärder. Bestämmelserna kompletteras av separata avtal: bilaga 1A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen innehåller bl.a. ett avtal om genomförande av artikel VI i 1994 års Allmänna tull- och handelsavtal (antidumpningsavtalet), ett avtal om subventioner och utjämningsåtgärder samt ett avtal om skyddsåtgärder.

3.2 EU och WTO

EU är med i WTO sedan 1 januari 1995. WTO-avtalen binder EU eftersom avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen är ett av de internationella avtal som unionen ingått. Utöver Europeiska unionen är även varje EU-medlemsstat medlem i WTO, men på grund av EU:s exklusiva befogenhet i unionens gemensamma handelspolitik fungerar EU som en aktör i WTO. Följaktligen företräds EU i WTO av kommissionen i stället för medlemsstaterna.²⁷

Ett av de första områden där EU-länderna förde samman sina befogenheter var internationell handel, vilket innebär att medlemsstaterna gav kommissionen

---

²⁵ Europaparlamentet: Europeiska unionen och Världshandelsorganisationen.

²⁶ WTO: Who we are.

²⁷ Europaparlamentet: Europeiska unionen och Världshandelsorganisationen.

befogenheten att hantera handelsfrågor, såsom förhandlingar om internationella handelsavtal, på deras vägnar. Med andra ord agerar EU som en enhet i fråga om både bilaterala och multilaterala handelsavtal, och unionen har kunnat försvara sina intressen i internationella handelstvister i WTO:s tvistelösningssystem.²⁸

Artikel 216.1–2 FEUF föreskriver om EU:s rätt att ingå avtal med tredjeländer eller internationella organisationer t.ex. i situationer där fördragen föreskriver att sådana avtal ska ingås eller om det är nödvändigt att ingå ett avtal i syfte att inom ramen för unionens politik genomföra något av de mål som anges i fördragen. Vidare ska avtal som ingås av unionen vara bindande för unionens institutioner och medlemsstaterna.

Internationella avtal ingångna av EU utgör en integrerad del av unionens rättsordning och placerar sig under primärrätt men över sekundärrätt. EU-domstolen har nämligen slagit fast att internationella avtal har företräde framför sekundärrättsakter, samtidigt som den har ogiltigförklarat sådana beslut om ingående av internationella avtal som inte var förenliga med primärrätten.²⁹

Enligt EU-domstolen ska internationella avtal ha företräde framför unionens rättsakter, eftersom det följer av artikel 216.2 FEUF att när unionen ingår internationella avtal är unionens institutioner bundna av sådana avtal. Detta betyder enligt domstolen att giltigheten av en unionsrättsakt kan därför påverkas av att rättsakten inte är förenlig med sådana folkrättsliga regler.³⁰ Enligt domstolen ska därför förordningar, direktiv, beslut, rekommendationer och yttranden i möjligaste mån tillämpas med beaktande av internationella avtal.³¹

Bestämmelserna i GATT har emellertid inte tillerkänts direkt effekt. Enligt domstolen kännetecknas GATT-avtalet av mycket flexibla bestämmelser t.ex. i fråga om möjligheterna till undantag, varför bestämmelserna inte kan anses ovillkorliga.³² Detta innebär att enskilda i regel inte kan åberopa bestämmelser i GATT vid

---

²⁸ Europaparlamentet: Europeiska unionen och dess handelspartner.

²⁹ Rosas & Armati 2018, s. 57.

³⁰ Se t.ex. domen av den 12 januari 2006 i mål C-311/04, punkt 25; domen av den 3 juni 2008 i mål C-308/06, punkterna 42–43 och domen av den 21 december 2011 i mål C-366/10, punkterna 50–51. Se även Rosas & Armati 2018, s. 58.

³¹ Se t.ex. domen av den 12 januari 2006 i mål C-311/04, punkt 25; domen av den 7 juni 2007 i mål C-335/05, punkt 16 och domen av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, punkt 31.

³² Se domen av den 5 oktober 1994 i mål C-280/93, punkterna 106–110.

domstolar: enligt domstolen kan bestämmelserna i ett internationellt avtal som unionen är part i endast åberopas i en talan om ogiltigförklaring av en unionsrättsakt om avtalets beskaffenhet och systematik inte utgör hinder för detta och om bestämmelserna till sitt innehåll framstår som ovillkorliga och tillräckligt precisa.³³

I mål C-207/17 fick domstolen en begäran om förhandsavgörande, i vilken den nationella domstolen frågade EU-domstolen om de förordningar genom vilka antidumpningsåtgärder införts var ogiltiga, eftersom dessa enligt WTO:s tvistelösningsorgans beslut hade förklarats oförenliga med WTO:s antidumpningsavtal och GATT 1994. Enligt domstolen följer det av fast rättspraxis att avtalet om upprättande av WTO och avtalen i bilagorna 1–3 till detta avtal, på grundval av deras beskaffenhet och systematik, i princip inte ingår bland de regler utifrån vilka domstolen ska pröva lagenligheten av unionsinstitutionernas rättsakter.³⁴

I mål C-104/19 hade parterna tagit upp frågan om vilken inverkan WTO:s tvistelösningsorgans utslag, i vilka det konstaterades att unionen åsidosatt ett antal WTO-bestämmelser genom den omtvistade förordningen, har på den omtvistade förordningens giltighet. Domstolen erinrade om att den redan slagit fast att en unionsrättsakts giltighet inte kan bedömas mot bakgrund av WTO-bestämmelser eller tvistelösningsorganets beslut. Enligt domstolen har den slagit fast det är endast i två undantagssituationer som unionslagstiftarens avsikt har varit att begränsa sitt eget handlingsutrymme vid tillämpningen av WTO:s regler och i vilka det ankommer på domstolen att pröva lagenligheten av en unionsrättsakt i förhållande till WTO-avtalen. Dessa är, för det första, situationer då unionen avsett att fullgöra en särskild förpliktelse som den åtagit sig inom ramen för WTO-avtalen, och för det andra, då den aktuella unionsrättsakten uttryckligen hänvisar till precisa bestämmelser i dessa avtal. Den omtvistade förordningens giltighet kunde inte bedömas mot bakgrund av WTO:s tvistelösningsorgans rapporter eftersom dessa villkor inte var uppfyllda.³⁵

---

³³ Se domen av den 13 januari 2015 i de förenade målen C-401/12 P och C-403/12 P, punkt 54; För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 3 juni 2008 i mål C-308/06, punkt 45. Domstolens hänvisning. Se även Rosas & Armati 2018, s. 58.

³⁴ Se domen av den 18 oktober 2018 i mål C-207/17, punkt 44. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 23 november 1999 i mål C-149/96, punkt 47. Domstolens hänvisning.

³⁵ Se domen av den 9 juli 2020 i mål C-104/19, punkterna 45–48.

Domstolen har i detta hänseende konstaterat att om det ankom direkt på unionsdomstolen att säkerställa unionsrättens förenlighet med WTO-reglerna, skulle unionens lagstiftande eller verkställande organ berövas den handlingsfrihet som motsvarande organ hos unionens handelspartner förfogar över. Enligt domstolen har bl.a. de viktigaste av unionens handelspartner dragit slutsatsen, med hänsyn till WTO-avtalens föremål och syfte, att dessa bestämmelser inte ska beaktas när deras dömande organ kontrollerar lagenligheten av bestämmelser i deras nationella rätt. Enligt domstolen skulle en sådan bristande ömsesidighet riskera att leda till en obalanserad tillämpning av WTO-reglerna.³⁶

I mål C-207/17 är det anmärkningsvärt att inte ens det faktum att vissa skäl i genomförandeförordning nr 924/2012 hänvisade till tvistelösningsorganets beslut var tillräckligt för att förordningen i fråga kunde enligt domstolen anses exakt följa nämnda beslut. I skäl 9 i nämnda förordning anges att den "syftar till att korrigera de aspekter i förordningen om slutgiltig tull som i tvistelösningsorganets rapporter konstaterades vara oförenliga samt göra förordningen om slutgiltig tull förenlig med tvistelösningsorganets rekommendationer och utslag". Unionslagstiftarens vilja är enligt domstolen inte att exakt följa slutsatserna i beslutet, utan snarare att "mot bakgrund av dem göra en översyn av de berörda antidumpningstullarna men samtidigt behålla manöverutrymmet vid tillämpningen av WTO-reglerna".³⁷ Skäl 9 hänvisar visserligen inte till precisa bestämmelser i WTO-avtalen, men det är anmärkningsvärt hur "göra förordningen [...] förenlig med tvistelösningsorganets rekommendationer och utslag" inte ska förstås som att "exakt följa" de slutsatserna, eller att detta konstaterande inte betraktades som fullgörande av en förpliktelse som unionen åtagit sig. Det förefaller således som att EU anser att tvistelösningspanelen inte är lika auktoritativ som en domstol vars utslag ovillkorligen bör följas.

Enligt domstolen utgör vidare artikel 2.7 i grundförordningen, som gäller fastställande av normalvärdet i fråga om import från ett WTO-land utan marknadsekonomi, ett uttryck för unionslagstiftarens vilja att på detta område anta en egen ordning inom unionens rättsordning. Detta påverkas inte av den

---

³⁶ Se domen av den 18 oktober 2018 i mål C-207/17, punkt 45. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 23 november 1999 i mål C-149/96, punkterna 43–46. Domstolens hänvisning.

³⁷ Domen av den 18 oktober 2018 i mål C-207/17, punkt 54.

omständigheten att unionslagstiftaren i skäl 3 i grundförordningen 2016/1036 anger att reglerna i antidumpningsavtalet "i möjligaste mån" ska överföras till unionsrätten: enligt domstolen ska detta skäl förstås så, att även om unionslagstiftaren avsåg att beakta bestämmelserna i antidumpningsavtalet i denna förordning, var avsikten inte att införliva var och en av dessa regler i den. Dessutom framgår det enligt domstolen av ordalydelsen av artikel 2.7 att denna artikel inte uttryckligen hänvisar till specifika bestämmelser i Kinas anslutningsprotokoll till WTO.³⁸

3.3 Kina och WTO

Kina blev medlem i WTO den 11 december 2001. Protokollet till WTO:s beslut om Folkrepubliken Kinas anslutning till organisationen är dock ännu efter drygt 20 år omtvistat och innebörden oavgjord. Av avsnitt 15(a)(i–ii) i protokollet framgår nämligen att Kina kan behandlas som en icke-marknadsekonomi i fråga om subventioner och dumpning.

Enligt avsnitt 15(a) led i åläggs tillverkare som är föremål för en subventions- eller dumpningsundersökning skyldigheten att visa att dessa är verksamma under marknadsekonomiska förhållanden för att kinesiska priser eller kostnader ska tas i beaktande. Enligt led ii kan det importerande WTO-landet använda en metod som inte baserar sig på en jämförelse av kinesiska priser eller kostnader om tillverkarna inte kan visa att dessa är verksamma under marknadsmässiga förhållanden.³⁹

I avsnitt 15(d) i nämnda protokoll föreskrivs att bestämmelsen om metoden för jämförbart land i avsnitt 15(a) ska förfalla när Kina visar att det i enlighet med importlandets lag blivit en marknadsekonomi. Vidare ska led ii förfalla i varje fall när 15 år passerat sedan Kina anslöt sig till WTO. Det råder dock delade uppfattningar om den rätta tolkningen av denna bestämmelse.

Enligt Kinas tolkning kunde landet beviljas marknadsekonomisk status när det visat att det blivit en marknadsekonomi och i varje fall senast den 12 december 2016 när

---

³⁸ Se domen av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, punkterna 88–90.

³⁹ Denna metod för jämförbart land återfinns i artikel 2.7 b i parlamentets och rådets förordning 2016/1036 och den syftar till att tillverkare som är verksamma under marknadsmässiga förhållanden kan behandlas utifrån deras individuella situation i stället för situationen i det land de är verksamma i. Se även domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkt 66.

15 år passerat sedan landets anslutning till WTO. Enligt den kinesiska tolkningen borde således landet beviljas marknadsekonomisk status samtidigt som metoden för jämförbart land inte längre borde tillämpas på import från Kina. Kina har dock fortfarande inte erkänts som en marknadsekonomi av alla WTO-medlemmar, däribland ekonomijättarna EU och USA.

Ett antal motsatta tolkningar går nämligen ut på ordalydelsen i leden i och ii. För det första skulle förfallandet av led ii inte innebära att punkt a med led i försvinner. Dessa föreskriver också om metoden för jämförbart land, varför förfallandet av led ii inte skulle förhindra användningen av metoden för jämförbart land – i annat fall skulle ju förfallandet av led ii ogiltiggöra även led i. Enligt en tolkning skulle dock bevisbördan gå över från tillverkarna till importlandet: före förfallandet av led ii skulle kinesiska tillverkare behandlas enligt metoden för jämförbart land om inte dessa lyckades visa att de är verksamma under marknadsekonomiska förhållanden. Efter att led ii förfallit skulle dock importlandet visa att den kinesiska tillverkaren fortfarande är verksam under icke-marknadsekonomiska förhållanden.⁴⁰ Denna tolkning kunde anses förbättra Kinas ställning i WTO, samtidigt som metoden för jämförbart land fortsättningsvis är tillåten.

EU:s syn på utgången av fristen på 15 år framgår av unionens rättsakter, även om unionen inte uttryckligen uttalar sig om denna. När 15-årsfristen närmade sig sin utgång antog Europaparlamentet den 12 maj 2016 en resolution i vilken det framhöll att Kina inte kunde betraktas som en marknadsekonomi.⁴¹ Därefter antog parlamentet och rådet den 8 juni 2016 grundförordning 2016/1036, i vilken Folkrepubliken Kina angavs i artikel 2.7 b som ett WTO-land utan marknadsekonomi på vilket metoden för jämförbart land kunde tillämpas om inte den berörda tillverkaren lyckades visa att denne är verksam under marknadsmässiga förhållanden.⁴² Unionen ansåg med andra ord att metoden för jämförbart land fortsättningsvis kunde tillämpas på kinesiska företag, och dessa företag förpliktades att förete bevisning ifall de ansåg att de borde beviljas marknadsekonomisk behandling.

---

⁴⁰ Puccio 2015, s. 6–7.

⁴¹ Parlamentets resolutioner har visserligen inte någon juridisk effekt, men de kan fungera som ett politiskt initiativ.

⁴² För en mer ingående diskussion, se kap. 4.2 nedan.

Twisten om Kinas marknadsekonomiska status och tolkningen av avsnitt 15(d) i landets anslutningsprotokoll har till dags dato inte fått en uttalad lösning. Efter den utgångna fristen på 15 år tog Kina den 12 december 2016 tvisterna med EU och USA till WTO:s tvistelösningspanel, men ärendena fick aldrig någon lösning eftersom Kina, när landet såg ut att förlora tvisterna, begärde i maj 2019 att behandlingen stoppas.⁴³ Utan ett uttryckligt beslut till Kinas fördel kan EU och USA anse att deras tolkning är berättigad och fortsätta med alternativa metoder vid fastställandet av normalvärdet i fråga om antidumpningsundersökningar gällande import från Kina.

Eftersom tvisten inte fått någon uttalad lösning är problematiken högaktuell med tanke på att två av världens största ekonomier håller fast vid sin tolkning och särbehandlar den tredje. Den utdragna tvisten kan i viss mån anses politiserad, precis som namnet handelspolitiska skyddsåtgärder antyder: det handlar om att genom handelspolitik skydda den egna ekonomin och produktionen mot lägre prissättning av ett kraftigt växande Kina.

Både USA och Kina har uttalat sig om den fortgående tvisten och beskrivit den som den viktigaste frågan i WTO:s antidumpningsrätt.⁴⁴ På grund av metoden för jämförbart land har de dumpningsmarginaler som EU fastställt mot Kina i genomsnitt varit 61 % jämfört med de genomsnittliga dumpningsmarginalerna om 31 % i fråga om andra länder. För USA:s del har de genomsnittliga dumpningsmarginalerna mot Kina varit 154 %, och 49 % mot andra länder.⁴⁵

Twisten om Kinas marknadsekonomiska status kan med fog konstateras vara ett angeläget spørsmål, eftersom särbehandlingen av Kina har lett till avsevärt höga dumpningsmarginaler jämfört med andra länder. Kina är dessutom också klart oftast föremål för antidumpningstullar: mellan åren 2001–2020 har 4 674 antidumpningsåtgärder införts i rapporterade WTO-länder, varav 1 247 st, dvs. hela 26,7 % riktade sig mot Kina. 116 st riktade sig mot EU och 220 st mot USA.⁴⁶ Kina drabbas således inte bara av högre antidumpningstullar, utan är också oftast föremål

---

⁴³ Hošman 2020, s. 5–6.

⁴⁴ Hošman 2020, s. 2.

⁴⁵ Prusa 2017, s. 620.

⁴⁶ WTO Stats: "Anti-dumping measures initiated – faced by exporter", "Reporting Economies: all", "Years 2001–2020". <https://stats.wto.org>. Hämtad 03.01.2023.

för antidumpningsåtgärder. Landets status som en diffus mellanvariant med icke-marknadsekonomiska drag har således konkreta konsekvenser.

4. EU–Kina-handelsrelationer

4.1 Kinas framväxt etablerar landet bland EU:s viktigaste handelspartner

Kina tog år 2020 över USA:s ställning som EU:s viktigaste handelspartner för varor med en andel på 16,1 % mot USA:s 15,2 %. Vid sidan av USA är EU och Kina världens största ekonomier och svarar var och en för ca 16 % av världens bruttonationalprodukt.⁴⁷ EU och Kina är bland varandras viktigaste handelspartner, och Kinas investeringar i EU överskred år 2015 första gången EU:s investeringar i Kina.⁴⁸ Handeln mellan EU och Kina uppgår till ca 1,5 miljarder euro varje dag.⁴⁹

EU blev Kinas största handelspartner och Kina EU:s näst största handelspartner år 2004.⁵⁰ Kina har blivit både EU:s största importör och snabbast växande exportmarknad.⁵¹ Handelsbalansen har sedan 2001 varit negativ för EU, eftersom varuimporterna från Kina är större än exporterna till Kina. De senaste åren har dock EU:s export till Kina av tjänster varit större än Kinas import av tjänster till EU.⁵² Medan 18 procent av alla exporterna från EU till Kina bestod av tjänster, var motsvarande siffra för exporterna från Kina till EU av tjänster endast 7 procent.⁵³

Som en följd av Kinas utveckling och dess ekonomiska framväxt har EU:s andel av världshandeln minskat från 19,5 % till 16,5 % åren 2004–2014, samtidigt som exporterna ökade med 80 % och importerna med 65 %.⁵⁴ I dagens läge svarar EU för ca 16 % av världshandeln.⁵⁵ Detta visar att Kinas kraftiga framväxt etablerade landets ställning i världshandelns topp tre, då Kina lyckades erövra en del av EU:s andel av världshandeln, samtidigt som detta har bidragit till en ökad handel mellan de två.

När Östasiens betydelse inom industrin började växa kraftigt och europeiska producenter fick börja tävla mot billig import, var EU tvunget att reagera med och förnya sin handelspolitik. Den enskilt största orsaken torde vara Kina, vars ekonomi

---

⁴⁷ Europaparlamentet: Europeiska unionen och dess handelspartner.

⁴⁸ Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2016 om Kinas status som marknadsekonomi.

⁴⁹ Europeiska kommissionen: EU-China agreement explained.

⁵⁰ Shu 2018, s. 322.

⁵¹ Kerneis 2018, s. 59.

⁵² Europeiska kommissionen: EU trade relations with China. Facts, figures and latest developments.

⁵³ Kerneis 2018, s. 59.

⁵⁴ Perdikis & Perdikis 2018, s. 17.

⁵⁵ Europeiska kommissionen: EU position in world trade.

växt fram kraftigt under 2000-talet: medan EU uppvisade en blygsam årlig tillväxt på 1,4 % åren 2000–2015, var Kinas tillväxttakt 9,5 %. Medan den kinesiska ekonomin motsvarade ca 16,2 % av EU:s ekonomi år 2005, hade den gått upp till nästan 70 % år 2015.⁵⁶ Denna avsevärda tillväxt hänger samman med Kinas anslutning år 2001 till WTO, som fick landet att reformera och öppna sin ekonomi.

Något som också illustrerar Kinas avsevärda framväxt i världshandeln är att världens stålproduktion fördubblats under de senaste 20 åren, samtidigt som Kinas andel av stålproduktionen ökat från 15,1 % till 52,9 % mellan 2000–2021.⁵⁷ Stålprodukter är dessutom ofta föremål för antidumpningsåtgärder, som framgår av EU-domstolens rättsfallssamling.

Den snabba ökningen av kinesisk import och underskottet i handelsbalansen är orsaken till att EU inlett undersökningar och vidtagit handelspolitiska skyddsåtgärder mot Kina, eftersom europeiska industrier började hotas och äventyras av den billiga och kraftigt ökade importen. EU:s undersökningar gällande handelspolitiska skyddsåtgärder har under 2000-talet omfattat olika produktkategorier, såsom textilier (2005), läderskodon (2006), energisparande glödlampor (2007), solpaneler (2012) och rostfritt stål (2017). Denna trend syns även i EU-domstolens målarkiv. Handelstvisterna har å ena sidan påverkat den bilaterala handelsrelationen, men å andra sidan haft betydelse för EU:s konkurrenskraft.⁵⁸

Tillgripande av handelspolitiska skyddsinstrument är således alltid en politisk balansgång mellan handelsrelationer, å ena sidan, och den inhemska industrins intressen, å den andra. Den inhemska industrins intressen omfattar såväl möjligheten till egen produktion som tillgången på råvaror och annat material. Antidumpningsåtgärden måste därför ha rätt proportion för att avhjälpa dumpningens skadliga verkan utan att hindra tillgången till den dumpade produkten.

Därutöver kan politiska målsättningar stå på spel: när EU år 2007 övervägde om de antidumpningstullar som år 2001 införts på kinesiska energisparande glödlampor

---

⁵⁶ Shu 2018, s. 322.

⁵⁷ World Steel Association: World Steel in Figures 2017, s. 6 & World Steel in Figures 2022, s. 7 och 15.

⁵⁸ Shu 2018, s. 323.

skulle avlyftas, var handels- och industrikommissionärerna av olika åsikter. Medan handelskommissionären förespråkade avlyfta antidumpningstullar i syfte att främja energieffektiviteten i Europa, motsatte sig industrikommissionären förslaget och betonade vikten av europeiska arbetsplatser.⁵⁹ Detta illustrerar den svåra balansgången med handelspolitiska skyddsåtgärder samt utgör ett utmärkt exempel på det politiska i handelspolitiska skyddsåtgärder.

4.2 EU:s syn på Kinas ekonomiska system

När den ovan i kapitel 3.3 nämnda fristen på 15 år i Kinas anslutningsprotokoll till WTO närmade sig sin utgång antog Europaparlamentet den 12 maj 2016 en resolution om Kinas status som marknadsekonomi, i vilken parlamentet betonade att Kina inte är en marknadsekonomi och att landet inte uppfyllt de fem kriterier EU ställt som definition av en marknadsekonomi.⁶⁰ Dessa är 1) ringa statligt inflytande i allokeringen av resurser och i företagets beslut, 2) ingen snedvridning i den privatiserade ekonomins funktion, 3) effektiv implementering av bolagsrätten med lämpliga bestämmelser om företagsstyrning (t.ex. en självständig revision i enlighet med internationella redovisningsnormer), 4) effektiva rättsliga ramar för bedrivande av affärsverksamhet (t.ex. lagar om konkurser och ägandeförhållanden) samt 5) existensen av en genuin finanssektor.⁶¹ Kriterierna återfinns i artikel 2.7 c i grundförordningen 2016/1036.

Kriterierna var desamma när Kina år 2003 begärde av EU att få bli betraktad som en marknadsekonomi. I anslutning till denna begäran ansågs Kina uppfylla endast det andra kriteriet. År 2008 ansåg kommissionen att Kina uppvisade anmärkningsvärda framsteg i fråga om det tredje och fjärde kriteriet, medan det första och femte kriteriet präglades av mindre framsteg.⁶² Kina ansågs med andra ord uppvisa minst utveckling i fråga om ringa statligt inflytande i allokeringen av resurser och företagets beslut samt i fråga om en genuin finanssektor.

---

⁵⁹ Shu 2018, s. 324; Europeiska kommissionen: European Commission proposes end to anti-dumping duties on energy saving lightbulbs in one year.

⁶⁰ Europaparlamentet: Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2016 om Kinas status som marknadsekonomi.

⁶¹ Puccio 2015, s. 12.

⁶² van Bael & Bellis 2011, s. 143.

I resolutionen konstaterade parlamentet att EU och Kina är två av de största handelsaktörerna i världen och bland de viktigaste handelspartner för varandra. Parlamentet betonade emellertid att den kinesiska staten har ett sådant inflytande på ekonomin att företagens priser, kostnader, produktion och insats inte bestäms på grundval av marknadskrafterna, dvs. tillgång och efterfrågan, även om Kina har i anslutningsprotokollet åtagit sig att låta marknadskrafterna fastställa alla priser i landet. Vid tidpunkten för antagandet av resolutionen var 56 av de 73 antidumpningsåtgärder som var i kraft riktade mot import från Kina.⁶³

Efter resolutionen av den 12 maj 2016 antog parlamentet och rådet den 8 juni 2016 grundförordningen 2016/1036, i vilken Folkrepubliken Kina togs upp bland länder som inte är marknadsekonomier men som är medlemmar i WTO. Antagandet av resolutionen och den nya grundförordningen utgjorde, på grundval av det tidsmässiga sambandet med utgången av 15-årsfristen i december 2016, EU:s ställningstagande om Kinas ekonomiska system. Denna slutsats stöds av det faktum att även om EU redan den 12 december 2017 antog förordning 2017/2321 om ändring av förordning 2016/1036, som slopade indelningen av länder i marknadsekonomier och icke-marknadsekonomier, offentliggjorde unionen på samma datum som ändringen trädde i kraft en rapport om betydande snedvridningar i Folkrepubliken Kinas ekonomi.⁶⁴

I skäl 2 i förordning 2017/2321 angav man att det är lämpligt "med hänsyn till utvecklingen när det gäller vissa länder" att normalvärdet fastställs på ett nytt sätt. Vidare slog man fast i nämnda skäl att denna förordning inte har någon inverkan "på fastställandet av huruvida en WTO-medlem är att anse som en marknadsekonomi eller ej, och inte heller på de villkor och bestämmelser, som föreskrivs i protokoll [...] med vilka länder har anslutit sig till [...] Världshandelsorganisationen". Samtidigt som EU medgav att vissa länders utveckling föranledde ändringen av grundförordningen – och slopandet av indelningen i länder med och utan marknadsekonomi – ville man vara noga med att inte medge att denna ändring avsåg

---

⁶³ Europaparlamentet: Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2016 om Kinas status som marknadsekonomi.

⁶⁴ Europeiska kommissionen: Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations.

att uppmärksamma Kinas eventuella marknadsekonomiska utveckling eller att bevilja landet en sådan status.

I kommissionens rapport om betydande snedvridningar i Folkrepubliken Kinas ekonomi tog kommissionen hänsyn till bl.a. Folkrepubliken Kinas konstitution. Den ovan i kapitel 3.3 nämnda tvisten om huruvida Kina kan anses vara ett land med marknadsekonomi sätter sig nämligen i ett nytt ljus när hänsyn tas till landets konstitution.

I ingressen till Folkrepubliken Kinas konstitution konstateras att Kina gradvis övergått från ett demokratiskt samhälle till ett socialistiskt samhälle, där systemet för exploatering av människa fått ge vika inför ett socialistiskt system som etablerats. Vidare konstateras målsättningen vara att under ledning av Kinas kommunistiska parti och under vägledning av bl.a. marxism-leninism hålla sig till den socialistiska utvecklingen, förbättra de socialistiska institutionerna och utveckla den socialistiska marknadsekonomi i syfte att bygga Kina till ett stort, modernt och socialistiskt land.⁶⁵ I ljust av ingressen till konstitutionen börjar det framstå som uppenbart att Kinas målsättningar är kopplade till en utveckling mot fullskalig socialism.

Enligt artikel 1 i kapitel I, som föreskriver om principerna, är Folkrepubliken Kina en socialistisk stat, där det socialistiska systemet är det grundläggande systemet. Enligt artikel 6 utgörs grunden av det socialistiska ekonomiska systemet av socialistiskt offentligt ägarskap av produktionsmedlen. Vidare ska staten, enligt artikel 6, i det primära stadiet av socialism upprätthålla ett grundläggande ekonomiskt system, där offentligt ägarskap är huvudformen och övriga former av ägande utvecklas tillsammans. Artikel 7 föreskriver att den statsägda, socialistiska ekonomin ska vara den ledande kraften i Kinas ekonomi. Enligt artikel 9 ägs alla mineraltillgångar, vatten, skogar osv. av staten, om dessa inte ägs av kollektiv enligt lag. Enligt artikel 10 ägs marken i städerna av staten, medan t.ex. marken i landsbygden ägs av kollektiv. Staten får vidare expropriera eller rekvirera mark för att tillgodose det allmännas intressen.

---

⁶⁵ The National People's Congress of the People's Republic of China: Constitution of the People's Republic of China.

Dessa principer talar sitt tydliga språk om Kinas ambitioner i utvecklingen av landets ekonomi, även om systemet enligt artikel 6 tillåter även andra former än offentligt ägande i det primära stadiet av socialism.

Artikel 11 föreskriver att icke-offentliga ekonomiska sektorer, såsom privatägda företag, utgör en viktig del av den socialistiska marknadsekonomin, samtidigt som staten ska skydda de icke-offentliga ekonomiska sektorernas rättigheter, stödja och vägleda utvecklingen av de icke-offentliga ekonomiska sektorerna samt utöva översyn av och kontroll över dem. Det finns dock inga domstolar som kan tillförsäkra de icke-offentliga ekonomiska sektorerna dessa konstitutionella rättigheter, eftersom domstolarna i princip kontrolleras av det kommunistiska partiet.⁶⁶ Dessutom går statens roll utöver att skydda rättigheterna, då staten även ska vägleda utvecklingen av de icke-offentliga sektorerna samt utöva översyn av och kontroll över dem.⁶⁷ Allt tyder på att de icke-offentliga ekonomiska sektorernas manöverutrymme är väldigt begränsat och beroende av staten.

Enligt artikel 15 ska staten upprätthålla en socialistisk marknadsekonomi, där staten ansvarar för den ekonomiska lagstiftningen och makroregleringen. Slutligen ska statligt ägda företag, enligt artikel 16, inom det utrymme som föreskrivs i lag, ha rätt att fungera självständigt. Det framstår som uppenbart att den kinesiska staten utövar betydande kontroll över det ekonomiska systemet och marknaden, då staten har långtgående socialistiska ambitioner och lagstiftningsansvar över den ekonomiska lagstiftningen och de statligt ägda företagens manöverutrymme.

Som framgår av det anförda är den kinesiska konstitutionen tydlig med att det socialistiska systemet och idealet präglar det kinesiska ekonomiska systemet och den utveckling landet strävar mot. Det framgår tydligt att Folkrepubliken Kina föredrar en socialistisk marknadsekonomi som präglas av övergripande ambitioner mot ett socialistiskt system. Staten har dessutom förbehållits möjligheten att utöva betydande inflytande över de icke-offentliga ekonomiska sektorerna i form av vägledning och

---

⁶⁶ Europeiska kommissionen: Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations, ss. 34–35.

⁶⁷ Europeiska kommissionen: Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations, s. 8.

översyn av dessa samt möjligheten att genom lagstiftning och makroreglering kontrollera marknadsekonomin och de statligt ägda företagen.

Även om den kinesiska ekonomin har utvecklats avsevärt under de senaste 40 åren och den har blivit mycket djupare integrerad i den globala ekonomin, har den utvecklats till någonting som inte liknar något annat ekonomiskt system i världen. I praktiken innebär den socialistiska marknadsekonomin att även om de fria marknadskrafterna råder i viss mån, innehar staten fortfarande en oförändrat avgörande roll: staten utövar nämligen en interventionistisk industripolitik i syfte att uppnå ekonomiska målsättningar. Det finns, för det första, planer som i praktiken täcker alla ekonomisektorer och alla förvaltningsnivåer, samtidigt som staten, för det andra, har betydande ägarskap i viktiga och strategiska företag och gör interventioner i industrin för att påverka allokeringen av resurer. Statens instrument i detta hänseende omfattar exempelvis kontroll över marknadstillträde, tilldelning av markanvändningsrättigheter, beviljande av lån och finansiering samt licensiering.⁶⁸

Även om den kinesiska konstitutionen kallar landets ekonomiska system för "socialistisk marknadsekonomi" i stället för den tidigare benämningen "planekonomi", har adjektivet "socialistisk" viktiga juridiska och praktiska följder. Även om Kina tillåter förekomsten av icke-offentliga ekonomiska aktörer, har staten avsevärd makt över marknaden och regleringen därom. Statens roll går dessutom, med hänsyn till artikel 11 i konstitutionen, utöver en bred makroekonomisk kontroll, då staten inte bara stöder utvecklingen av de icke-offentliga ekonomiska sektorerna, utan också vägleder den. Detta system som tryggar staten och det kommunistiska partiets avgörande roll i ekonomin är ägnat att leda till en icke-marknadsbaserad allokering av resurser och skapandet av överkapacitet inom många sektorer.⁶⁹

Slutligen har även EU-domstolen uttalat sig om Kinas ekonomiska system och huruvida det kan anses vara en marknadsekonomi. I domstolens dom av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P resonerade domstolen kring Kinas

---

⁶⁸ Europeiska kommissionen: Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations, ss. 13–14.

⁶⁹ Europeiska kommissionen: Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations, s. 21.

marknadsekonomiska utveckling och erinrade, med hänsyn till domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, att landet trots reformerna och uppkomsten av företag för vilka marknadsförhållanden råder ännu inte är en marknadsekonomi. Kina har enligt domstolen visserligen börjat ta avstånd till det ekonomiska system som låg till grund för en systematisk tillämpning av metoden med jämförbart land, men landet kan inte ännu automatiskt omfattas av metoden som tillämpas på länder med marknadsekonomi.⁷⁰ Enligt domstolen är det allmänt känt att s.k. femårsplaner i Kina, även efter reformerna av landets ekonomiska system, fortfarande spelar en grundläggande roll eftersom de innehåller särskilda mål som är bindande för alla förvaltningsnivåer.⁷¹

Kinas uttalade socialistiska ambitioner och den kinesiska statens inflytande över marknaden är saker som EU inte kan förbise. I och med att den kinesiska staten har breda befogenheter att utöva kontroll över marknaden och produktionen i landet kan snedvridningarna sträcka sig till exportmarknader och skapa grund för handelspolitiska tvister. I det följande kommer jag att redogöra för antidumpningsåtgärder samt presentera utvalda mål från EU-domstolen vilka illustrerar hur dessa socialistiska ambitioner och statligt inflytande kan resultera i antidumpningsåtgärder i EU. Målen belyser hurdana bedömningar kommissionen kan grunda unionens antidumpningsåtgärder på och hurdan domstolskontroll dessa bedömningar kan komma att genomgå.⁷²

---

⁷⁰ Domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkterna 75–76 och domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkterna 68–69.

⁷¹ Domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkt 94.

⁷² I de äldre målen är det både rådet och kommissionen som vidtar antidumpningsåtgärder, medan det i dagens läge är främst kommissionen som ansvarar för detta område.

5. Antidumpningsåtgärder

5.1 Antidumpningsåtgärder som en del av handelspolitiska skyddsinstrument

Handelspolitiska skyddsåtgärder är en uppsättning skyddsinstrument som ett land kan tillgripa i syfte att skydda sin industri i fall av skadlig import. Import kan konstateras vara skadlig om den sker till ett lägre pris än dess normala värde och denna import är ägnad att skada den inhemska industrin eller försena etableringen av en sådan industri. Sådana situationer kallas dumpning, och då kan man vidta antidumpningsåtgärder i syfte att motverka den billiga importens skadliga verkan.

En annan typ av skadlig import är subventionerad import, dvs. att exportstaten har subventionerat exportpriserna, vilket leder till att importen är billig. Då kan importlandet införa utjämningsstullar i syfte att utjämna subventionens skadliga verkan. Subventioner och dumpning kan dock förekomma samtidigt, t.ex. genom att subventioneringen leder till dumpade priser. Då kan utjämnings- och antidumpningstullar införas parallellt.

Den tredje typen är situationer då importen plötsligt och oförutsett ökar och denna ökning hotar att översvämma den inhemska industrin. Då kan man vidta så kallade skyddsåtgärder, som dock inte riktar sig mot något enskilt företag, utan mot all import av viss typ. I denna avhandling ligger fokuset på dumpning och antidumpningsåtgärder, varför de behandlas mer ingående.

Antidumpningstullar med anledning av dumpning är det klart mest använda handelspolitiska skyddsinstrumentet: under åren 1995–2020 har totalt 5 389 st antidumpningsåtgärder vidtagits i WTO-länderna, medan antalet vidtagna utjämningsåtgärder under samma period uppgår till 564 st och antalet skyddsåtgärder till 430 st.⁷³

De åtgärder som dumpning föranleder har alltså formen av antidumpningstullar, ibland även kallade strafftullar. Förenklat rör det sig om dumpning när import från en stat sker till ett lägre pris än produkternas pris på hemmamarknaden. Dumpning

---

⁷³ WTO Stats: "Anti-dumping measures initiated", "Countervailing duties measures initiated", "Safeguards measures initiated", "Reporting Economies: all", "Years 1995–2020". <https://stats.wto.org>. Hämtad 26.10.2022.

konstateras med hjälp av en dumpningsmarginal, som beräknas genom att från priset på hemmamarknaden subtrahera exportpriset, varvid differensen utgör dumpningsmarginalen.⁷⁴ För att kunna räkna ut en dumpningsmarginal behöver man alltså först fastställa ett exportpris och normalvärde, dvs. priset på hemmamarknaden.

Orsakerna till lägre prissättning är många, och det kan röra sig om allt från statligt inflytande till det exporterande företags strategiska prissättning. I fråga om statligt inflytande är det oftast fråga om länder med icke-marknadsekonomiska drag, såsom statskontrollerad produktion eller annat statligt inflytande på t.ex. priser, råvaror eller investeringar. Dessutom kan subventioner, som kan förekomma även i marknadsekonomier, leda till dumpad prissättning och antidumpingstullar även om det finns ett separat skyddsinstrument för utjämning av subventioner. Antidumpnings- och utjämningstullar kan införas i samma ärende, men inte dubbelt för samma försummelse.⁷⁵

Statligt inflytande kan snedvrída t.ex. produktionskostnader som i sin tur kan komma att snedvrída konkurrensen, vilket innebär att industrin i fråga inte fungerar under marknadskrafterna. När konkurrensen snedvríds i exportlandet t.ex. på grund av överkapacitet, kan överutbudet säljas till utlandet och snedvrída konkurrensen i importlandet. I sådana situationer kan importlandet skydda sin industri mot lågt prissatt import som kan skada eller hota att skada den inhemska industrin. Då kan importlandet tillgripa antidumpingstullar för att undanröja den skadliga effekten av den billiga importen. Dessa utgör exempel på statligt inflytande, men även företags egna beslut kan leda till dumpning, t.ex. av strategiska skäl.

Även om export sannolikt medför mer kostnader än försäljning på hemmamarknaden, t.ex. på grund av transport, kan exportören t.ex. tack vare sin marknadsposition ta ut högre priser på hemmamarknaden än på exportmarknaden där denne först försöker etablera sig. Lägre prissättning på exportmarknaden kan alltså bero på att exportörens

---

⁷⁴ Dumpningsmarginalen (i procent) beräknas med formeln $(c*100)/d$, där c utgörs av dumpningsmarginalen (differensen av normalvärdet och exportpriset) och d av CIF-värdet (cost, insurance and freight). Eftersom det kvantitativa inte ligger i fokus i denna avhandling behandlas inte denna formel mer ingående. Se därför kommissionens instruktionsblad TDI: Trade Defence Instruments, Anti-Dumping & Anti-Subsidy: A Guide for Small and Medium-Sized Businesses, s. 14. https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/may/tradoc_156892.pdf.

⁷⁵ Se t.ex. artikel VI(5) i GATT.

hemmamarknad inte är lika konkurrensutsatt som exportmarknaden eller att exportören har en sådan marknadsandel som möjliggör högre priser på hemmamarknaden. Dessutom kan dumpning användas i syfte att tvinga bort konkurrenter från marknaden: genom att sänka sina priser kan en ekonomisk aktör göra förluster på kort sikt, men när konkurrenterna tvingats lämna marknaden kan denne höja sina priser tack vare den ökade marknadsandelen.⁷⁶ Dumpning kan med andra ord förekomma även utan statligt inflytande.

5.2 Den juridiska grunden för antidumpningsåtgärder

Antidumpningstullar har sin grund i WTO-rätten, närmare bestämt i artikel VI i GATT. Därutöver föreskriver grundförordningen 2016/1036 om användningen av antidumpningstullar i EU. Eftersom GATT till sin ordalydelse är tämligen generell har dess innehåll specificerats under flera förhandlingsrundor, däribland Uruguayrundan som resulterade i ovannämnda antidumpningsavtal som ger en mer detaljerad definition av när en vara ska anses vara dumpad.⁷⁷

Artikel VI i GATT tillåter medlemsstaterna att införa antidumpningstullar i situationer där produkter från en stat förs in i en annan stat och saluförs till ett lägre pris än produkternas normala värde. Införseln och den dumpade prissättningen ska enligt punkt 1 i nämnda artikel skada eller hota att skada industrin i importstaten eller försena etableringen av en sådan inhemsk industri. Artikel 1.1 i grundförordningen föreskriver på motsvarande sätt att en antidumpningstull får tillämpas på alla dumpade produkter vilkas övergång till fri omsättning inom unionen vållar skada.

En produkt ska anses ha saluförts till ett dumpat pris om exportpriset är lägre än det jämförbara priset för en likadan vara i exportlandet. För att motverka skadevållande dumpning får en WTO-medlem påföra varje dumpad produkt en antidumpningstull. Antidumpningstullen får enligt artikel VI(2) i GATT och artiklarna 2.12 och 9.4 andra stycket i grundförordningen inte överstiga dumpningsmarginalen, dvs. differensen mellan normalvärdet och det dumpade priset.

---

⁷⁶ Trebilcock 2015, ss. 70–71.

⁷⁷ Trebilcock 2015, s. 62. T.ex. prisjämförelse, skada, orsakssamband och inhemsk industri specificerades under Kennedyrundan (1964–67), Tokyorundan (1973–79) och Uruguayrundan (1986–94).

Dumpning fastställs alltså med hjälp av normalvärde, exportpris, jämförelse och dumpningsmarginal i enlighet med artikel 2 avsnitt A–D i grundförordningen. Normalvärdet ska enligt artikel 2.1 i avsnitt A grundas på de priser som oberoende kunder i exportlandet betalar vid normal handel. Om exportören inte tillverkar eller säljer en likadan produkt i exportlandet kan normalvärdet fastställas med hjälp av andra producenters priser. Om det förefaller som att det föreligger intressegemenskap mellan parter kan dessa priser beaktas endast om det visas att priserna inte påverkas av förhållandet mellan parterna. Om försäljning av den likadana produkten vid normal handel inte förekommer eller är otillräcklig eller marknadssituationen inte möjliggör någon rättvis jämförelse, ska normalvärdet enligt artikel 2.3 fastställas på grundval av produktionskostnaden i ursprungslandet ökad med ett rimligt tillägg för försäljningskostnad och vinst, eller på grundval av priserna vid normal handel i något lämpligt tredjeland.

I fråga om import från länder utan marknadsekonomi kan normalvärdet bestämmas med en alternativ metod, t.ex. på grundval av priset eller det konstruerade värdet i ett tredjeland med marknadsekonomi. Denna metod för jämförbart land var den uttryckliga lydelsen i artikel 2.7 a i grundförordningen 2016/1036 fram till att denna förordning ändrades. I och med ändringen genom parlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2321 har artikel 2.6a och 2.7 en annan lydelse, som dock fortfarande innehåller en mekanism för alternativa beräkningsmetoder.

Enligt den tidigare lydelsen av artikel 2.7 b kunde normalvärdet i fråga om länder som inte är marknadsekonomier men som är medlemmar i WTO, såsom Folkrepubliken Kina, bestämmas i enlighet med de regler som gäller för marknadsekonomier, om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare visats att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkaren eller tillverkarna i enlighet med de kriterier som angavs i artikel 2.7 c.⁷⁸

---

⁷⁸ Bestämmelserna i artikel 2.7 b och c infördes genom artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 905/98 av den 27 april 1998 om ändring av förordning (EG) nr 384/96. I fjärde och femte skälet i förordning 905/98 uppmärksammades reformprocessen i Ryssland och Folkrepubliken Kina, som hade ändrat deras ekonomier i grunden och lett till uppkomsten av företag för vilka marknadsekonomiska förhållanden råder. Normalvärdet fick i och med denna ändring fastställas i enlighet med de regler som tillämpas på marknadsekonomier i de fall där det kan påvisas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkaren eller tillverkarna.

Genom ändringen av förordning 2016/1036 infördes en ny punkt 6a i artikel 2, och artikel 2.7 ersattes med ett nytt innehåll.

Enligt den nya artikeln 2.6a led a ska normalvärdet uteslutande konstrueras på grundval av kostnader för produktion och försäljning som återspeglar icke snedvridna priser eller referensvärden, om det fastställs att det inte är lämpligt att använda de inhemska priserna och kostnaderna i exportlandet på grund av betydande snedvridningar i det landet. Kommissionen får vidare använda sig av bl.a. motsvarande kostnader i ett lämpligt representativt land som har en med exportlandet jämförbar utvecklingsnivå, och för det fall det finns flera sådana länder, ska företräde ges till länder med en adekvat nivå av social trygghet och miljöskydd. Detta villkor kan leda till högre dumpningsmarginaler och därmed antidumpingstullar, då kommissionen i princip ska prioritera mer utvecklade länder där prisnivån högst sannolikt är högre med tanke på den mer ambitiösa social- och miljöpolitiken.⁷⁹

Kriterierna för betydande snedvridningar anges i punkt b i samma artikel, och dessa är bl.a. att den berörda marknaden till betydande del försörjs av företag som ägs av eller drivs under kontroll av exportlandets myndigheter; förekomsten av statlig närvaro i företagen som gör att staten kan påverka priser eller kostnader; förekomsten av en offentlig politik eller åtgärder som diskriminerar till förmån för inhemska leverantörer eller på annat sätt inverkar på de fria marknadskrafterna; avsaknad av, diskriminerande tillämpning eller felaktigt genomförande av konkurs-, bolags- eller egendomsrätt; snedvridna lönekostnader samt tillgång till finansiering från institutioner som genomför politiska mål eller annars inte är oberoende i förhållande till staten.

Kriterierna i den nya punkten 6a i artikel 2 är inte alldeles nya i förhållande till de kriterier som återfinns i artikel 2.7 c i förordning 2016/1036. Den nya punkten 2.6a avskaffar dock indelningen av länder i marknadsekonomier och icke-marknadsekonomier: det framgår av led a att normalvärdet ska konstrueras om de inhemska priserna och kostnaderna i exportlandet är föremål för betydande

---

⁷⁹ van Bael & Bellis 2017, s. 3.

snedvridningar.⁸⁰ Det görs ingen åtskillnad mellan marknadsekonomier och icke-marknadsekonomier, utan avgörande är att det föreligger betydande snedvridningar i exportlandet. I artikel 2.7 föreskrivs däremot att metoden för jämförbart land ska tillämpas på import från sådana länder som inte är WTO-medlemmar.

Enligt artikel 2.6a led c ska kommissionen utarbeta, offentliggöra och regelbundet uppdatera en rapport som beskriver de marknadsförhållandena som är föremål för betydande snedvridningar. Dessa rapporter ska den tillsammans med ärendehandlingarna lägga till grund för antidumpningsundersökningar avseende det berörda landet. Ett exempel på sådana rapporter är kommissionens arbetsdokument SWD(2017) 483 final/2 av den 20.12.2017, i vilket kommissionen uttrycker sin ståndpunkt avseende betydande snedvridningar i Folkrepubliken Kinas ekonomi för att användas i skyddsåtgärdsundersökningar.⁸¹ I denna rapport tar kommissionen bl.a. hänsyn till Folkrepubliken Kinas konstitution och landets uttryckliga målsättning att införa och upprätthålla ett socialistiskt system.⁸²

Ändringen genom förordning 2017/2321 av förordning 2016/1036 har således till följd att artikel 2.6a etablerar ett nytt tillvägagångssätt vid beräkningen av normalvärdet och ger kommissionen möjlighet att tillämpa denna metod på alla länder där betydande snedvridningar förekommer. I och med att kommissionen nu enligt artikel 2.6a led c bör utarbeta och offentliggöra rapporter om betydande snedvridningar vilka eventuellt skulle kunna leda till en antidumpningsundersökning verkar bevisbördan för marknadsekonomisk status i viss mån ha skiftat: även om berörda parter visserligen ska ges tillfälle enligt artikel 2.6a led c att t.ex. motbevisa eller yttra sig om rapporten och den bevisning som denna grundar sig på, framstår detta snarare som en rätt till försvar i stället för en bevisbörda. Dessutom kan kommissionen, när den konstruerar normalvärdet, enligt artikel 2.6a led a andra stycket fjärde strecksatsen använda sig av inhemska kostnader till den del berörda

---

⁸⁰ Trots ändringen av förordning 2016/1036 hade kommissionen inte för avsikt att börja behandla Kina som en marknadsekonomi: förordning 2017/2321 trädde i kraft 20.12.2017, och på samma datum offentliggjorde kommissionen sin rapport avseende betydande snedvridningar i Folkrepubliken Kinas ekonomi, i vilken kommissionen tar upp övergripande snedvridningar i Kinas ekonomiska system samt snedvridningar av produktionsfaktorerna och av vissa produktionssektorer.

⁸¹ Europeiska kommissionen: Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations.

⁸² Se kap. 4.2 ovan.

parter framlagt tillförlitliga bevis för att dessa inte är snedvridna. Detta villkor upprätthåller visserligen en viss bevisbörda för de exporterande företagen precis som i förordning 2016/1036, samtidigt som utgångspunkten för antidumpningsförfarandet är de rapporter som kommissionen har en skyldighet att utarbeta i enlighet med artikel 2.6a led c.

Exportpriset ska enligt avsnitt B i artikel 2 vara det pris som faktiskt betalas för produkten vid export från exportlandet till unionen. Om det inte finns något exportpris eller om exportpriset förefaller otillförlitligt på grund av förhållandet mellan exportören och importören eller en tredje part, kan exportpriset konstrueras utifrån det pris till vilket produkterna första gången säljs vidare till en oberoende köpare. I sådana fall ska justeringar göras för bl.a. tullar och skatter samt förväntad vinst i syfte att fastställa ett tillförlitligt exportpris vid unionens gräns.

Exportpriset och normalvärdet ska enligt avsnitt C genomgå en rättvis jämförelse, dvs. i samma handelsled och utifrån försäljningar som tidsmässigt ligger varandra så nära som möjligt, med hänsyn till alla faktorer som påverkar prisernas jämförbarhet. Justeringar kan då göras för bl.a. alla importavgifter och indirekta skatter, olika handelsled, transport, försäkring, hantering, lastning, provisioner, valutaomräkning samt andra faktorer.

Dumpningsmarginalen ska enligt avsnitt D utgöras av det belopp med vilket normalvärdet överstiger exportpriset eller av ett genomsnitt av varierande belopp. Förekomsten av dumpningsmarginaler ska fastställas utifrån en jämförelse mellan ett vägt genomsnittligt normalvärde och ett vägt genomsnittligt pris för alla exporttransaktioner till unionen, eller på grundval av en jämförelse transaktion för transaktion mellan enskilda normalvärden och enskilda exportpriser till unionen.

Utgående från ett normalvärde, exportpris och en jämförelse däremellan ska man alltså fastställa en dumpningsmarginal i enlighet med artikel 2 i grundförordningen. För att en antidumpningstull på grundval av dumpningsmarginalen ska kunna införas ska dumpningen skada eller hota att skada unionsindustrin i enlighet med artikel 3 i grundförordningen. Kommissionen är skyldig enligt artikel 3.7 att undersöka att den skada som den avser att grunda antidumpningsåtgärden på faktiskt beror på den

dumpade importen, och den måste se till att all sådan skada som beror på andra kända faktorer än den dumpade importen och som samtidigt med denna skadar unionsindustrin inte tillskrivs den dumpade importen. Detta har även domstolen erinrat om.⁸³

I EU har kommissionen den mest centrala rollen i antidumpningsärenden. Kommissionens roll härrör visserligen från parlamentets och rådets bemyndigande i enlighet med artikel 207.2 FEUF. Som nämntes i kapitel 1.3 följer det av artiklarna 207.1–2 och 291.2–3 FEUF samt av skäl 31 i grundförordningen 2016/1036 att kommissionen ska tilldelas genomförandebefogenheter eftersom genomförandet av förordning 2016/1036 kräver enhetliga villkor för bl.a. antagande av provisoriska och slutgiltiga tullar.⁸⁴

Kommissionens roll framgår t.ex. av artikel 5 i grundförordningen. Enligt artikel 5.1 och 5.6 ska kommissionen antingen på klagomål från t.ex. en fysisk person eller unionsindustrin eller på grund av särskilda omständigheter och med tillräckliga bevis självmant inleda undersökningsförfarandet. Kommissionen kan med andra ord inleda antidumpningsförfarandet antingen på begäran eller på eget initiativ. Kommissionen ska dock samarbeta med medlemsstaterna och informera dem om varje klagomål den tar emot och om varje undersökning den inleder.

I det följande presenteras ett antal utvalda domar från EU-domstolen avseende antidumpningstullar på import från Kina. Målen tas upp i form av sammanfattande referat med korta analyser, och de är uppdelade efter de tematiska egenskaper som karaktäriserar respektive mål. Målen tas upp i kronologisk ordning under respektive tematisk rubrik.

5.3 Domstolens domar avseende antidumpningstullar på import från Kina

5.3.1 Marknadsekonomisk status

5.3.1.1 Grundförordning 384/96

---

⁸³ Se t.ex. domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkterna 164–165 och 178.

⁸⁴ Detta är en följd av Lissabonfördraget som gav både parlamentet och kommissionen en större roll i den gemensamma handelspolitiken. Före Lissabonfördraget var det rådet som antog antidumpningsåtgärderna, vilket också syns i en del av de rättsfall som undersöks i denna avhandling.

I mål C-141/08 P, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware mot rådet, yrkade Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware Co. Ltd. att domstolen ska upphäva förstainstansrättens dom av den 29 januari 2008 i mål T-206/07, genom vilken förstainstansrätten hade ogillat klagandens talan om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 452/2007 av den 23 april 2007 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av strykbrädor med ursprung i Folkrepubliken Kina och Ukraina samt om slutgiltigt uttag av den preliminära antidumpningstull som införts på sådan import, till den del den avsåg klaganden.

I artikel 2.7 a i grundförordningen, med rubriken "Fastställande av dumpning", föreskrivs att i fråga om import från länder utan marknadsekonomi ska normalvärdet, med avvikelse från de regler som anges i artikel 2.1–2.6, i princip bestämmas på grundval av priset eller det konstruerade värdet i ett tredje land med marknadsekonomi.⁸⁵

Enligt artikel 2.7 b ska dock, i fråga om import från bl.a. Folkrepubliken Kina, normalvärdet bestämmas i enlighet med artikel 2.1–2.6 om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från en eller flera tillverkare som är föremål för undersökningen visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkaren eller tillverkarna vad gäller produktion och försäljning av den berörda likadana produkten.

I artikel 2.7 c andra strecksatsen föreskrivs att en ansökan om marknadsekonomisk status måste innehålla tillräcklig bevisning att tillverkarna är verksamma under marknadsmässiga förhållanden, dvs. om företagen har en enda uppsättning räkenskapsperioder som är föremål för en självständig revision i överensstämmelse med internationella redovisningsnormer och som tillämpas för alla ändamål.

Kommissionen hade i oktober 2006 antagit förordning (EG) nr 1620/2006 om en preliminär antidumpningstull. Klaganden hade inkommit med synpunkter på frågan om marknadsekonomisk status, varefter kommissionen hade meddelat klaganden att

---

⁸⁵ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 2117/2005 av den 21 december 2005.

den avsåg att bevilja denne marknadsekonomisk status och följaktligen sänka den slutgiltiga dumpningsmarginalen till 0 procent. Kommissionen hade ansett att de officiella kinesiska statistikuppgifterna om stålimporten som framlagts under det administrativa förfarandet bekräftade att företagets bokföring avseende kostnaderna för stål var tillförlitlig och att normalvärdet således kunde beräknas på grundval av det konstruerade värdet i Kina.

De intervenerande bolag som låg bakom antidumpningsförfarandet hade därför inkommit med synpunkter och hävdade att klaganden inte uppfyllde kriteriet i artikel 2.7 c andra strecksatsen samt att sista meningen i artikel 2.7 under alla omständigheter utgör hinder för att en gemenskapsinstitution under ett pågående förfarande ändrar ett beslut om marknadsekonomisk status. I artikel 2.7 c sista meningen föreskrivs att beslutet (om huruvida tillverkare uppfyller ovan nämnda kriterier) ska förbli gällande under hela undersökningen.

Kommissionen hade därefter återigen ändrat sin ståndpunkt och ansåg bl.a. att klagandens system med kvittning av inkomster och utgifter och summarisk inskrivning av försäljningstransaktionerna i bokföringen stred mot periodiseringsprincipen och utgjorde därför ett åsidosättande av International Accounting Standards, vilket var oförenligt med kraven i artikel 2.7 c. Rådet hade därefter antagit den omtvistade förordningen.

Klaganden gjorde gällande att förstainstansrätten kom felaktigt fram till att den inte behövde avgöra frågan om tolkningen av sista meningen i artikel 2.7 c i grundförordningen. Klaganden hävdade att förstainstansrätten missuppfattat handlingarna i målet då den kom fram till att kommissionen inte grundat sin ändrade ståndpunkt på förbudet att göra en förnyad bedömning av oförändrade omständigheter.

De intervenerande bolagen hade framförallt åberopat att klaganden inte uppfyller det materiella villkoret i artikel 2.7 c andra strecksatsen i grundförordningen, och inte att kommissionen var tvungen att föreslå antidumpningsåtgärder. De intervenerande bolagen hade åberopat att villkoret i artikel 2.7 c andra strecksatsen ska tolkas strikt och att det är irrelevant om bristerna i klagandens bokföring, vilka denne inte bestritt

och vilka i flera avseenden utgör ett åsidosättande av IAS-standarderna, verkligen påverkat resultatet i bokföringen. Kommissionen hade för sin del förklarat att den hade fortsatt sin utredning till följd av de intervenerande bolagens yttrande och på grund av det materiella villkoret, och inte på grund av förbudet att ändra det inledande beslutet att inte bevilja marknadsekonomisk status. Domstolen ansåg därför att förstainstansrätten inte kan klandras för att ha missuppfattat handlingarna i målet.

Kommissionen kan alltså ändra sin ståndpunkt avseende marknadsekonomisk status om den får kännedom om att de materiella villkor som föreskrivs i artikel 2.7 c i grundförordningen är uppfyllda. Sista meningen i artikel 2.7 c ska således inte tolkas så, att kommissionen under alla omständigheter måste vägledas av sin ursprungliga ståndpunkt avseende marknadsekonomisk status och föreslå rådet slutliga åtgärder. Om kommissionen får kännedom om att ett företag, i motsats till vad den ursprungligen bedömt, uppfyller de materiella villkor som gäller för marknadsekonomisk status, ska den i enlighet med legalitetsprincipen och principen om god förvaltningssed ersätta sin ursprungliga bedömning med en ny och inte föreslå rådet obefogade åtgärder. Detta har betydelse för de berörda tillverkarnas rättsskydd: under oförändrade omständigheter får beslutet om huruvida tillverkare uppfyller kriterierna för marknadsekonomisk status inte ändras, samtidigt som detta beslut bör ses över om nya uppgifter framkommit och de tilltänkta åtgärderna kan sakna grund.

I mål C-249/10 P, Brosmann Footwear (HK) m.fl. mot rådet, yrkade Brosmann Footwear (HK) Ltd samt ett antal andra sökanden att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 4 mars 2010 i mål T-401/06, genom vilken tribunalen hade ogillat talan om delvis ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 1472/2006 av den 5 oktober 2006 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa skodon med överdelar av läder med ursprung i Folkrepubliken Kina och Socialistiska republiken Vietnam och om slutgiltigt uttag av den preliminära antidumpningstull som införts på sådan import.

Kommissionen hade med anledning av det stora antalet berörda parter i antidumpningsundersökningen bestämt sig för att tillämpa ett stickprovsförfarande i

enlighet med artikel 17 i grundförordningen.⁸⁶ Sökandena i målet hade anhållit om marknadsekonomisk status, men kommissionen hade inte besvarat var och en av ansökningarna, då den hade tolkat stickprovsförfarandet så, att de företag som inte ingick i det aktuella urvalet inte hade en ovillkorlig rätt att få en individuell dumpningsmarginal beräknad.

Klagandena gjorde gällande felaktig rättstillämpning avseende artiklarna 2.7 och 9.5 med beaktande av artikel 17 i grundförordningen. Klagandena hävdade att tribunalen åsidosatt nämnda artiklar då den fann att unionsinstitutionerna inte var skyldiga att pröva klagandenas ansökningar om marknadsekonomisk status eller beakta dessa på något annat sätt. Klagandena ansåg att tribunalen inskränkt deras ansökningar om marknadsekonomisk status till en ansökan om en enskild dumpningsmarginal i enlighet med artikel 17.

I artikel 9.5, med rubriken "Avslutande utan åtgärder samt införande av slutgiltiga tullar", föreskrivs att en antidumpningstull ska på ett icke-diskriminerande sätt och med ett i varje enskilt fall lämpligt belopp införas på import av en produkt som, oavsett var den kommer ifrån, konstaterats vara dumpad och vålla skada, utom på import från de leverantörer vars åtaganden enligt denna förordning godtagits.

I artikel 17.1, med rubriken "Stickprov", anges att i de fall där antalet klagande, exportörer eller importörer, slag av produkter eller transaktioner är stort får undersökningen begränsas till ett rimligt antal parter, produkter eller transaktioner genom statistiskt representativa stickprov.

Enligt artikel 17.3 ska, i de fall undersökningen har begränsats enligt denna artikel, en enskild dumpningsmarginal dock beräknas för varje exportör eller producent som inte ursprungligen utvaldes och som lämnar de nödvändiga uppgifterna inom de angivna tidsfristerna, utom när antalet exportörer eller producenter är så stort att

---

⁸⁶ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 461/2004 av den 8 mars 2004.

enskilda undersökningar skulle bli orimligt betungande och skulle förhindra att undersökningen avslutades i rätt tid.

Enligt domstolen framgår det av den överklagade domen att klagandena tillställt kommissionen den information som erfordras för att kunna beviljas marknadsekonomisk status eller i varje fall individuell behandling, men unionsinstitutionerna hade inte gjort någon individuell prövning av dessa ansökningar. Enligt unionsinstitutionerna hade antalet ansökningar om marknadsekonomisk status varit så stort att det administrativt sett var omöjligt att behandla varje ansökan, och en individuell undersökning hade förhindrat att undersökningen avslutas i rätt tid. Därför hade institutionerna ansett att den vägda genomsnittliga marginal som beräknats för de företag som ingick i urvalet även kunde tillämpas på de företag som inte ingick i urvalet.

Domstolen påpekade härvidlag att artikel 2.7 ingår i de bestämmelser som enbart gäller fastställande av normalvärdet, medan artikel 17 bl.a. gäller tillgängliga metoder för att fastställa dumpningsmarginaler, dvs. att det rör sig om bestämmelser med olika innehåll och syfte.⁸⁷ Enligt domstolen framgår dessutom kommissionens skyldighet att pröva en ansökan om marknadsekonomisk status uttryckligen av artikel 2.7 b, där det föreskrivs att normalvärdet ska bestämmas i enlighet med artikel 2.1–6 om det på grundval av korrekt underbyggda ansökningar från tillverkare visas att marknadsekonomiska förhållanden råder för tillverkarna, och denna skyldighet beror inte på hur dumpningsmarginalen beräknas. Slutligen föreskriver artikel 2.7 c andra stycket att beslut om marknadsekonomisk status ska fattas inom tre månader efter det att undersökningen inletts.⁸⁸

Domstolen ansåg således att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning, och biföll överklagandet till denna del utan att pröva de övriga grunderna. Domstolen upphävde den överklagade domen meddelad av tribunalen och ogiltigförklarade den omtvistade förordningen till den del den rörde klagandena.

---

⁸⁷ Domen av den 2 februari 2012 i mål C-249/10 P, punkt 37.

⁸⁸ Domen av den 2 februari 2012 i mål C-249/10 P, punkterna 38–39.

Domen visar att ett stickprovsförfarande med anledning av ett stort antal deltagande tillverkare inte fick tillämpas på ansökningar om marknadsekonomisk status. Stickprovsförfarandet i enlighet med artikel 17 åsidosatte således inte unionsinstitutionernas skyldighet enligt artikel 2.7 b att pröva varje ansökan om marknadsekonomisk status, oavsett antalet ansökningar.

Anmärkningsvärt är att denna dom, som avkunnades den 2 februari 2012, ledde till en ändring av de ifrågavarande bestämmelserna i grundförordningen 1225/2009. Genom parlamentets och rådets förordning (EU) nr 1168/2012 av den 12 december 2012 uppmärksammade man denna dom och gjorde ändringar i artiklarna 2.7 och 9.6. I artikel 2.7 c ändrades fristen för när beslut om marknadsekonomisk status ska fattas från tre månader till "vanligtvis inom sju månader, men inte senare än inom åtta månader". Dessutom lade man till led d, som föreskriver att "om kommissionen har begränsat sin undersökning i enlighet med artikel 17 ska ett beslut enligt leden b och c i den här punkten endast gälla de parter som ingår i undersökningen samt varje producent som beviljats individuell behandling enligt artikel 17.3". Därutöver gjordes ett tillägg i artikel 9.6, som nu tar hänsyn till artikel 17 och artikel 2.1–7 a.⁸⁹

Enligt skäl 2 i förordning 1168/2012 skulle domstolens dom ålägga kommissionen att undersöka samtliga ansökningar om marknadsekonomisk status av sådana exporterande producenter som inte ingår i stickprovet, oavsett om antalet samarbetsvilliga producenter är stort och ett sådant förfarande skulle innebära en orimlig administrativ börda. I skäl 3 hänvisade man även till ett avgörande från panelen för WTO:s tvistelösningsorgan och konstaterade att användningen av ett stickprovsförfarande även i fråga om ansökningar om marknadsekonomisk status inte bröt mot WTO:s regler. "Mot denna bakgrund och av rättssäkerhetsskäl" ansåg unionen i skäl 4 det motiverat att ändra de nämnda artiklarna i grundförordningen.

Genom denna ändring av förordning 1225/2009 säkerställde unionsinstitutionerna sannerligen att några luckor inte längre finns i grundförordningen. Institutionerna framhöll att skyldigheten att undersöka samtliga ansökningar skulle äventyra att undersökningen avslutas i rätt tid. Genom ändringen förlängde man

---

⁸⁹ Se artikel 1.2 i förordning nr 1168/2012.

unionsinstitutionernas undersökningstid avseende ansökningar om marknadsekonomisk status, samtidigt som skyldigheten att undersöka samtliga ansökningar togs bort. Det framstår därför som något av en överreaktion, eftersom man hade kunnat endast ta bort skyldigheten att undersöka samtliga ansökningar, i stället för att också förlänga undersökningstiden för dem.

I mål C-337/09 P, rådet mot Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, yrkade Europeiska unionens råd att domstolen ska upphäva förstainstansrättens dom av den 17 juni 2009 i mål T-498/04, genom vilken förstainstansrätten hade ogiltigförklarat artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 1683/2004 av den 24 september 2004 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av glyfosat med ursprung i Folkrepubliken Kina, till den del den avsåg Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group Co. Ltd (*Xinanchem*).

Xinanchem hade ansökt om och nekats marknadsekonomisk status. I skälen i den omtvistade förordningen angavs de omständigheter som ledde till avslag på bolagets ansökan. Även om de flesta aktierna ägdes av privatpersoner ansågs bolaget ändå stå under statlig kontroll, eftersom det största aktieblocket i företaget ägdes av staten, medan de privatägda aktierna var utspridda på ett stort antal ägare. Dessutom var styrelsen utsedd av staten, och majoriteten av styrelseledamöterna var antingen statstjänstemän eller tjänstemän i statsägda bolag. Därutöver hade Kinas regering gett China Chamber of Commerce Metals, Minerals & Chemicals Importers and Exporters (CCCMC) rätt att godkänna kontrakten, kontrollera exportpriserna och lägga in veto mot exporter som inte uppfyllde minimipriserna.

Förstainstansrätten hade ansett att rådet och kommissionen endast hade konstaterat att det förelåg en statlig kontroll på grundval av aktiefördelningen och att de inte uttalat sig om huruvida denna kontroll utövades eller kunde utövas i praktiken. Enligt förstainstansrätten kan statlig närvaro som inte är ägnad att påverka företagets beslut om priser, kostnader och insatsvaror inte utgöra något "större statligt inflytande" i den mening som avses i artikel 2.7 c första strecksatsen i grundförordningen.⁹⁰ Rådet

---

⁹⁰ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar

och kommissionen hävdade i sitt överklagande att förstainstansrätten gjort en felaktig tolkning av begreppet "större statligt inflytande", när den ansåg att aktiefördelningen och möjligheten för de offentliga aktieägarna att kontrollera Xinanchem inte utgjorde sådant inflytande.

Enligt domstolen är syftet med artikel 2.7 a att undvika att sådana priser och kostnader som gäller i ett land utan marknadsekonomi beaktas, eftersom dessa inte utgör det normala resultatet av samspelet mellan marknadskrafterna.⁹¹ Enligt artikel 2.7 c första strecksatsen måste företagens beslut om priser, kostnader och insatsvaror fattas som svar på marknadssignaler som återspeglar utbud och efterfrågan och utan ett större statligt inflytande. Enligt domstolen ingår det i denna artikel dubbla villkor, dvs. att tillverkarens beslut om priser, kostnader och insatsvaror ska fattas som svar på marknadssignaler, å ena sidan, och utan ett större statligt inflytande, å den andra.⁹²

Domstolen påpekade att syftet med artikel 2.7 b och c är att uppmärksamma reformprocessen i bl.a. Kina, som ändrat dess ekonomi i grunden och lett till uppkomsten av företag för vilka marknadsekonomiska förhållanden råder, vilket innebär att det inte är motiverat att systematiskt tillämpa metoden för jämförbart tredjeland. Samtidigt är dock Kina, trots dessa reformer, inte ännu en marknadsekonomi, varför det ankommer på varje tillverkare att lägga fram bevisning om att de är verksamma under marknadsekonomiska förhållanden.⁹³ Det åligger vidare, enligt domstolen, rådet och kommissionen att bedöma huruvida den bevisning tillverkaren lagt fram är tillräcklig för att anse att kriterierna enligt artikel 2.7 c är uppfyllda, samtidigt som det ankommer på unionsdomstolen att pröva huruvida något uppenbart fel gjorts vid denna bedömning.⁹⁴

Domstolen slog fast att förstainstansrätten hade gjort en riktig bedömning när den kom fram till att statlig kontroll, som i förevarande mål, inte kunde likställas med

---

i Europeiska gemenskapen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 461/2004 av den 8 mars 2004.

⁹¹ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 66. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 29 maj 1997 i mål C-26/96, punkt 9. Domstolens hänvisning.

⁹² Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 73.

⁹³ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkterna 68–69.

⁹⁴ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 70. För ett liknande resonemang, se domen av den 2 februari 2012 i mål C-249/10 P, punkt 32. Domstolens hänvisning.

"större statligt inflytande", och att rådet och kommissionen därmed inte kunde bortse från den bevisning som tillverkaren lagt fram avseende de konkreta faktiska, rättsliga och ekonomiska förhållanden denna är verksam under.

Enligt domstolen framgår det uttryckligen av ordalydelsen i artikel 2.7 c första strecksatsen att denna bestämmelse inte avser allt statligt inflytande, utan endast sådant som avser priser, kostnader och insatsvaror. Vidare ska uttrycket "inflytande", enligt domstolen, förstås så att det inte är tillräckligt att staten kan påverka dessa beslut utan att den också är inblandad i besluten. Vidare konstaterade domstolen att uttrycket "större" tillåter ett visst statligt inflytande, varför sådant statligt inflytande som varken till sin natur eller sina verkningar kan medföra att tillverkarens beslut om priser, kostnader och insatsvaror är oförenligt med marknadsekonomiska förhållanden inte kan betraktas som större inflytande.⁹⁵

Att de offentliga aktieägarna i praktiken kan kontrollera Xinanchems bolagsstämma och utse styrelsen medför, enligt domstolen, visserligen att staten har en viss kontroll över bolaget, men den statliga kontrollen kan i förevarande mål inte anses som ett större inflytande över företagets beslut om priser, kostnader och insatsvaror. Enligt domstolen är det motiverat att unionsinstitutionerna, vid sin bedömning av bevisningen och mot bakgrund av deras stora utrymme för skönsmässig bedömning på detta område,⁹⁶ beaktar den omständigheten att Xinanchem i bolagsrättsligt hänseende kontrolleras av staten, eftersom en sådan omständighet i ett land utan marknadsekonomi motiverar allvarliga tvivel.⁹⁷ Rådet och kommissionen hade dock på grund av sin tolkning av artikel 2.7 c första strecksatsen underlåtit att göra en bedömning av och beakta den framlagda bevisningen.

Enligt domstolen ska artikel 2.7 c första strecksatsen tolkas så, att marknadsekonomisk status endast kan beviljas företag som verkar i en marknadsekonomi där staten inte på ett betydande sätt ingriper i de fria

---

⁹⁵ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkterna 79–81.

⁹⁶ Med skönsmässig bedömning avses en fri, uppskattande och ungefärlig bedömning. Att en myndighet åtnjuter ett visst utrymme för skönsmässig bedömning innebär att myndigheten avgör ärendet på grundval av egen tolkning, dvs. efter eget skön, vilket kan innebära en risk för godtycklighet. Skönsmässig bedömning begränsas och styrs av olika förvaltningsrättsliga principer.

⁹⁷ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkterna 83 och 86.

marknadskrafterna. Även om företaget fattar sina beslut om priser, kostnader och insatsvaror på grundval av marknadssignaler, kan marknadsekonomisk status inte beviljas om staten har ett direkt inflytande över marknaden. Den andra delen av det dubbla villkoret är således, enligt domstolen, självständig i förhållande till den första delen.⁹⁸

Rådet och kommissionen hävdade också att förstainstansrätten överskridigt gränserna för domstolsprövningen när den fastslog att dessa institutioner hade gjort en uppenbart oriktig bedömning i fråga om mekanismen med stämpling av exportkontrakt som handhas av CCCMC. Förstainstansrätten hade funnit att mekanismen inte hade påtvingats av staten, att de glyfosattillverkare som var medlemmar i CCCMC själva bestämde priset och att denna inte medförde någon faktisk begränsning av Xinanchems export. Enligt förstainstansrätten hade institutionerna inte kunnat slå fast att mekanismen i fråga utgjorde ett större statligt inflytande, utan att ifrågasätta bevisvärdet av dessa uppgifter. Enligt domstolen hade förstainstansrätten inte på något sätt slagit fast dessa omständigheters bevisvärde, utan endast funnit att rådet och kommissionen hade kunnat ifrågasätta bevisvärdet.

Enligt domstolen ankommer det inte på rådet och kommissionen att visa att mekanismen med stämpling av exportkontrakt faktiskt leder till ett större statligt inflytande över exportpriserna, men dessa institutioner är skyldiga att i enlighet med principen om god förvaltningssed med opartiskhet undersöka den framlagda bevisningen och beakta samtliga relevanta omständigheter.⁹⁹ Rådet och kommissionen hade dock inte gjort någon bedömning av den framlagda bevisningen.

I ljuset av detta mål utgör statligt ägarskap och statlig närvaro i ett bolags förvaltning inte ett "större statligt inflytande" så länge som bolaget är verksamt under marknadsmässiga förhållanden och det statliga inflytandet inte påverkar bolagets beslut om priser, kostnader och insatsvaror. Rådets och kommissionens tolkning skulle ha lett till att alla bolag som kontrolleras av staten som utgångspunkt utesluts från marknadsekonomisk status oberoende av om det statliga inflytandet i praktiken

---

⁹⁸ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 90.

⁹⁹ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 104.

påverkar bolagets verksamhet. Statligt ägarskap och statlig närvaro i ett bolags förvaltning utgör alltså inte ett större statligt inflytande, eftersom det inte är tillräckligt att staten kan påverka företagens beslut, utan staten ska också faktiskt vara inblandad i besluten. Det förblir dock oklart hur stort statligt inflytande är godtagbart utan att det utgör ett större statligt inflytande i strid med artikel 2.7 c första strecksatsen.

Det är också anmärkningsvärt att generaladvokaten konstaterade i sitt förslag till avgörande att detta mål är av "principiell betydelse för de framtida handelsförbindelserna mellan Europeiska unionen och en rad tillväxtländer såsom Folkrepubliken Kina".¹⁰⁰ Att rådets och kommissionens restriktiva tolkning av "större statligt inflytande" förkastades innebär mycket sannolikt att allt fler kinesiska bolag med statligt ägarskap kan beviljas marknadsekonomisk status på denna grund. Statlig närvaro i ett bolags ägarkrets och förvaltning ska således inte i sig utgöra ett hinder för marknadsekonomisk status så länge som staten i verkligheten inte påverkar företagens beslut om priser, kostnader och insatsvaror mer än i ringa mån.

5.3.1.2 Grundförordning 1225/2009

I mål C-301/16 P, kommissionen mot Xinyi PV Products (Anhui), överklagade Europeiska kommissionen tribunalens dom av den 16 mars 2016 i mål T-586/14, genom vilken tribunalen hade ogiltigförklarat kommissionens genomförandeförordning nr 470/2014 om införande av en slutgiltig antidumpningstull och om slutgiltigt uttag av den preliminära tull som införts på import av solfångarglas med ursprung i Folkrepubliken Kina, till den del förordningen avsåg Xinyi PV Products (Anhui) Holdings Ltd.

Xinyi PV hade ansökt om marknadsekonomisk status, men bolagets ansökan hade avslagits, eftersom bolaget enligt den inlämnade utredningen hade åtnjutit

---

¹⁰⁰ Generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-337/09 P, punkt 1. Avgörandet uppmärksammades även av Kinas handelsministerium, som konstaterade att "EC has always been misusing the discretion and improperly using the applicable law in trade remedy investigations". Ministeriet avrundade pressmeddelandet med att önska att EU "as an important member of the WTO [...] should strictly abide by WTO rules and avoid misusing trade remedy measures and disturbing normal China-EU bilateral trade".
<http://english.mofcom.gov.cn/article/newsrelease/significantnews/201207/20120708252019.html>. Hämtad 07.02.2023.

inkomstskatteförmåner i Kina. Bolaget hade enligt kommissionen inte visat att dess tillverkningskostnader och ekonomiska situation inte hade snedvridits betydligt till följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet, vilket utgör villkoret i artikel 2.7 c tredje strecksatsen i grundförordningen.¹⁰¹

Tribunalen hade bedömt att kommissionens slutsats var uppenbart oriktig, eftersom även länder med marknadsekonomi, såsom EU-länder, beviljar företag skatteförmåner. Tribunalen hade följaktligen underkänt kommissionens argument att de ifrågavarande skatteförmånerna inte hade samband med en marknadsekonomi på grund av deras koppling till olika planer som genomförts i Kina.

Kommissionen gjorde gällande att tribunalen i flera punkter i den överklagade domen grundat sin slutsats på en felaktig tolkning av begreppet "icke-marknadsekonomiskt system". Tribunalen hade hänvisat till definitionen av ett statshandelsland, även om begreppet "icke-marknadsekonomiskt system" enligt kommissionen är mer omfattande än "statshandelsland". "Icke-marknadsekonomiskt system" omfattar enligt kommissionen bl.a. de länder som ingår i förteckningen i fotnoten till artikel 2.7 a i grundförordningen, varav en del befinner sig i en övergångsfas till marknadsekonomi.

Domstolen ansåg att "det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet" inte nödvändigtvis ska hänföra sig till det historiska ekonomiska systemet i ett statshandelsland, utan mer allmänt till ett icke-marknadsekonomiskt system. Denna slutsats grundade domstolen på det faktum att Folkrepubliken Kina redan vid antagandet av förordning nr 905/98, genom vilken landet flyttades till förteckningen i artikel 2.7 b, var en övergångsekonomi.¹⁰² Domstolen kom således fram till att det inte har någon betydelse för tillämpningen av artikel 2.7 c tredje strecksatsen i

---

¹⁰¹ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 1225/2009 av den 30 november 2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

¹⁰² För ett liknande resonemang, se mål C-337/09 P ovan. Rådets förordning (EG) nr 905/98 av den 27 april 1998 om ändring av förordning (EG) nr 384/96 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

grundförordningen om det rör sig om ett statshandelsland eller något annat land utan marknadsekonomi.¹⁰³

Kommissionen gjorde också gällande att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning när den slog fast att en åtgärd inte kan anses vara en följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet enbart på den grunden att det är visat att åtgärden är avsedd för att genomföra en femårsplan i Kina. Domstolen ansåg att kopplingen av en sådan åtgärd, som i förevarande mål, till olika planer som genomförts i Kina är tillräcklig för att anta att åtgärden medför en snedvridning¹⁰⁴ Domstolen byggde sin tolkning på det faktum att även om de kinesiska femårsplanerna inte längre föreskriver definierade produktionsmålsättningar för olika sektorer, såsom när Kina fortfarande var ett statshandelsland, spelar dessa planer fortfarande en grundläggande roll i Kinas ekonomi eftersom de innehåller särskilda bindande mål för olika förvaltningsnivåer.¹⁰⁵

Kommissionen anförde också att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning när den slog fast att det i en marknadsekonomi utgör ett legitimt syfte att bevilja stöd för vissa industrisektorer som anses vara strategiska. Enligt kommissionen ska statligt ingripande i en marknadsekonomi syfta till att korrigera marknadsmisslyckanden eller eftersträva rättvisa, i stället för att gynna en viss sektor som förklarats strategisk. Därutöver anförde kommissionen att tribunalens rättstillämpning är felaktig, då den slog fast att sådana system för statligt stöd, som i ett antal domar ansetts vara rättsstridiga och oförenliga med den inre marknaden, är jämförbara med de aktuella skatteförmånerna, och att enbart det faktum att åtgärderna föreligger således inte är tillräckligt för att de ska anses härröra från ett icke-marknadsekonomiskt system.

Domstolen instämde i generaladvokatens förslag till avgörande beträffande det sammanhang i vilket skatteförmåner förekommer och konstaterade att skatteförmåner i ett land som inte är en marknadsekonomi skiljer sig radikalt från skatteförmåner i en marknadsekonomi.¹⁰⁶ Eftersom Kina, trots landets reformer, i huvudsak

---

¹⁰³ Domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkt 84.

¹⁰⁴ Domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkt 95.

¹⁰⁵ Domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkt 94.

¹⁰⁶ Domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, punkt 104.

fortfarande är en icke-marknadsekonomi kan de ifrågavarande skatteförmånerna, enligt domstolen, anknytas till olika planer som genomförts i Kina. Domstolen biföll kommissionens talan även till denna del och återförvisade målet till tribunalen.

Tribunalens tolkning av begreppet "icke-marknadsekonomiskt system" var för snäv och skulle ha inneburit att det kinesiska ekonomiska systemet, som varken är ett statshandelssystem eller en marknadsekonomi, utesluts från tillämpningsområdet för artikel 2.7 c tredje strecksatsen. Denna tolkning skulle ha varit ytterst ogynnsam för unionen med tanke på den avsevärda representationen av kinesisk import i antidumpningsundersökningar. Det är således av grundläggande betydelse att domstolen slog fast innebörden av begreppet "icke-marknadsekonomiskt system", då även sådana länder som inte är statshandelsländer men inte heller fullskaliga marknadsekonomier kan omfattas av tillämpningsområdet för artikel 2.7 c tredje strecksatsen. Detta utslag var av avgörande betydelse för beviljande av marknadsekonomisk status och därmed konstaterande av dumpning.

I de förenade målen C-884/19 P och C-888/19 P, kommissionen mot Xinyi PV Products (Anhui) och GMB Glasmanufaktur Brandenburg, yrkade Europeiska kommissionen och GMB Glasmanufaktur Brandenburg i sina respektive överklaganden att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 24 september 2019 i mål T-586/14, genom vilken tribunalen hade ogiltigförklarat kommissionens genomförandeförordning 470/2014 om införande av en slutgiltig antidumpningstull och slutgiltigt uttag av den preliminära tull som införts på import av solfångarglas med ursprung i Republiken Kina.

Tribunalen hade tidigare genom domen av den 16 mars 2016 i mål T-586/14 bifallit Xinyi PV:s talan om ogiltigförklaring av nämnda förordning, och domstolen hade genom domen av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P kommissionen mot Xinyi PV Products (Anhui) upphävt tribunalens dom och återförvisat målet till tribunalen med motiveringen att tribunalen gjort sig skyldig till flera fall av felaktig rättstillämpning vid tolkningen av villkoret "till följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet". Efter att målet återförvisats till tribunalen hade tribunalen bifallit på nytt Xinyi PV:s talan och ogiltigförklarat den omtvistade förordningen med motiveringen att kommissionens avslag på bolagets ansökan om

marknadsekonomisk status var behäftat med en uppenbart oriktig bedömning av huruvida det förelåg en betydande snedvridning av företagets tillverkningskostnader och ekonomiska situation.

Kommissionen och GMB överklagade den nya domen. Till stöd för sitt överklagande anförde kommissionen att tribunalen gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning vid tolkningen av artikel 2.7 b och c tredje strecksatsen i grundförordningen.¹⁰⁷ I artikel 2.7 c tredje strecksatsen förutsätts att företagets tillverkningskostnader och ekonomiska situation inte är föremål för betydande snedvridningar till följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet.

Domstolen erinrade inledningsvis att det enligt fast rättspraxis ska vid tolkningen av en bestämmelse utöver lydelsen beaktas även det sammanhang bestämmelsen förekommer i och de mål den eftersträvar.¹⁰⁸ Domstolen påpekade för det första att användningen av konjunktionen "och" innebär otvetydigt att tillverkaren ska visa dels att företagets tillverkningskostnader inte är föremål för betydande snedvridningar, dels att företagets ekonomiska situation inte är föremål för betydande snedvridningar. Användningen av "och" etablerar således, enligt domstolen, två kumulativa och separata undervillkor, vilket innebär att en ansökan om marknadsekonomisk status inte kan bifallas om något av dessa undervillkor inte är uppfyllt.¹⁰⁹

Enligt tribunalens tolkning är en förutsättning för att marknadsekonomisk status ska kunna nekas att snedvridningen påverkar tillverkningen och försäljningen av den berörda likadana produkten. Denna tolkning innebär dock enligt domstolen att dessa kumulativa och separata undervillkor blandas ihop och att snedvridning av den ekonomiska situationen inte nämns. Enligt domstolen låter ordalydelsen i artikel 2.7 c tredje strecksatsen förstå att den inte syftar till att koppla bedömningen av en eventuell betydande snedvridning av den ekonomiska situationen till företagets

---

¹⁰⁷ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 1225/2009 av den 30 november 2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

¹⁰⁸ Domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och 888/19 P, punkt 70. För liknande resonemang, se t.ex. domen av den 12 september 2019 i mål C-709/17 P, punkt 82. Domstolens hänvisning.

¹⁰⁹ Domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och 888/19 P, punkterna 73–74.

tillverkningskostnader, utan tvärtom avser den ekonomiska situationen i vid bemärkelse.¹¹⁰

Enligt domstolen kan man vidare, i motsats till tribunalens tolkning, inte dra slutsatsen att samtliga fem kriterier i artikel 2.7 c avser tillverkning och försäljning av den berörda produkten, eftersom t.ex. kriterierna i fjärde och femte strecksatserna handlar om lagar om konkurs, äganderätt och valutahandel – något som saknar direkt samband med tillverkning och försäljning av den berörda likadana produkten.¹¹¹

Domstolen instämde i generaladvokatens förslag till avgörande och konstaterade att kriteriet avseende betydande snedvridning av den ekonomiska situationen ska förstås så, att det i vid mening avser alla åtgärder, även av allmän karaktär, såsom förmånliga skatteordningar, vilka medför en betydande snedvridning av företagets ekonomiska situation.¹¹² Mot bakgrund av det anförda ansåg domstolen att tribunalens tolkning av artikel 2.7 c tredje strecksatsen bygger på en felaktig rättstillämpning i och med att den strider mot bestämmelsens klara ordalydelse och inte beaktar bestämmelsens rättsliga sammanhang, allmänna systematik och syfte.

GMB gjorde å sin sida gällande att tribunalen felaktigt vänt på bevisbördan i fråga om det tredje kriteriet för marknadsekonomisk status. Tribunalen hade slagit fast att det i fråga om åtgärder som avser företagets ekonomiska situation ankommer på kommissionen att visa att en betydande snedvridning av den ekonomiska situationen påverkar tillverkningen eller försäljningen av den berörda likadana produkten. Domstolen konstaterade, med hänsyn till sin rättspraxis beträffande bevisbördan för kriterierna i artikel 2.7 c, att bevisbördan åligger den tillverkare som ansöker om marknadsekonomisk status. Det ankommer med andra ord inte på kommissionen att bevisa att tillverkaren inte uppfyller kriterierna, utan att bedöma huruvida de uppgifter som lämnats är tillräckliga.¹¹³ Domstolen ansåg att tribunalen felaktigt vänt på bevisbördan, varför överklagandet bifölls även till denna del.

---

¹¹⁰ Domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och 888/19 P, punkterna 75 och 79.

¹¹¹ Domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och 888/19 P, punkterna 89–90.

¹¹² Domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och 888/19 P, punkt 91.

¹¹³ Domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och 888/19 P, punkt 99.

Att tribunalen och domstolen kommer fram till olika slutsatser är ingen nyhet, men i förevarande ärende är det förvånansvärt hur tribunalens dom i samma ärende två gånger resulterade i felaktig rättstillämpning och upphävdes av domstolen. Det rör sig dessutom om tolkning av samma lagrum, dvs. artikel 2.7 c tredje strecksatsen i grundförordningen. I första omgången handlade det om tolkningen av orden "till följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet", som tribunalen hade gett en för snäv tolkning ("statshandelsland") och därmed uteslutit Kina ur definitionen. I förevarande mål hade tribunalen däremot, i strid med ordalydelsen i tredje strecksatsen, kopplat bedömningen av betydande snedvridning av den berörda tillverkarens ekonomiska situation till tillverkningen och försäljningen av den berörda likadana produkten.

5.3.1.3 Grundförordning 2016/1036

I mål C-718/20 P, Zhejiang Jiuli Hi-Tech Metals mot kommissionen, yrkade Zhejiang att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 15.10.2020 i mål T-307/18, genom vilken bolagets talan om ogiltigförklaring av kommissionens genomförandeförordning 2018/330 om införande av en slutgiltig antidumpningstull hade ogillats. En antidumpningstull hade införts på import av vissa sömlösa rör av rostfritt stål med ursprung i Folkrepubliken Kina.

Zhejiang gjorde gällande i sitt överklagande att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning när den konstaterade att lagenligheten av unionsrättsakter som antagits i enlighet med artikel 2.7 i grundförordningen inte kan prövas mot bakgrund av Kinas anslutningsprotokoll till WTO.¹¹⁴ Enligt Zhejiang upphörde avsnitt 15 a och d i Kinas anslutningsprotokoll till WTO att gälla den 11 december 2016, varför metoden för jämförbart land inte längre får tillämpas på Folkrepubliken Kina.

Med avseende på denna invändning erinrade domstolen om sin fasta rättspraxis, enligt vilken WTO-rätten i regel inte ska beaktas när lagenligheten av unionsrättsakter prövas. Om det ankom på unionsdomstolen att säkerställa unionsrättens förenlighet med WTO-rätten skulle detta, enligt domstolen, innebära

---

¹¹⁴ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1036 av den 8 juni 2016 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen.

att unionens lagstiftande eller verkställande organ frantogs sin handlingsfrihet, något som motsvarande organ hos unionens handelspartner åtnjuter. Enligt domstolen är det däremot utrett att t.ex. unionens viktigaste handelspartner dragit slutsatsen att WTO-avtalen, på grund av sin målsättning och sitt syfte, inte ingår i "de normer i förhållande till vilka deras dömande organ ska kontrollera lagenligheten av bestämmelser i deras nationella rätt".¹¹⁵

Enligt domstolen har unionslagstiftaren endast i två undantagssituationer begränsat sitt handlingsutrymme avseende tillämpningen av WTO-reglerna i vilka det ankommer på unionsdomstolen att pröva lagenligheten av en unionsrättsakt i förhållande till WTO-rätten eller ett beslut av WTO:s tvistelösningorgan. För det första rör det sig om situationer där unionen avsett att fullgöra en särskild förpliktelse inom ramen för WTO-avtalen, och för det andra om situationer där en unionsrättsakt uttryckligen hänvisar till precisa bestämmelser i WTO-avtalen.¹¹⁶

Domstolen konstaterade därefter att artikel 2.7 i förordning 2016/1036, som möjliggör metoden för jämförbart land vid fastställandet av normalvärdet på import från ett WTO-land utan marknadsekonomi, utgör "ett uttryck för unionslagstiftarens vilja att på detta område anta en egen ordning inom unionens rättordning", och att det av artikelns ordalydelse inte framgår att den hänvisar till specifika bestämmelser i nämnda anslutningsprotokoll. Enligt domstolen påverkas detta konstaterande inte av skäl 3 i förordning 2016/1036, i vilken anges att bestämmelserna i antidumpningsavtalet "i möjligaste mån" ska överföras till unionsrätten, eftersom unionslagstiftaren inte visat någon vilja att införliva var och en av dessa i nämnda förordning.¹¹⁷

Mot bakgrund av det anförda kunde domstolen inte klandra tribunalen för att inte ha låtit Kinas anslutningsprotokoll till WTO påverka tillämpningen av artikel 2.7 i grundförordningen. Domstolen fortsatte således, föga överraskande, på samma linje med sin tidigare rättspraxis.

---

¹¹⁵ Domen av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, punkterna 83–84. Se även kapitel 3.2 ovan.

¹¹⁶ Domen av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, punkterna 85–86.

¹¹⁷ Domen av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, punkterna 88–89. För ett liknande resonemang, se domen av den 16 juli 2015 i mål C-21/14 P, punkterna 47–48 och 52. Domstolens hänvisning.

5.3.2 Rättvis jämförelse

I mål C-15/12 P, Dashiqiao Sanqiang Refractory Materials mot rådet, yrkade Dashiqiao att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 16 december 2011 i mål T-423/09, genom vilken tribunalen hade ogillat Dashiqiaos talan om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 826/2009 av den 7 september 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1659/2005 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa tegelstenar av magnesia med ursprung i Folkrepubliken Kina.

Dashiqiao gjorde gällande att tribunalen gjort en felaktig rättstillämpning avseende den jämförelsemetod som hade använts vid jämförelsen mellan exportpriset och normalvärdet i den ursprungliga undersökningen, eftersom tribunalen ansåg att det inte skett något byte av metod som avses i artikel 11.9 i grundförordningen under den partiella interimöversyn som hade ägt rum.¹¹⁸

Enligt artikel 2.10 i grundförordningen ska en rättvis jämförelse göras mellan exportpriset och normalvärdet, och denna jämförelse ska göras i samma handelsled och avse försäljningar som ligger så nära så varandra i tiden som möjligt och med hänsyn tagen till andra olikheter som påverkar prisernas jämförbarhet. Om normalvärdet och det fastställda exportpriset inte är direkt jämförbara ska vidare hänsyn i form av justeringar tas till olikheter som påstås och konstateras påverka priserna och deras jämförbarhet. Enligt led b får justeringar göras för importavgifter och indirekta skatter och enligt led k för andra faktorer som inte nämns i leden a–j.

Enligt artikel 11.9 ska kommissionen vid varje undersökning avseende översyn, med beaktande av artikel 2, särskilt punkterna 11 och 12, och artikel 17, förutsatt att omständigheterna är oförändrade, tillämpa samma metoder som vid den undersökning som ledde till införandet av tullen i fråga.

---

¹¹⁸ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 2117/2005 av den 21 december 2005.

Enligt domstolen ska det undantag som under förändrade omständigheter tillåter tillämpningen av en annan metod vid översynen än vid den ursprungliga undersökningen ges en restriktiv tolkning, eftersom en avvikelse eller ett undantag från en huvudregel enligt rättspraxis ska tolkas restriktivt. Vidare åligger bevisbördan för att visa att omständigheterna är förändrade unionsinstitutionerna.¹¹⁹ Domstolen påpekade därutöver att undantagskaraktären för en sådan förändring av omständigheterna och kravet på restriktiv tolkning inte innebär att unionsinstitutionerna har möjlighet att tolka och tillämpa artikel 11.9 på ett sätt som står i strid med dess ordalydelse och syfte.¹²⁰ I artikel 11.9 föreskrivs att den metod som tillämpas ska vara förenlig med artikel 2.

Det framgår enligt domstolen av den överklagade domen att exportpriset hade justerats i samband med den ursprungliga undersökningen, men att någon sådan justering inte hade gjorts i samband med översynen, vilket hade motiverats med att villkoren i artikel 2.10 b inte var uppfyllda. Vidare framgår det enligt domstolen av den överklagade domen att denna skillnad inte utgör en sådan ändring av metod i den mening som avses i artikel 11.9.

Dashiqiao hävdade att tribunalen inte på ett giltigt sätt hade kunnat slå fast att det inte skett någon ändring av metod, eftersom tribunalen inte prövade frågan om vilken metod som tillämpats under den ursprungliga undersökningen. Tribunalen hade emellertid besvarat frågan om vilken metod som hade använts vid såväl översynen som den ursprungliga undersökningen, och Dashiqiao ifrågasatte inte detta svar i sitt överklagande. Tribunalen hade konstaterat i den överklagade domen att det vid den ursprungliga undersökningen hade gjorts justeringar i normalvärdet och exportpriset med avseende på mervärdesskatt och att den metod som hade tillämpats vid översynen var en jämförelse av normalvärdet och exportpriset inklusive mervärdesskatt.

---

¹¹⁹ Domen av den 19 september 2013 i mål C-15/12 P, punkterna 17–18. För ett liknande resonemang, se domen av den 29 september 2011 i mål C-82/10, punkt 44. Domstolens hänvisning.

¹²⁰ Domen av den 19 september 2013 i mål C-15/12 P, punkt 19. För ett liknande resonemang, se domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 93. Domstolens hänvisning.

Därutöver hade tribunalen slagit fast att det inte rörde sig om någon ändring av metod, eftersom begreppen "metod" och "justering" inte sammanfaller med varandra. Enligt tribunalen kan den omständigheten att en justering inte är motiverad inte anses utgöra någon ändring av metod som avses i artikel 11.9.¹²¹ Domstolen fann att tribunalen hade rätt när den konstaterade att eftersom det uttryckligen följer av artikel 11.9 att den metod som tillämpas vid en översyn ska iaktta kraven i artikel 2, kan en sådan översyn inte få till följd att det görs en ogrundad justering. Enligt tribunalen hade det inte längre varit nödvändigt under översynen att återställa symmetrin mellan normalvärdet och exportpriset, vilket utgör syftet med justeringar, eftersom den asymmetri som hade påkallat justeringen i samband med den ursprungliga undersökningen hade försvunnit.

Domstolen delade tribunalens uppfattning att det inte rörde sig om ett byte av metod, utan snarare om att villkoren för justeringar inte var uppfyllda, och att även om det antas att det utgjorde ett byte av metod, var detta motiverat eftersom omständigheterna hade förändrats. Domstolen ogillade således överklagandet.

I de förenade målen C-376/15 P och C-377/15 P, Changshu City Standard Parts Factory och Ningbo Jinding Fasteners mot rådet, yrkade Changshu och Ningbo att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 29 april 2015 i de förenade målen T-558/12 och T-559/12, genom vilken tribunalen hade ogillat klagandenas talan om ogiltigförklaring av rådets genomförandeförordning (EU) nr 924/2012 av den 4 oktober 2012 om ändring av förordning (EG) nr 91/2009 om införandet av en slutgiltig antidumpningstull beträffande import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina.

Klagandena anförde att tribunalen gjort en felaktig tolkning av skyldigheten i enlighet med artikel 2.11 i grundförordningen och 2.4.2 i antidumpningsavtalet att göra en jämförelse av alla exporttransaktioner, då samtliga exporttransaktioner inte hade omfattats av jämförelsen vid beräkningen av dumpningsmarginalen.

---

¹²¹ Domen av den 19 september 2013 i mål C-15/12 P, punkt 25.

Tribunalen hade funnit att rådet inte gjort sig skyldig till någon uppenbart oriktig bedömning när det hade uteslutit de produkttyper som inte motsvarade någon av de produkter som tillverkades och såldes av tillverkaren i det jämförbara landet Indien. Tribunalen hade funnit att unionsinstitutionerna hade haft fog för att från beräkningen av dumpningsmarginalen utesluta vissa exporttransaktioner, eftersom beräkningen hade gjorts utgående från en "betydande representation" i avsaknad av jämförbara priser.

Domstolen erinrade inledningsvis om sin rättspraxis, enligt vilken en bestämmelses innebörd måste avgöras utgående från dess ordalydelse, sammanhang och syfte. Vad gäller ordalydelsen i artikel 2.11 konstaterade domstolen att denna bestämmelse tillåter två metoder för att jämföra normalvärdet och exportpriset. Den ena metoden bygger på en jämförelse mellan ett vägt genomsnittligt normalvärde och ett vägt genomsnittligt pris för alla exporttransaktioner till unionen, och den andra på en jämförelse mellan ett vägt genomsnittligt normalvärde och priset för varje enskild exporttransaktion till unionen. Därutöver konstaterade domstolen att artikel 2.11 hänvisar till "alla exporttransaktioner till unionen", oavsett jämförelsemetod.

Enligt domstolen är syftet med artikel 2.11 att de båda metoderna för beräkning av dumpningsmarginalen till fullo ska återspegla den faktiska omfattningen av den dumpning som förekommer. Därför strider unionsinstitutionernas uteslutande av vissa exporttransaktioner mot detta syfte, eftersom det då är omöjligt för unionsinstitutionerna att mäta den effekt dessa transaktioner kan ha på beräkningen av dumpningsmarginalen, vilket innebär att unionsinstitutionerna inte kan försäkra sig om att den beräknade dumpningsmarginalen fullt ut återspeglar den faktiska dumpningen.

Med avseende på det sammanhang i vilket artikel 2.11 förekommer konstaterade domstolen att det framgår av artikel 1, med rubriken "Principer", att en antidumpningsundersökning avser en specifik produkt som kallas den berörda produkten och som definieras av unionsinstitutionerna vid inledandet av en antidumpningsundersökning, att en produkt ska anses vara dumpad om exportpriset till unionen är lägre än det jämförbara pris som en likadan produkt betingar i

exportlandet samt att dumpningsmarginalen beräknas på grundval av definitionen av berörd produkt.

Därutöver instämde domstolen i generaladvokatens förslag till avgörande, i vilket generaladvokaten påpekade att definitionen av berörd produkt inte förhindrar unionsinstitutionerna från att dela upp den berörda produkten i olika typer, vilka i sin tur utgör grunden för jämförelsen mellan normalvärdet och exportpriset, typ för typ. Detta ändrar dock, enligt domstolen, inte den omständigheten att unionsinstitutionerna är skyldiga att fastställa en total dumpningsmarginal för den berörda produkten: enligt domstolen skulle uteslutande av en eller flera produkttyper riskera att påverka resultatet av beräkningen av dumpningsmarginalen.

Domstolen konstaterade att artikel 2.11, mot bakgrund av dess ordalydelse, syfte och sammanhang, inte kan tolkas tillåta uteslutande av exporttransaktioner till unionen vid beräkningen av dumpningsmarginalen, utan tvärtom ska unionsinstitutionerna förstås vara skyldiga att beakta samtliga transaktioner vid denna beräkning. Enligt domstolen finns det inget i artikel 2.11 som tillåter en beräkning av dumpningsmarginalen på grundval av en "betydande representation" av de olika produkttyperna. Denna slutsats grundade domstolen på en tidigare dom, i vilken domstolen erinrade om ordalydelsen i artikel 2.11, enligt vilken "det vägda genomsnittliga normalvärdet ska jämföras med "ett vägt genomsnittligt pris för alla exporttransaktioner" till unionen". I denna dom fann domstolen att rådet hade gjort en uppenbart oriktig bedömning genom att inte beräkna den totala dumpningsmarginalen på grundval av jämförelser som till fullo återspeglar samtliga jämförbara exportpriser.

Tribunalen hade funnit att även om typerna av den berörda produkten kunde anses vara jämförbara, hindrade avsaknaden av priser för vissa produkttyper, vilka inte tillverkades eller såldes av tillverkaren i det jämförbara landet, en jämförelse mellan normalvärdet och exportpriset. Domstolen instämde härvidlag i generaladvokatens förslag till avgörande och påpekade att i situationer där tillverkaren i ett jämförbart land varken tillverkar eller säljer en viss produkttyp kan unionsinstitutionerna i praktiken antingen utesluta denna produkttyp från definitionen av den berörda produkten eller konstruera normalvärdet för denna för att kunna beakta

exporttransaktionerna avseende denna produkttyp vid beräkningen av dumpningsmarginalen.

Domstolen konstaterade följaktligen att tribunalen hade gjort en felaktig rättstillämpning när den fann att unionsinstitutionerna hade kunnat utesluta vissa exporttransaktioner avseende vissa produkttyper till den del det saknades jämförbara priser för dessa produkttyper. Enligt domstolen kan prisernas jämförbarhet beaktas inom ramen för artikel 2.10, som föreskriver att hänsyn i form av justeringar ska tas till de olikheter som påstås och konstateras påverka priserna. Enligt artikel 2.11 kan man emellertid inte utesluta någon typ eller modell av den berörda produkten från beräkningen av dumpningsmarginalen. Domstolen avgjorde slutligt ärendet och ogiltigförklarade den omtvistade förordningen till den del den gällde klagandena.¹²²

5.3.3 Fastställande av skada

I de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, ArcelorMittal Tubular Products Ostrava m.fl. mot Hubei Xinyegang Steel Co., yrkade ArcelorMittal m.fl. och rådet att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 29 januari 2014 i mål T-528/09, genom vilken tribunalen hade bifallit Hubei Xinyegang Steel Co. Ltds talan om ogiltigförklaring av rådets förordning (EG) nr 926/2009 av den 24 september 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull och slutgiltigt uttag av den preliminära tull som införts på import av vissa sömlösa rör av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina.

Kommissionen hade med anledning av ett klagomål från Defence Committee of the Seamless Steel Tubes Industry of the European Union i juli 2008 inlett ett antidumpningsförfarande. I skälen i förordningen om preliminär tull hade kommissionen angett att unionsindustrin inte lidit någon skada, men att det fanns en risk för att unionsindustrin skulle komma att lida skada.

---

¹²² Om ogiltigförklaring till den del det berör klagandena, se mål C-324/19 nedan. I det målet erinrar domstolen om att en delvis ogiltigförklaring av en omtvistad förordning inte påverkar giltigheten av övriga bestämmelser i denna förordning så länge de inte har återkallats eller ogiltigförklarats, varför sådana bestämmelser har full rättsverkan gentemot alla andra personer.

I artikel 3.7 i grundförordningen, med rubriken "Fastställande av skada", föreskrivs bl.a. att andra kända faktorer utöver den dumpade importen vilka samtidigt med denna skadar unionsindustrin också ska granskas för att säkerställa att den skada som vållas av dessa faktorer inte tillskrivs den dumpade importen.¹²³ Enligt domstolen har unionsinstitutionerna således en skyldighet att undersöka att den skada som de avser att lägga till grund för sitt beslut inte beror på andra faktorer än dumpad import, särskilt skada som beror på minskad efterfrågan.¹²⁴

Unionsinstitutionerna hade konstaterat att en onormalt hög efterfrågan hade dolt de verkliga skadeverkningarna och att dessa skulle upptäckas om efterfrågan återgick till en normal nivå. Domstolen ansåg att tribunalen inte gjort någon felaktig rättstillämpning när den konstaterade att den omständigheten att unionsindustrin skulle drabbas av den dumpade importens skadliga verkningar om den tidigare tillväxttrenden skulle vända gjorde det möjligt att fastställa att unionsindustrin i framtiden skulle kunna befinna sig i en sårbar situation, men att denna omständighet var irrelevant för bedömningen av om unionsindustrin befann sig i en sårbar situation i slutet av undersökningsperioden.¹²⁵

Klagandena hävdade därefter att tribunalen åsidosatt artiklarna 3.9 och 6.1 i grundförordningen när den slog fast att unionsinstitutionerna gjort en uppenbart oriktig bedömning när de ansåg att risk för skada förelåg. Enligt ArcelorMittal m.fl. hade tribunalen åsidosatt de nämnda artiklarna när den grundade sig på den omständigheten att vissa uppgifter avseende tiden efter undersökningsperioden inte överensstämde med uppgifter för undersökningsperioden. Rådet anförde att bedömningen av huruvida risk för skada föreligger är oundvikligen en framåtblickande analys, även om bedömningen ska grundas på faktiska omständigheter och på en nära förestående förändring av förhållandena. Vidare ansåg rådet, med hänsyn till ekonomiska situationers komplexitet, att det inte är säkert att

---

¹²³ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 2117/2005 av den 21 december 2005.

¹²⁴ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkt 55. För liknande resonemang, se domen av den 19 december 2013 i mål C-10/12 P, punkt 23. Domstolens hänvisning.

¹²⁵ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkterna 57–58.

unionsinstitutionernas prognoser förverkligas, vilket ändå inte behöver innebära att det rör sig om en felaktig rättstillämpning.

I artikel 3.9 föreskrivs bl.a. att fastställande av risk för väsentlig skada ska grundas på fakta och inte endast på påståenden, förmodanden eller avlägsna möjligheter. Vidare ska den förändring i förhållanden som skulle kunna skapa en situation där dumpning skulle vålla skada klart ha kunnat förutses och måste vara nära förestående.

Enligt rådet hade det framkommit vid undersökningen att situationen avseende risk för skada var komplex, varför institutionerna hade fortsatt att övervaka situationen på unionsmarknaden efter undersökningsperioden. Enligt rådet var detta ovanligt men nödvändigt för att institutionerna kunde undvika misstag i fråga om utvecklingen på unionsmarknaden. Utgående från den precisa formuleringen i artikel 3.9 och det stora utrymme för skönsmässig bedömning som unionsinstitutionerna åtnjuter hade rådet ansett att det hade rätt att dra slutsatsen att det i den komplexa situationen förelåg risk för skada.

Domstolen utgick från artikel 6.1, med rubriken "Undersökningen", i vilken föreskrivs bl.a. att kommissionen, efter det att förfarandet har inletts, ska i samarbete med medlemsstaterna inleda en undersökning på unionsnivå och att uppgifter avseende en period som infaller efter undersökningsperioden normalt inte ska beaktas.

Enligt domstolen ska uppgifter som avser tiden efter undersökningsperioden normalt inte beaktas, men användningen av "normalt" ska förstås som unionslagstiftarens vilja att under vissa omständigheter förbehålla institutionerna en sådan möjlighet.¹²⁶ Enligt domstolen är en sådan befogenhet särskilt motiverad i fråga om undersökningar som, i stället för att fastställa en skada, syftar till att bedöma huruvida en risk för skada föreligger, vilket per definition utgör en framåtblickande analys. Risken för skada måste dock, precis som en skada, vara styrkt när antidumpningsåtgärden antas. Uppgifter avseende tiden efter undersökningsperioden

---

¹²⁶ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkt 70.

kan således användas för att bekräfta eller vederlägga prognoser i förordningen om preliminär tull för att eventuellt införa en slutgiltig antidumpningstull.¹²⁷

Användningen av uppgifter avseende tiden efter undersökningsperioden är emellertid inte undantagen unionsdomstolens prövning, samtidigt som prövningen inte ska inkräkta på unionsinstitutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning.¹²⁸ Domstolen ansåg att tribunalen inte hade överskridit gränserna för denna prövning när den kontrollerade om bevisningen ger stöd för unionsinstitutionernas slutsatser. Tribunalen hade med andra ord haft rätt att kontrollera huruvida de åberopade uppgifterna avseende tiden efter undersökningsperioden bekräftade prognoserna i förordningen om preliminär tull.

Tribunalen hade vid denna prövning konstaterat att den bevisning avseende tiden efter undersökningsperioden som unionsinstitutionerna hänvisat till i förordningen om preliminär tull inte gav stöd för slutsatsen att en risk för skada förelåg, varför den hade funnit att rådet gjort en uppenbart oriktig bedömning. Eftersom tribunalen inte kunde anses ha överskridit gränserna för domstolsprövningen ogillade domstolen överklagandet i sin helhet.

Målet ger vid handen att unionslagstiftarens vilja inte var att helt och hållet utesluta möjligheten att beakta uppgifter som avser tiden efter undersökningsperioden, även om dessa normalt inte ska beaktas. Unionsinstitutionerna har således under vissa omständigheter befogenhet att använda sig av uppgifter som avser tiden efter en undersökningsperiod, vilket definitivt förbättrar unionens möjligheter att konstatera och ingripa i skadlig, dumpad import. Det följer dock av artikel 3.9 att fastställande av risk för väsentlig skada ska grunda sig på fakta och inte endast på påståenden, förmodanden eller avlägsna möjligheter.

Unionsinstitutionerna förfogar således även till denna del över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning inom ramen för handelspolitiska skyddsåtgärder. Hade unionslagstiftaren inte infört adverbet "normalt" i artikel 6.1, hade unionsinstitutionerna varit betydligt mer bundna inför eventuella skadesituationer.

---

¹²⁷ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkterna 71–72.

¹²⁸ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkterna 73–74.

Användningen av detta adverb utgör visserligen ett undantag till huvudregeln, men kan visa sig vara ett väldigt viktigt tillägg om risk för skada inte kan konstateras under själva undersökningsperioden.

I mål C-236/17 P, Canadian Solar Emea mot rådet, yrkade Canadian Solar Emea GmbH m.fl. att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 28 februari 2017 i mål T-162/14 till den del tribunalen hade ogillat klagandenas talan om ogiltigförklaring av rådets genomförandeförordning (EU) nr 1238/2013 av den 2 december 2013 om införande av en slutgiltig antidumpningstull och om slutgiltigt uttag av den preliminära tull som införts på import av solcellsmoduler av kristallint kisel och väsentliga komponenter (dvs. celler) med ursprung i eller avsända från Folkrepubliken Kina.

Såväl klagandena som rådet och kommissionen framställde flera yrkanden, varav jag behandlar här det som avsåg åsidosättande av artikel 3.7 i grundförordningen.¹²⁹ Klagandena hävdade att tribunalen gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning genom att i strid med artikel 3.7 jämförd med artikel 9.4 i grundförordningen anse att rådet får fastställa antidumpningstullen till en nivå som även täcker sådan skada som vållats av andra faktorer än den dumpade importen. Klagandena hävdade också att tribunalen kastat om bevisbördan.

I artikel 9.4 föreskrivs att storleken på antidumpningstullen inte får överstiga den fastställda dumpningsmarginalen och bör vara lägre än den marginalen om en sådan lägre tull är tillräcklig för att undanröja skadan för unionsindustrin.

Tribunalen hade slagit fast att det inte följer av artikel 9.4 i grundförordningen att unionsinstitutionerna har en skyldighet att använda en särskild metod för att säkerställa att antidumpningstullen inte går utöver vad som är nödvändigt för att motverka dumpad import, men att institutionerna ändå bör ta hänsyn till de slutsatser de kommit fram till inom ramen för fastställande av skada i enlighet med artikel 3.6 och 3.7 i grundförordningen. Om så inte vore fallet skulle det, enligt tribunalen,

---

¹²⁹ Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 1225/2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

finnas en risk att de vidtagna handelspolitiska skyddsåtgärderna överskrider vad som är nödvändigt för att uppnå det eftersträvade syftet, varvid de vidtagna åtgärderna också kunde ge skydd mot sådan skada som beror på andra faktorer än dumpad import. Domstolen ansåg att detta resonemang inte utgör felaktig rättstillämpning.¹³⁰

Domstolen erinrade om att det av artikel 3.7 framgår att andra kända faktorer utöver den dumpade importen vilka samtidigt med denna skadar unionsindustrin också ska granskas för att säkerställa att den skada som beror på dessa faktorer inte tillskrivs den dumpade importen. Enligt artikel 3.6 måste det kunna visas, med hjälp av relevant bevisning, att den dumpade importen vållar unionsindustrin väsentlig skada.¹³¹

Enligt domstolen har unionsinstitutionerna en skyldighet att undersöka om den skada som de avser att grunda antidumpningsåtgärden på verkligen beror på dumpad import och utesluta all annan skada som inte beror på denna.¹³² Vidare ankommer det på rådet och kommissionen att undersöka om effekterna av dessa andra faktorer kunnat bryta orsakssambandet mellan den dumpade importen och den skada som vållats unionsindustrin. Dessutom ska de se till att sådan skada som beror på andra faktorer inte beaktas vid fastställandet av den skada som tillskrivs den dumpade importen, och att antidumpningstullen därmed inte överskrider vad som är nödvändigt.¹³³ Enligt domstolen får unionsindustrin inte ges skydd som överskrider vad som är nödvändigt för att motverka den skadliga effekten av den dumpade importen.¹³⁴

Domstolen konstaterade att tribunalens resonemang kring artikel 9.4 var riktigt och att tribunalen inte tolkat nämnda artikel på det sätt som klagandena gjort gällande. Tribunalen hade dessutom konstaterat att prövningen av de relevanta delarna av de aktuella förordningarna inte har visat att andra faktorer än den dumpade importen

---

¹³⁰ Domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkterna 161–162.

¹³¹ Domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkt 164.

¹³² Domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkt 165. För ett liknande resonemang, se domen av den 16 april 2015 i mål C-143/14, punkt 35. Domstolens hänvisning.

¹³³ Domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkt 166. För ett liknande resonemang, se domen av den 16 april 2015 i mål C-143/14, punkt 36. Domstolens hänvisning.

¹³⁴ Domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkt 167. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 3 december 2009 i mål C-535/06 P, punkt 90.

beaktats vid fastställandet av skadan. Domstolen ogillade överklagandet till denna del.

Vad beträffar den omvända bevisbördan konstaterade domstolen att rådet och kommissionen visserligen har en skyldighet att undersöka att den skada som de avser att basera antidumpningsåtgärden på faktiskt beror på den dumpade importen samt att bortse från sådan skada som beror på andra faktorer, men att det ankommer på de parter som hävdar att antidumpningsåtgärden går utöver vad som är nödvändigt att lägga fram bevisning för att andra faktorer än den dumpade importen kan ha haft en sådan effekt att orsakssambandet mellan skadan för unionsindustrin och den dumpade importen kan ifrågasättas.¹³⁵ Tribunalen hade konstaterat att klagandena inte anfört några argument eller bevis som visar att orsakssambandet mellan skadan och den dumpade importen inte var tillförlitligt. Domstolen ansåg därför att tribunalen inte gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning.

I mål C-324/19, Eurocylinder systems mot Hauptzollamt Hamburg-Stadt, framställde skattedomstolen i Hamburg, Finanzgericht Hamburg, en begäran om förhandsavgörande avseende giltigheten av rådets förordning (EG) nr 926/2009 av den 24 september 2009 om införande av en slutgiltig antidumpningstull och slutgiltigt uttag av den preliminära tull som införts på import av vissa sömlösa rör av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina.

Kommissionen hade i skälen i förordningen om preliminär tull och rådet i skälen i den omtvistade förordningen angett att unionsindustrin inte lidit väsentlig skada, men att det förelåg en väsentlig risk för skada om antidumpningsåtgärder inte vidtogs.

Efter det att tribunalen och domstolen hade ogiltigförklarat den omtvistade förordningen till den del den gällde ett annat bolag hade Eurocylinder begärt återbetalning av påförd antidumpningstull, eftersom bolaget ansåg att skälen för tribunalens ogiltigförklaring var av allmän karaktär och kunde tillämpas även på Eurocylinder. Eurocylinders begäran hade avslagits med motiveringen att ogiltigförklarandet endast avsåg det bolag som var sökande i målet vid tribunalen.

---

¹³⁵ Domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkt 178. För ett liknande resonemang, se domen av den 16 april 2015 i mål C-143/14, punkterna 41–42.

Efter det att även Eurocylinders begäran om omprövning avslagits hade Eurocylinder väckt talan vid Finanzgericht Hamburg och yrkat på att den omtvistade förordningen ska vara ogiltig med allmängiltig verkan (*erga omnes*).

Den hänskjutande domstolen påpekade i sin begäran om förhandsavgörande att tribunalen, när den ogiltigförklarade den omtvistade förordningen, hade funnit att denna förordning var behäftad med en uppenbart oriktig bedömning av huruvida det förelåg en risk för väsentlig skada för unionsindustrin, i strid med artiklarna 3.9 och 9.4 i grundförordningen.¹³⁶ Enligt den hänskjutande domstolen har ett sådant skäl allmän giltighet. Den hänskjutande domstolen påpekade dessutom att Eurocylinder inte hade haft rätt att väcka direkt talan mot den omtvistade förordningen, eftersom bolaget inte hade varit föremål för antidumpningsundersökningen. Därför frågade den hänskjutande domstolen om den omtvistade förordningen var giltig eller ej.

Domstolen erinrade inledningsvis om att den delvisa ogiltigförklaringen av den omtvistade förordningen inte påverkar giltigheten av övriga bestämmelser i denna förordning så länge de inte har återkallats eller ogiltigförklarats. Således har t.ex. bestämmelserna om antidumpningstullar på andra varor än de som den delvisa ogiltigförklaringen avsåg full rättsverkan gentemot alla andra personer.¹³⁷

Därutöver följer det enligt domstolen av fast rättspraxis att den princip som garanterar att varje person har möjlighet att, inom ramen för ett överklagande avseende en nationell åtgärd, åberopa ogiltigheten av en unionsrättsakt bakom denna åtgärd förutsätter att den berörde inte enligt artikel 263 FEUF har rätt att direkt inför unionsdomstolen yrka att rättsakten ska ogiltigförklaras. Med andra ord är den berörda personen förhindrad att åberopa rättsaktens ogiltighet vid den behöriga nationella domstolen om denne utan tvivel skulle ha kunnat yrka på ogiltigförklaring av rättsakten vid unionsdomstolen.¹³⁸

---

¹³⁶ Rådets förordning (EG) nr 384/96 av den 22 december 1995 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen, i dess lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 461/2004 av den 8 mars 2004.

¹³⁷ Domen av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, punkt 31. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 28 juni 1972 i mål C-37/71, punkt 12.

¹³⁸ Domen av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, punkt 32. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 4 februari 2016 i de förenade målen C-659/13 och C-34/14, punkt 56.

Eurocylinder hade varken berörts av den undersökning som hade lett till antagandet av den omtvistade förordningen eller ens nämnts i denna förordning. Eurocylinder var inte närstående importör till exportören i huvudfrågan, och enligt domstolen räcker det inte heller i sig att en importör är närstående med exportörerna av nämnda produkt för att importören ska anses vara personligen berörd av en förordning om införande av en antidumpningstull.¹³⁹ I ljuset av denna rättspraxis ansåg domstolen att Eurocylinder inte hade kunnat väcka talan om ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen, varför begäran om förhandsavgörande kunde tas upp till sakprövning.

Domstolen konstaterade att fastställande av risken för skada, precis som en skada, måste vara styrkt vid tidpunkten för antagandet av antidumpningsåtgärden, med beaktande av unionsindustrins situation vid denna tidpunkt. Unionsinstitutionerna kan endast på grundval av denna situation avgöra huruvida en omedelbart förestående ökning av den framtida importen av dumpade varor skulle kunna vålla unionsindustrin väsentlig skada om handelspolitiska skyddsåtgärder inte vidtogs.¹⁴⁰

Unionsinstitutionerna har dock, enligt domstolen, befogenhet att under vissa omständigheter beakta uppgifter som avser tiden efter en undersökningsperiod. En sådan befogenhet är särskilt motiverad i fråga om undersökningar som inte syftar till att fastställa en skada, utan till att bestämma huruvida det föreligger en risk för skada, vilket oundvikligen är en framåtblickande analys. Uppgifter som avser tiden efter undersökningsperioden kan således, enligt domstolen, användas för att bekräfta eller vederlägga prognoser som föregår införandet av preliminära och slutgiltiga antidumpningstullar. Användning av uppgifter som avser tiden efter undersökningsperioden kan dock inte undgå unionsdomstolens prövning.¹⁴¹

I förevarande fall hade rådet i skälen i den omtvistade förordningen bekräftat att unionsindustrin, även om den i slutet av undersökningsperioden befann sig i ett sårbart skick, inte lidit någon väsentlig skada under denna period. Rådet hade

---

¹³⁹ Domen av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, punkt 33. För ett liknande resonemang, se domen av den 19 september 2019 i mål C-251/18, punkt 37. Domstolens hänvisning.

¹⁴⁰ Domen av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, punkt 40. För ett liknande resonemang, se de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P ovan.

¹⁴¹ Domen av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, punkt 41. För ett liknande resonemang, se de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P ovan.

emellertid ansett, med hänsyn till bl.a. undersökningen av de faktiska omständigheter som inträffat efter nämnda period, att det vid denna tidpunkt fanns en risk för väsentlig skada för unionsindustrin.

Enligt domstolen hade rådet dock gjort en uppenbart oriktig bedömning när det fastställde kommissionens slutsats att unionsindustrin befann sig i en sårbar situation i slutet av undersökningsperioden. Enligt domstolen kan det faktum att unionsindustrins marknadsandel hade minskat med fem procentenheter under undersökningsperioden inte bedömas utan hänsyn till andra fakta, såsom att unionsindustrins marknadsandel trots allt förblev betydande samt att unionsindustrin samtidigt hade ökat sin försäljningsvolym och sina priser. Vidare stod rådets bedömning av den kinesiska importens inverkan på unionsindustrins investeringar i strid med det faktum att unionsindustrins investeringar hade ökat med ungefär 185 procent under skadeundersökningsperioden. Slutligen hade kommissionen angett att unionsindustrin skulle drabbas av den dumpade importens skadliga verkningar om tillväxttenden den skulle vända, vilket inte visade att unionsindustrin befann sig i en sårbar situation, utan endast att unionsindustrin i framtiden skulle kunna befinna sig i en sådan situation.

Rådet hade påpekat, med avseende på artikel 3.9 andra stycket a, att importen från Kina sjunkit betydligt i absoluta tal, medan marknadsandelen för importen av den berörda produkten hade ökat något. Den "något ökade" andelen motsvarade 0,7 procent av importens marknadsandel, samtidigt som unionsindustrins marknadsandel hade minskat med endast 0,1 procent mellan undersökningsperioden och perioden efter den. Domstolen ansåg därför att dessa uppgifter inte bekräftar någon betydande ökningstakt för dumpad import som skulle tyda på att en starkt ökad import är sannolik i enlighet med artikel 3.9 andra stycket a.

Kommissionen hade i skälen i förordningen om preliminär tull angett, med avseende på artikel 3.9 andra stycket b, att de kinesiska exportörerna hade blivit avsevärt mer benägna att exportera under skadeundersökningsperioden, vilket hade syns som en mycket kraftig ökning av exporten i absoluta tal. Andelen kinesisk export till unionen i förhållande till den totala kinesiska exporten hade också angetts ha ökat markant, vilket hade tolkats som en betydande förskjutning av exportverksamheten.

Kommissionen hade därför dragit slutsatsen att det kunde förväntas att en stor del av överskottskapaciteten skulle komma att riktas mot unionsmarknaden.

Enligt domstolen var dock analysen av sannolikheten för en förskjutning av exporten behäftad med två brister: den hade inte tagit hänsyn till den relevanta omständigheten som förklarade den ökade importen från Kina, dvs. att den snabba ökningen av den kinesiska importens marknadsandel klart hade sammanfallit i tiden med att marknadsandelarna för import från Ryssland och Ukraina, som var den viktigaste konkurrerande importen, hade väsentligt minskat. Dessutom hade man, enligt domstolen, inte tagit hänsyn till kapaciteten hos andra exportmarknader dit ytterligare export skulle kunna omdirigeras. Domstolen ansåg således att villkoret i artikel 3.9 andra stycket b inte var uppfyllt.

Kommissionen hade i skälen i förordningen om preliminär tull konstaterat, med avseende på artikel 3.9 andra stycket c, att priserna på kinesisk import under skadeundersökningsperioden hade varit betydligt lägre än unionsindustrins priser och priserna på import från andra länder. Kommissionen hade också påpekat att priserna på import från Kina stigit något efter skadeundersökningsperioden och att denna ökning återspeglade en världsomfattande prishöjning på en del viktiga råvaror. I den omtvistade förordningen hade rådet bekräftat kommissionens slutsatser att prisutvecklingen för unionsindustrin och den kinesiska importen hade varit parallell.

Domstolen godtog dock inte denna slutsats, eftersom det framgick av skälen i den omtvistade förordningen att skillnaden mellan unionsindustrins och den kinesiska importens försäljningspriser hade minskat med ungefär 10 procent, samtidigt som unionsindustrins priser hade stigit med 18,7 procent och priserna på kinesisk import med mer än 35 procent efter undersökningsperioden. Domstolen ansåg att det inte var fråga om en sådan situation som avses i artikel 3.9 andra stycket c.

I fråga om lagerhållningen av den undersökta produkten i enlighet med artikel 3.9 andra stycket d hade rådet i skälen i den omtvistade förordningen bekräftat kommissionens slutsats, enligt vilken denna faktor inte var särskilt signifikant, eftersom det normalt sett inte är tillverkarna utan handlarna som håller lager, och att det inte hade kunnat konstateras en sådan ökning av upplagring som hade kunnat

väsentligt påverka marknaden inom den närmaste framtiden. Enligt domstolen åsidosatte rådet här både artikel 3.9 andra stycket d och även artikel 3.9 första stycket, enligt vilket fastställande av risk för skada ska grundas på fakta och inte endast på påståenden, förmodanden eller avlägsna möjligheter.

Kommissionen gjorde gällande att artikel 3.9 har gett den för antidumpningsundersökningen ansvariga myndigheten behörighet att, med beaktande av första stycket, fritt välja vilken eller vilka faktorer i denna bestämmelse denna myndighet vill grunda sin slutsats på, samt att bedömningen huruvida en risk för skada föreligger ska göras mot bakgrund av samtliga relevanta omständigheter och inte bara de fyra faktorer som nämns i artikel 3.9 andra stycket.

Domstolen påpekade härvid att kommissionens argument i själva verket syftar till att ifrågasätta tribunalens bedömning i domen av den 29 januari 2014 i mål T-528/09 Hubei Xinyegang Steel/rådet, trots att denna dom, som bekräftades av domstolens dom av den 7 april 2016 i de förenade målen C-184/14 P och C-193/14 P ArcelorMittal Tubular Products Ostrava m.fl./Hubei Xinyegang Steel, har vunnit laga kraft och att kommissionen inte överklagade domen. Domstolen prövade inte dessa argument eftersom de indirekt ifrågasatte tribunalens dom. Domstolen ansåg således att den omtvistade förordningen var ogiltig *erga omnes*, eftersom rådet hade åsidosatt artiklarna 3.9 och 9.4 i grundförordningen.

Det är förvånansvärt hur unionsinstitutionerna hade dragit slutsatsen att risk för skada föreligger, då de misslyckades med att motivera den utgående från de kriterier som framgår av artikel 3.9 andra stycket. Det lyder visserligen att "bland annat" följande faktorer ska beaktas, dvs. att även andra omständigheter kan komma i fråga utöver de fyra som nämns i denna bestämmelse, men kommissionen och rådet gjorde en fullständig felbedömning då ingen av de faktorer som nämns i artikel 3.9 andra stycket kunde anses vara uppfylld.

Som det konstateras i första meningen i artikel 3.9 första stycket ska fastställande av risk för väsentlig skada grundas på fakta och inte endast på påståenden, förmodanden eller avlägsna möjligheter. Unionsinstitutionernas ekonomiska indikatorer var

uppenbarligen otillräckliga för att motivera slutsatsen att risk för skada förelåg, vilket tyder på att det krävs tydligare och mer konkreta tecken på en risk för skada.

I mål C-891/19 P, kommissionen mot Hubei Xinyegang Special Tube, yrkade kommissionen att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 24 september 2019 i mål T-500/17, genom vilken tribunalen hade ogiltigförklarat kommissionens genomförandeförordning (EU) 2017/804 av den 11 maj 2017 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av vissa sömlösa rör av järn (annat än gjutjärn) eller stål (annat än rostfritt stål), med runt tvärsnitt, med en ytterdiameter av mer än 406,4 mm, med ursprung i Folkrepubliken Kina, till den del den rörde Hubei Xinyegang Special Tube Co. Ltd.

Kommissionen kritiserade tribunalen för att i strid med artikel 3.3 i grundförordningen ha krävt en analys av prisunderskridandet per marknadssegment för den berörda produkten. Tribunalen hade funnit att kommissionen inte grundat sin bedömning på samtliga relevanta uppgifter, då kommissionen inte hade beaktat varje marknadssegment för den berörda produkten.

I artikel 3.3, med rubriken "Fastställande av skada", föreskrivs bl.a. att det med avseende på den dumpade importens omfattning ska övervägas huruvida en betydande ökning av dumpad import ägt rum i absoluta tal eller i förhållande till produktion eller konsumtion i unionen.

Tribunalen hade i fråga om bedömningen av prisunderskridandet emellertid inte konstaterat att kommissionen gjort en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna genom att inte beakta segmenteringen av marknaden för den berörda produkten. Kommissionen hade i skälen i den omtvistade förordningen påpekat att de relevanta skillnaderna mellan produkttyperna framgår av produktkontrollnumret som garanterar att endast jämförbara produkter jämförs med varandra och att marknadssegmentens huvudsakliga egenskaper åtskiljs med hjälp av produktkontrollnumret. Den första siffran i varje produktkontrollnummer avsåg det segment den berörda produkttypen hörde till, och kommissionen jämförde priserna på den dumpade importen och unionstillverkarnas priser för varje produktkontrollnummer.

Domstolen ansåg att kommissionen, genom att tillämpa metoden med produktkontrollnummer, faktiskt hade beaktat marknadssegmenten för den berörda produkten för att bl.a. analysera prisunderskridandet, varför kommissionen inte kunde anses ha gjort en uppenbart oriktig bedömning i samband med denna analys.

Enligt domstolen innebär det stora utrymme för skönsmässig bedömning som följer av domstolens rättspraxis och som kommissionen förfogar över i fråga om de komplicerade ekonomiska och politiska situationer som den ska bedöma, att domstolsprövningen är begränsad till en kontroll av att det inte har skett en uppenbart oriktig bedömning. Domstolen instämde i kommissionens invändning att tribunalen hade överskridit gränserna för domstolsprövning på denna punkt, eftersom domstolsprövningen ska respektera unionsinstitutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning vid fastställandet av skada. Enligt generaladvokaten och domstolen omfattar detta utrymme åtminstone valet av bedömningsmetod, de uppgifter och bevis som ska inhämtas, beräkningssättet för fastställande av marginalen för prisunderskridandet samt bedömningen av de insamlade uppgifterna.

Därefter ifrågasatte kommissionen den överklagade domen till den del tribunalen hade slagit fast att kommissionen i strid med artikel 3.2 och 3.3 inte hade beaktat en viss volym av den likadana produkten. Tribunalen hade kritiserat kommissionen för att inte ha beaktat 17 av de 66 produkttyper som såldes av de utvalda unionstillverkarna, men inte av de utvalda kinesiska exporterande tillverkarna. Enligt kommissionen hade tribunalen därför misstagit sig om karaktären av denna bedömning, eftersom det framgår av ordalydelsen i artikel 3.3 att den ska göras i förhållande till en likadan produkt, i stället för i förhållande till varje produkttyp eller produktkontrollnummer.

Att kommissionen inte hade beaktat de 17 aktuella produktkontrollnumren berodde på att den inte kunde beräkna en underskridandemarginal för dessa typer av den berörda produkten, eftersom de kinesiska exporterande tillverkarna inte exporterade sådana. Att kommissionen inte hade beaktat dessa 17 produktkontrollnummer var vidare, enligt domstolen, en följd av kommissionens val inom ramen för det stora utrymme för skönsmässig bedömning som den åtnjuter i detta avseende.

Hubei hävdade att domen i de förenade målen C-376/15 P och C-377/15 P ska tillämpas analogt i förevarande mål. I denna dom slog domstolen fast att artikel 2.11, med utgångspunkt i dess ordalydelse, syfte och det sammanhang den ingår i, inte kan tolkas tillåta uteslutande av exporttransaktioner vid beräkningen av dumpningsmarginalen, utan tvärtom ska samtliga dessa transaktioner beaktas. Enligt domstolen kan dock slutsatserna i den domen inte överföras på bedömningen av den dumpade importens inverkan på unionsindustrins priser enligt artikel 3.2 och 3.3. Enligt domstolen underströk den i nämnda dom att det i artikel 2.11 uttryckligen föreskrivs att priserna för "alla exporttransaktioner" ska beaktas vid beräkningen av dumpningsmarginalen, oavsett vilken metod som används för att jämföra normalvärdet och exportpriset.

Enligt domstolen framgår det däremot inte av ordalydelsen i artikel 3.2 och 3.3 att kommissionen har en skyldighet att vid bedömningen av den dumpade importens inverkan på unionsindustrins priser beakta all försäljning av den likadana produkten. Detta beror enligt domstolen på en grundläggande skillnad mellan bedömningen, i syfte att fastställa skada, av den dumpade importens inverkan på unionsindustrins priser och fastställandet av dumpningsmarginalen. Domstolen påpekade härvid att fastställandet av dumpningsmarginalen förutsätter en jämförelse av försäljningen av ett företag, medan bedömningen av den dumpade importens inverkan på unionsindustrins priser förutsätter en jämförelse av flera företag, dvs. de exporterande tillverkare och företag inom unionsindustrin som ingår i urvalet.

Domstolen ansåg således att tribunalen hade gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning avseende artikel 3.2 och 3.3 när den slog fast att kommissionen är skyldig att alltid beakta samtliga produkter som unionsindustrin säljer, däribland de typer av den berörda produkten som inte exporteras av de utvalda exporterande tillverkarna. Slutligen konstaterade domstolen att tribunalen överskridit de gränser för domstolsprövning som framgår av domstolens rättspraxis och som tillförsäkrar unionsinstitutionerna ett stort utrymme för skönsmässig bedömning i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder. Tribunalen hade, utan att konstatera en uppenbart oriktig bedömning, kritiserat kommissionen för att inte ha undersökt i vilken

utsträckning priserna på de 17 produkttyper, för vilka ett prisunderskridande inte hade kunnat konstateras, hade påverkat unionsindustrins prisutveckling.

5.3.4 Bristande samarbete

I mål C-61/16 P, EBMA mot Giant (China), yrkade European Bicycle Manufacturers Association (EBMA) att domstolen ska upphäva tribunalens dom av den 26 november 2015 i mål T-425/13, genom vilken tribunalen hade ogiltigförklarat rådets förordning (EU) nr 502/2013 av den 29 maj 2013 om ändring av genomförandeförordningen (EU) nr 990/2011 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av cyklar med ursprung i Folkrepubliken Kina efter en interimsoversyn i enlighet med artikel 11.3 i rådets förordning (EG) nr 1225/2009, till den del den gällde Giant (China) Co. Ltd.

Kommissionen hade i samband med undersökningen av ansökningarna om marknadsekonomisk status bett Giant om klagörande uppgifter om Jinshan-koncernen som den bedömde vara mycket närstående Giant, eftersom Jinshan ägde 45 procent av ett annat bolag som tillhörde Giant-koncernen. Eftersom Giant inte hade tillställt kommissionen uppgifter om Jinshan hade kommissionen valt att tillämpa artikel 18.1 i grundförordningen och dra slutsatser på grundval av tillgängliga uppgifter.¹⁴²

Kommissionen hade bedömt det vara omöjligt att göra tillförlitliga beräkningar av exportpriset utan fullständig information om alla Giants närstående bolag. Kommissionen hade vid två tillfällen informerat Giant om att den inte kunde pröva dess ansökan om marknadsekonomisk status och att den skulle komma att tillämpa artikel 18.1 och inte beakta någon av de uppgifter Giant lagt fram.

I artikel 18.1 i grundförordningen, med rubriken "Bristande samarbete", föreskrivs att i sådana fall där någon berörd part vägrar att ge tillgång till eller på något annat sätt inte lämnar nödvändiga uppgifter inom den föreskrivna tidsfristen eller väsentligen hindrar undersökningen kan preliminära eller slutgiltiga, positiva eller

---

¹⁴² Grundförordningen vid tidpunkten för omständigheterna i målet var rådets förordning (EG) nr 1225/2009 av den 30 november 2009 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen.

negativa avgöranden fattas på grundval av tillgängliga uppgifter. Om det framkommer att någon berörd part lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter ska dessa lämnas utan beaktande och tillgängliga uppgifter kan användas.

Enligt domstolen innehåller grundförordningen inte någon definition av "nödvändiga uppgifter", varför det vid fastställandet av innebörden av nämnda artikel ska beaktas bestämmelsens ordalydelse, sammanhang och syfte.¹⁴³ Eftersom adjektivet "nödvändig" i sin normala betydelse avser det som krävs eller är oundgängligt kan, enligt domstolen, endast de uppgifter utan vilka en antidumpningsundersökning inte kan slutföras anses vara nödvändiga.¹⁴⁴

Enligt domstolen framgår det av artiklarna 5.10, 5.11 och 6.2 i grundförordningen att de berörda parterna är skyldiga att lämna de uppgifter som gör det möjligt för kommissionen att slutföra antidumpningsundersökningen. Det framgår dessutom av artikel 18.3 och 18.6 att de uppgifter som de berörda parterna ska lämna ska användas av unionsinstitutionerna för att fatta beslut i antidumpningsundersökningen och att de berörda parterna inte får undanhålla relevanta uppgifter. Vidare kan en viss uppgift, enligt domstolen, ha en avgörande roll i en undersökning men vara irrelevant i en annan, varför nödvändigheten ska bedömas från fall till fall.¹⁴⁵

Vad för det tredje beträffar syftet med artikel 18 hänvisade domstolen till skäl 28 i grundförordningen och slog fast att det var unionslagstiftarens vilja att göra genomförande av undersökningen möjligt även om berörda parter vägrar att samarbeta eller samarbetar på ett otillräckligt sätt.¹⁴⁶ Därutöver instämde domstolen i generaladvokatens förslag till avgörande i vilket generaladvokaten påpekade att det åligger kommissionen att i egenskap av undersökande myndighet konstatera förekomsten av dumpning och skada samt orsakssambandet däremellan, samtidigt som det inte finns någon bestämmelse i grundförordningen som ger kommissionen

---

¹⁴³ För ett liknande resonemang, se de förenade målen C-376/15 P och C-377/15 P ovan.

¹⁴⁴ Domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkterna 46–47.

¹⁴⁵ Domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkterna 51–52.

¹⁴⁶ Domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkt 55. Skäl 28 har följande lydelse: "När parter inte samarbetar på ett tillfredsställande sätt är det nödvändigt att föreskriva att andra uppgifter kan användas för att konstatera de faktiska omständigheterna och att dessa uppgifter kan vara mindre gynnsamma för parterna än om de hade samarbetat".

befogenhet att tvinga de berörda parterna att delta i undersökningen. Kommissionen är således, enligt domstolen, beroende av de berörda parternas frivilliga samarbete.¹⁴⁷

Domstolen konstaterade, utifrån analysen av bestämmelsens ordalydelse, sammanhang och syfte, att med "nödvändiga uppgifter" ska förstås uppgifter som de berörda parterna har och som unionsinstitutionerna ber dem om för att fatta beslut inom ramen för antidumpningsundersökningen. Det ankommer dock, enligt domstolen, på unionsinstitutionerna att visa på vilket sätt de uppgifter de begärt är nödvändiga, och denna "börda" är inte orimlig.¹⁴⁸ Tribunalen hade ansett att de uppgifter avseende Jinshan-koncernen som unionsinstitutionerna hade begärt saknade betydelse vid beräkningen av exportpriset och att rådet därmed åsidosatt artikel 18.1 i grundförordningen. Domstolen fann att tribunalen inte gjort någon felaktig rättstillämpning till denna del.

Detta mål ger vid handen att även om begreppet "nödvändiga uppgifter" ska förstås som uppgifter som berörda parter har och som unionsinstitutionerna ber dessa om, ankommer det på unionsinstitutionerna att visa att en uppgift är nödvändig för att kunna fatta beslut inom ramen för en antidumpningsundersökning. Unionsinstitutionerna kan således inte bara hänvisa till det stora utrymmet för skönsmässig bedömning och godtyckligt hävda att en uppgift är nödvändig samt att avsaknaden av uppgiften i fråga ledde till tillämpningen av artikeln om bristande samarbete, utan dessa ska också visa vilka uppgifter som är nödvändiga och på vilket sätt de är det. Å andra sidan får unionsinstitutionerna fatta beslut till nackdel för den berörda parten, om denne inte lämnar sådana uppgifter som unionsinstitutionerna med fog anser vara nödvändiga.

5.3.5 Utlämnande av uppgifter

I mål C-141/08 P, Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware mot rådet, hade kommissionen ändrat sin ståndpunkt om marknadsekonomisk status och till slut nekat klaganden nämnda behandling. Förstainstansrätten hade slagit fast att åsidosättandet av artikel 20.5, med rubriken "Utlämnande av uppgifter", inte hade påverkat

---

¹⁴⁷ Domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkt 54. För ett analogt resonemang, se domen av den 4 september 2014 i mål C-21/13, punkterna 31–32. Domstolens hänvisning.

¹⁴⁸ Domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkt 65.

innehållet i den omtvistade förordningen och inte heller klagandens rätt till försvar. Klaganden gjorde härvidlag gällande en felaktig rättstillämpning, då det administrativa förfarandet, enligt förstainstansrätten, inte under några omständigheter hade kunnat leda till ett annat resultat. Enligt klaganden var tolkningen av artikel 2.7 c i grundförordningen av grundläggande betydelse, varför åsidosättandet innebar att klaganden hade berövats möjligheten att visa kommissionen att dess tolkning var felaktig.

Domstolen konstaterade att det rör sig om en grundläggande ändring av kommissionens ställningstagande, då ändringen hade långtgående konsekvenser för klaganden och innebar bl.a. förslag på en slutgiltig antidumpingstull på 18,1 procent i stället för 0 procent. Kommissionen hade även enligt förstainstansrätten åsidosatt artikel 20.5, som föreskriver en tio dagars svarsfrist för klaganden, när den hade efter endast sex dagar överlämnat förslaget om slutliga åtgärder till rådet. Även om förstainstansrätten hade fastställt att kommissionen åsidosatt artikel 20.5, hade den fastslagit att detta åsidosättande inte hade påverkat innehållet i den omtvistade förordningen.

Såväl förstainstansrätten som domstolen påpekade att den omständigheten att den frist om tio dagar som föreskrivs i artikel 20.5 inte har iakttagits endast kan föranleda ogiltigförklaring av den omtvistade förordningen om det finns en möjlighet att det administrativa förfarandet på grund av denna oegentlighet hade kunnat leda till ett annat resultat och att klagandens rätt till försvar således verkligen påverkats.¹⁴⁹

Domstolen erinrade dock att det följer av fast rättspraxis att iakttagandet av rätten till försvar, i alla förfaranden som inleds mot en person och som kan leda till en rättsakt mot denna person, utgör en grundläggande gemenskapsrättslig princip som ska säkerställas även i avsaknad av reglering av det ifrågavarande förfarandet. Kravet enligt denna princip är att de personer vilka omfattas av en rättsakt som på ett

---

¹⁴⁹ Domen av den 1 oktober 2009 i mål C-141/08 P, punkt 81. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 10 juli 1980 i mål C-30/78, punkt 26. Domstolens hänvisning.

påtagligt sätt påverkar dessa personers intressen ska ges tillfälle att framföra sina synpunkter.¹⁵⁰

Klaganden hade inom den föreskrivna fristen tillställt kommissionen ett bemötande med argumentation kring huruvida företaget uppfyller det materiella villkoret i artikel 2.7 c andra strecksatsen, men detta bemötande hade inte beaktats i kommissionens förslag till slutliga åtgärder, eftersom kommissionen inte hade iakttagit den föreskrivna fristen. Även om klaganden hade vid ett tidigare tillfälle under det administrativa förfarandet beretts tillfälle att framföra sina synpunkter om den ståndpunkt som kommissionen återvände till, kan det enligt domstolen inte uteslutas att det administrativa förfarandet hade kunnat leda till ett annat resultat om kommissionen hade haft kännedom om det bemötande som inte beaktades.

Kommissionen hade ändrat sin ståndpunkt på grundval av de argument som framförts av de intervenerande bolagen och vissa medlemsstater, och inte av skäl som redan låg till grund för dess ursprungliga beslut att inte bevilja marknadsekonomisk status. Enligt domstolen kan det, med beaktande av det faktum att kommissionen vid två tillfällen ändrat sin ståndpunkt på grundval av yttranden av berörda parter, inte uteslutas att kommissionen skulle ha ändrat ståndpunkt ytterligare en gång.

Mot bakgrund av domstolens praxis att det inte kan krävas av klaganden att denne visar att kommissionens beslut skulle ha haft ett annat utfall, utan endast att en sådan möjlighet inte kan uteslutas om förfarandefelet inte hade begåtts, ansåg domstolen att förstainstansrätten gjort en felaktig rättstillämpning och biföll överklagandet till denna del.¹⁵¹ Domstolen upphävde den överklagade domen till den del förstainstansrätten hade fastställt att klagandens rätt till försvar inte hade påverkats av åsidosättandet av artikel 20.5, och avgjorde slutligt ärendet till denna del.

Det är anmärkningsvärt att ett åsidosättande av en frist som uttryckligen framgår av en bestämmelse, i detta fall fristen om minst tio dagar i artikel 20.5 i grundförordningen, endast kan föranleda ogiltigförklaring av en rättsakt om det finns

---

¹⁵⁰ Domen av den 1 oktober 2009 i mål C-141/08 P, punkt 83. För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 13 februari 1979 i mål C-85/76, punkt 9.

¹⁵¹ Domen av den 1 oktober 2009 i mål C-141/08 P, punkt 94. För ett liknande resonemang, se domen av den 2 oktober 2003 i mål C-194/99 P, punkt 31. Domstolens hänvisning.

en möjlighet att det administrativa förfarandet hade kunnat få ett annat utfall om detta förfarandefel inte hade förelegat och klagandens rätt till försvar faktiskt påverkats. En ogiltigförklaring har visserligen inget egenvärde, som motiverar för att en rättsakt alltid ska ogiltigförklaras om ett förfarandefel föreligger, oavsett om förfarandefelet faktiskt påverkat utfallet i ärendet eller inte. Det är dock ändå motiverat att ställa frågan om det inte i så fall borde lyda "normalt tio dagar" i stället för "minst tio dagar", om fristen i slutändan inte är absolut. Med en frist om minst tio dagar och en tolkningspraxis enligt vilken ett åsidosättande av denna frist inte automatiskt föranleder en ogiltigförklaring kan man anse att det föreligger en viss inkonsekvens här till EU:s fördel.

5.3.6 Domstolskontroll av unionens handelspolitiska skyddsåtgärder

Domstolen erinrade i majoriteten av målen om sin rättspraxis avseende unionsinstitutionernas manöverutrymme i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder. Denna praxis lade domstolen till grund för sina bedömningar, eftersom den anger de allmänna ramarna för domstolsprövningen av handelspolitiska skyddsåtgärder.

Enligt domstolen förfogar unionsinstitutionerna, på området för unionens gemensamma handelspolitik och särskilt i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder, över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning med anledning av de komplicerade ekonomiska, politiska och juridiska situationer som de ska bedöma. Vidare ska domstolsprövningen av sådana bedömningar, enligt domstolen, begränsas till en kontroll av att institutionerna har följt handläggningsreglerna, att de grundat den vidtagna åtgärden på materiellt riktiga omständigheter, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig och att institutionerna inte gjort sig skyldiga till maktmissbruk.¹⁵²

---

¹⁵² Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkt 106; domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkt 34; domen av den 5 april 2017 i de förenade målen C-376/15 P och C-377/15 P, punkt 47; domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkt 68; domen av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, punkt 175; domen av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, punkterna 37–38; domen av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och C-888/19 P, punkt 117; domen av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, punkterna 35–36 och domen av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, punkt 47.

Dessutom har domstolen slagit fast att tribunalens prövning av den bevisning som ligger till grund för institutionernas slutsatser inte utgör en ny bedömning av omständigheterna som ersätter unionsinstitutionernas bedömning, eftersom denna prövning inte inkräktar på det stora utrymme för skönsässig bedömning, utan syftar endast till att kontrollera huruvida bevisningen ger stöd för institutionernas slutsatser. Det ankommer därför på tribunalen att pröva huruvida de bevis som åberopats är materiellt riktiga, tillförlitliga och konsekventa, samt huruvida dessa bevis utgör samtliga relevanta uppgifter som ska beaktas och huruvida de kan ligga till grund för de slutsatser som dragits.¹⁵³

I mål C-337/09 P fann domstolen att det var motiverat att rådet och kommissionen, inom ramen för sitt utrymme för skönsässig bedömning, beaktade den omständigheten att Xinanchem i bolagsrättsligt hänseende kontrollerades av staten, men att det inte var motiverat att avstå från att göra en bedömning av den bevisning Xinanchem lagt fram.¹⁵⁴ Domstolen slog således fast att det stora utrymme för skönsässig bedömning inte befriar unionsinstitutionerna från skyldigheten att beakta relevanta bevis som tillverkaren framlagt inom ramen för artikel 2.7 b och c i grundförordningen, även om de får utnyttja sitt utrymme för skönsässig bedömning när de prövar denna bevisning. Härvid erinrade domstolen om att den redan slagit fast att kontrollen av att skyddsregler som anges i unionens rättsordning i administrativa förfaranden efterkoms är av än mer grundläggande betydelse när unionsinstitutionerna åtnjuter ett stort utrymme för skönsässig bedömning.¹⁵⁵

I de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P fann domstolen att tribunalen inte överskridit gränserna för domstolsprövningen när den hade funnit att rådet åsidosatt artikel 3.9 i grundförordningen genom att slå fast att det förelåg en risk för skada. Tribunalen hade endast återgett de faktorer kommissionen angett i förordningen om preliminär tull, varför den inte kunde anses ha gjort en uppenbart oriktig bedömning eller ersatt unionsinstitutionernas bedömning med sin egen. Tribunalen hade

---

¹⁵³ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkt 35; domen av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, punkt 69 och domen av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, punkt 37.

¹⁵⁴ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkterna 86–87.

¹⁵⁵ Domen av den 19 juli 2012 i mål C-337/09 P, punkterna 91 och 107.

konstaterat att den bevisning som unionsinstitutionerna åberopat inte gav stöd för slutsatsen att det förelåg en risk för skada.¹⁵⁶

I mål C-891/19 P anknöt domstolen unionsinstitutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning till fastställandet av huruvida unionsindustrin vållats skada. Det kan då röra sig om beslut om val av bedömningsmetod, de uppgifter och bevis som ska inhämtas, beräkningssätt för fastställande av marginalen för prisunderskridandet samt tolkningen och bedömningen av de insamlade uppgifterna.¹⁵⁷ I samma mål påpekade domstolen att även om kommissionen åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när den beslutar om vilken metod som ska användas vid bedömningen av prisunderskridandet, är den skyldig i enlighet med artikel 3.2 i grundförordningen att göra en objektiv bedömning av den dumpade importens inverkan på unionsindustrins priser.¹⁵⁸ Slutligen konstaterade domstolen i detta mål att tribunalen överskridit gränserna för domstolsprövning när den, utan att konstatera en uppenbart oriktig bedömning, kritiserade kommissionen för att inte ha beaktat samtliga relevanta uppgifter.¹⁵⁹

Utöver det stora utrymmet för skönsmässig bedömning styr även annan rättspraxis domstolsprövningen av handelspolitiska skyddsåtgärder: som framgår av ovannämnda rättspraxis finns det en viss uppgiftsfördelning mellan tribunalen och domstolen, och för att få en rättsakt prövad av domstolen måste klaganden vara noga med att motivera sin invändning. Domstolen ska, i stället för att företa ersättande bedömningar, bl.a. kontrollera att det inte gjorts uppenbart oriktiga bedömningar.

I mål C-141/08 P konstaterade domstolen att klaganden, genom att inte bestrida utan genom att ifrågasätta förstainstansrättens bedömning, i verkligheten bad domstolen att ersätta förstainstansrättens bedömning med sin egen. Domstolen erinrade därför om sin fasta rättspraxis, enligt vilken förstainstansrätten är ensam behörig att fastställa de faktiska omständigheterna, förutom då det av handlingarna i målet framgår att de fastställda omständigheterna är materiellt oriktiga, och vidare ensam

---

¹⁵⁶ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkterna 43–44 och 79.

¹⁵⁷ Domen av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, punkterna 37, 78 och 107.

¹⁵⁸ Domen av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, punkt 158.

¹⁵⁹ Domen av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, punkterna 168–169.

behörig att bedöma dessa faktiska omständigheter. Av detta följer att bedömningen av de faktiska omständigheterna inte är en rättsfråga som i sig är underställd domstolens kontroll, förutom i de fall då uppgifterna har missuppfattats.¹⁶⁰

I de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P kritiserade rådet tribunalen för att ha gjort en selektiv bedömning av de faktorer rådet var skyldigt att beakta enligt artikel 3.5 i grundförordningen. Domstolen erinrade om sin rättspraxis, enligt vilken tribunalen inte är skyldig att motivera varje val den gör när den grundar sitt avgörande på vissa bevis i stället för andra: den motsatta ståndpunkten skulle medföra att domstolen ersätter tribunalens bedömning av bevisningen med sin egen.¹⁶¹

I mål C-718/20 P fann domstolen på motsvarande sätt vid fyra tillfällen att klaganden, genom att kritisera tribunalens slutsats, t.ex. utan att visa att tribunalen åsidosatt domstolens rättspraxis avseende unionsinstitutionernas upplysningskyldighet, i själva verket yrkade att domstolen ska ersätta tribunalens bedömning av de faktiska omständigheterna och bevisningen med sin egen. Därför kunde domstolen, med stöd av sin rättspraxis, låta bli att ta upp dessa invändningar till sakprövning. Eftersom klaganden inte visade att det skett en felaktig rättstillämpning eller missuppfattning av bevisningen, ansåg domstolen att klagandens invändningar syftade till att domstolen ersätter tribunalens bedömning av bevisningen med sin egen, och sådana invändningar kan inte tas upp till sakprövning i ett mål om överklagande.¹⁶²

Att domstolen ska avstå från att ersätta tribunalens bedömning av bevisningen med sin egen ska dock hållas isär från artikel 61 första stycket andra meningen i stadgan för Europeiska unionens domstol, enligt vilken domstolen själv kan slutligt avgöra ärendet när en dom av förstainstansrätten upphävs och ärendet är färdigt för avgörande.¹⁶³

---

¹⁶⁰ Domen av den 1 oktober 2009 i mål C-141/08 P, punkterna 55–56; För ett liknande resonemang, se t.ex. domen av den 23 april 2009 i mål C-425/07 P, punkt 44. Domstolens hänvisning.

¹⁶¹ Domen av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, punkt 40.

¹⁶² Domen av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, punkterna 55–56, 130, 133 och 141; För ett liknande resonemang, se domen av den 16 februari 2012 i de förenade målen C-191/09 P och C-200/09 P, punkt 160. Domstolens hänvisning.

¹⁶³ Se domen av den 1 oktober 2009 i mål C-141/08 P, punkt 106 och domen av den 5 april 2017 i de förenade målen C-376/15 P och C-377/15 P, punkt 74.

Av det ovan anförda framgår att domstolskontrollen i fråga om handelspolitiska skyddsåtgärder har dels en viss uppgiftsfördelning mellan tribunalen och domstolen, och dels tydliga ramar för tribunalens och domstolens prövning. Unionsinstitutionerna åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning när de avgör frågor som gäller komplicerade ekonomiska, juridiska och politiska situationer som uppstår i samband med skadlig import. Det förefaller som att unionsinstitutionerna faktiskt har vidsträckta befogenheter när de ska tillgripa antidumpningsåtgärder och att domstolarna uppenbart respekterar institutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning.

6. Avslutning

Som vi såg ovan har Kina växt fram med stormsteg och etablerat sig bland världens största ekonomier och bland EU:s viktigaste handelspartner. Även om Kina har reformerat sin ekonomi avsevärt har landet uttalade övergripande socialistiska ambitioner. Samtidigt som handelsrelationerna mellan EU och Kina är mycket viktiga, såg vi att EU har beredskap att skydda sin inre marknad och sin industri med hjälp av antidumpningsåtgärder – dels av orsaker som sammanhänger med Kinas ekonomiska system. Detta skydd grundar sig på antidumpningslagstiftningen, dvs. EU:s grundförordning på detta område, och har i grund och botten formen av förvaltningsbeslut. Antidumpningsåtgärdernas karaktär som förvaltningsbeslut syns i att de företag som blivit föremål för EU:s användning av antidumpningsåtgärder kan överklaga åtgärden hos tribunalen och i sista hand få den prövad av domstolen. Som vi såg i målen ovan är domstolen benägen att erinra om och upprätthålla sin rättspraxis, som anger vissa krav på unionens utövande av handelspolitiska skyddsåtgärder.

I fråga om marknadsekonomisk status slog domstolen fast att kommissionen får ändra sin ståndpunkt om den får kännedom om att de materiella villkor som föreskrivs i grundförordningen är uppfyllda. Enligt domstolen gäller förbudet att ändra denna ståndpunkt, med hänsyn till legalitetsprincipen och principen om god förvaltningssed, endast under oförändrade omständigheter. Även om begreppet marknadsekonomisk status slopats och ersatts med mekanismen med betydande snedvridningar i exportlandets ekonomi genom ändringen av grundförordningen ska kommissionen fortfarande anses ha en skyldighet i enlighet med legalitetsprincipen och principen om god förvaltningssed att under förändrade omständigheter ändra sin bedömning av huruvida de snedvridningar som föreligger är betydande. Som nämndes ovan i kapitel 1.3 utgör allmänna rättsprinciper bindande rättskällor, varför det inte finns skäl att tro att domstolens slutsats inte skulle gälla efter ändringen av grundförordningen.

I fråga om stickprovsförfarandet med anledning av ett stort antal deltagande tillverkare slog EU-domstolens fast att stickprovsförfarandet inte fick tillämpas på

ansökningar om marknadsekonomisk status. Den relevanta domen ledde till en ändring av grundförordningen senare under samma år som domen avkunnades, och genom denna ändring förlängde man tidsfristen för när beslut med anledning av en ansökan om marknadsekonomisk status ska fattas samtidigt som man tog bort kommissionens skyldighet att i ett stickprovsförfarande undersöka alla ansökningar. Även om grundförordningen gjordes till denna del förenlig med WTO:s tvistelösningsorgans beslut, visar denna ändring att det finns beredskap i unionen att anpassa antidumpningslagstiftningen för att det inte ska finnas sådana bestämmelser som försvårar unionens användning av handelspolitiska skyddsåtgärder.

Domstolen fick också klargöra innebörden av begreppet "större statligt inflytande" i ett bolags ägarkrets och förvaltning. Domstolen slog fast att statlig närvaro i dessa inte i sig utgör något större statligt inflytande, eftersom det inte är tillräckligt att staten kan påverka det berörda företags beslut, utan den också ska faktiskt vara inblandad i besluten. Generaladvokaten beskrev detta mål som principiellt för de framtida handelsförbindelserna med olika tillväxtländer, och avgörandet innebär att t.ex. kinesiska bolag med statlig bakgrund inte automatiskt får uteslutas från marknadsekonomisk behandling.

Därutöver fick domstolen ta ställning till innebörden av "betydande snedvridning av företagets tillverkningskostnader och ekonomiska situation" samt "till följd av det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet". Domstolen slog fast att "det tidigare icke-marknadsekonomiska systemet" inte ska hänföra sig endast till definitionen av ett statshandelsland, utan mer allmänt till ett icke-marknadsekonomiskt system. Därutöver slog domstolen fast att "betydande snedvridning av företagets tillverkningskostnader och ekonomiska situation" ska förstås så, att varken företagets tillverkningskostnader eller ekonomiska situation är föremål för betydande snedvridningar.

Som dessa mål visar har begreppet marknadsekonomisk status – låt vara att det numera heter betydande snedvridningar i exportlandets ekonomi – en avgörande viktig roll i antidumpningsförfaranden i och med att det styr behandlingen av de berörda företagen. Det är därför viktigt att domstolen klargjort innebörden av de olika kriterier som hör till bedömningen av en ansökan om marknadsekonomisk status.

Unionens syn på Kinas ekonomiska system är också fortsatt avgörande. Även om begreppet marknadsekonomisk status slopats kommer dessa resonemang och argumentationer att även i fortsättningen vara viktiga och riktgivande för kommissionens och domstolens bedömningar avseende Kinas ekonomiska system. Som kommissionens arbetsdokument om betydande snedvridningar i Folkrepubliken Kinas ekonomi visar, har analysen av betydande snedvridningar samma funktion som analysen av de uppgifter på basis av vilka olika länder bedömdes vara icke-marknadsekonomier, men utan en uttalad marknadsekonomisk status.

I fråga om rättvis jämförelse av normalvärdet och exportpriset konstaterade domstolen att kommissionen visserligen under oförändrade omständigheter vid en översyn ska tillämpa samma metoder som vid den ursprungliga undersökningen, och även om olika justeringar kan göras utgör det inte något byte av metod. Vidare konstaterade domstolen att det vid en översyn inte kan göras ogrundade justeringar bara för att det vid den ursprungliga undersökningen gjordes justeringar. Detta konstaterande innebär att unionsinstitutionerna får göra justeringar för att förstärka jämförbarheten av exportpriset och normalvärdet, utan att göra sig skyldiga till ett otillåtet byte av metod.

Därutöver slog domstolen fast att unionsinstitutionerna inte får utesluta några exporttransaktioner för den berörda produkten, eftersom en dumpningsmarginal ska fastställas för den berörda produkten i dess helhet. Det är därför inte möjligt att fastställa dumpningsmarginalen på grundval av "betydande representation" av exporttransaktionerna. Medan unionsinstitutionerna inte får utesluta någon typ eller modell av den berörda produkten vid beräkningen av dumpningsmarginalen, kan de i princip utesluta dessa från definitionen av den berörda produkten.

I fråga om fastställande av skada slog domstolen fast att uppgifter som avser tiden efter undersökningsperioden får användas, eftersom unionslagstiftarens vilja var att förbehålla unionsinstitutionerna en sådan möjlighet. Enligt domstolen är denna möjlighet av avgörande betydelse i undersökningar som syftar till att fastställa en risk för skada, som oundvikligen utgör en framåtblickande analys. Samtidigt framhöll domstolen att fastställande av risk för väsentlig skada inte får grunda sig endast på påståenden, förmodanden eller avlägsna möjligheter.

Därutöver konstaterade domstolen att unionsindustrin inte får ges skydd som överskrider vad som är nödvändigt för att motverka den skadliga effekten av den dumpade importen. Unionsinstitutionerna måste således förvissa sig om att den skada som de avser att grunda antidumpningsåtgärden på inte beror på andra kända faktorer än den dumpade importen, och sådan skada som beror på andra faktorer ska inte beaktas i antidumpningsåtgärden. Å andra sidan ankommer det på den part som hävdar att antidumpningsåtgärden går utöver vad som är nödvändigt att bevisa att antidumpningsåtgärden också täcker sådan skada som inte beror på dumpad import.

I fråga om bristande samarbete konstaterade domstolen att med nödvändiga uppgifter avses sådana uppgifter som de berörda parterna har och som unionsinstitutionerna ber dem om för att fatta beslut inom ramen för en antidumpningsundersökning. Samtidigt underströk domstolen att unionsinstitutionerna bör kunna visa på vilket sätt sådana uppgifter är nödvändiga. Det är endast i situationer där institutionerna bett de berörda parterna om bevisligen nödvändiga uppgifter som de inte fått, som unionsinstitutionerna får åberopa bristande samarbete och på grundval av tillgängliga uppgifter fatta beslut till nackdel för de berörda parterna.

På vilka grunder kan EU således vidta antidumpningsåtgärder? Utöver de materiella ställningstagandena kan man av det ovan anförda dra slutsatsen att unionsinstitutionerna, dvs. kommissionen i dagens läge, kan sägas vara bundna av en omfattande utrednings- och motiveringsskyldighet vid införande av antidumpningstullar. Införande av antidumpningstullar sker i grund och botten genom förvaltningsbeslut – som målen ovan visar är dessa beslut överklagbara hos tribunalen och domstolen, och kommissionen är bunden av olika förvaltningsrättsliga principer, såsom legalitetsprincipen och principen om god förvaltningssed.

Även om det framstår som uppenbart att Kina inte är en marknadsekonomi kan unionsinstitutionerna inte grunda antidumpningsåtgärder på endast detta allmänt kända faktum, utan de måste motivera varje åtgärd de vidtar och stödja dem med försvarbara slutsatser utifrån omständigheterna i respektive ärende. Det är t.ex. inte tillräckligt att ett bolag ägs och kontrolleras av staten, utan denna kontroll måste visas utgöra faktisk inblandning i bolagets beslut, för att inte tala om att det ska utgöra större inflytande. Därutöver måste unionsinstitutionerna vara beredda att ändra sin

ståndpunkt vid förändrade omständigheter, dvs. att de inte får vidta ogrundade antidumpningsåtgärder.

Unionsinstitutionerna åtnjuter visserligen ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, men detta utrymme möjliggör inte åsidosättande av bestämmelser i grundförordningen t.ex. genom att endast beakta en betydande representation av exporttransaktioner i stället för att beakta samtliga exporttransaktioner vid beräkningen av normalvärdet. Dessutom måste unionsinstitutionerna försäkra sig om att den fastställda skadan faktiskt beror på dumpad import och inte av andra kända faktorer, samtidigt som en risk för väsentlig skada ska grunda sig på fakta och inte bara på påståenden, förmodanden eller avlägsna möjligheter. Även i fråga om nödvändiga uppgifter måste unionsinstitutionerna visa att en uppgift de bett om är nödvändig inom ramen för antidumpningsundersökningen.

Även om dessa exempel vittnar om en omfattande utrednings- och motiveringsskyldighet, visar domstolsprövningen unionsinstitutionernas vidsträckta handlingsfrihet. I det följande diskuteras unionsinstitutionernas bedömningsutrymme och gränserna för domstolsprövning, vilka belyser på vilka grunder unionsinstitutionernas bedömningar kan ifrågasättas. Dessutom diskuteras unionsrättsakternas förhållande till WTO-reglerna som en del av domstolsprövningen.

Domstolsprövningen får, med hänsyn till institutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning, inte leda till att domstolarna ersätter unionsinstitutionernas bedömning med sin egen, utan dessa får endast nöja sig med att kontrollera att institutionerna följt handläggningsreglerna, att de omständigheter som lagts till grund för åtgärden är materiellt riktiga, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig samt att det inte förekommit maktmissbruk. Detta stärker för sin del unionsinstitutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning, eftersom domstolarna i princip är förhindrade från att uttala sig om det materiella om det inte rör sig om en uppenbart oriktig bedömning.

Med avseende på kriteriet att handläggningsreglerna har följts konstaterade domstolen i målet som gällde utlämnande av uppgifter att kommissionen fick ändra

sin ståndpunkt om marknadsekonomisk status, men att den hade förfarit fel genom att inte invänta klagandens bemötande. Kommissionen hade föreslagit rådet slutgiltiga åtgärder innan den föreskrivna fristen för klaganden att inkomma med synpunkter hade gått ut. Domstolen påpekade att åsidosättandet av rätten till försvar endast kan föranleda ogiltigförklaring av den ifrågavarande rättsakten om det finns en möjlighet att det administrativa förfarandet hade kunnat leda till ett annat resultat utan förfarandefelet. Domstolen erinrade också om att det inte kan krävas av klaganden att denne visar att kommissionens beslut skulle ha haft ett annat resultat, utan endast att en sådan möjlighet inte är utesluten. Med en uttrycklig frist i unionslagstiftningen och en tolkningspraxis enligt vilken ett åsidosättande av denna frist inte automatiskt föranleder en ogiltigförklaring kan man anse att det föreligger en viss inkonsekvens här till EU:s fördel.

Det förefaller också i övrigt som att det kan vara svårt för de exporterande tillverkare som råkat ut för antidumpningsåtgärder att motbevisa kommissionens slutsatser inför domstol. De måste klara av en hög bevisbörda för att visa att kommissionen gjort sig skyldig till en uppenbart oriktig bedömning. Eventuella materiella fel ska nämligen vara uppenbart oriktiga bedömningar och missuppfattande av omständigheterna i målet ska framstå som uppenbart av handlingarna i målet.

Svårigheten med att med framgång motbevisa unionsinstitutionernas slutsatser inför domstol verkar främst beror på unionsinstitutionernas stora utrymme för skönsmässig bedömning och domstolsprövningens begränsade omfattning. Det måste till att börja med föreligga någon uppenbart oriktig bedömning, samtidigt som den exporterande tillverkarens bevisning måste uppfylla de krav som ställs genom bevisbördan, eftersom domstolen inte ska ersätta unionsinstitutionernas eller tribunalens bedömningar med sina egna.

Vad gäller domstolsprövningen kan vidare nämnas att det är anmärkningsvärt att artikel 216.2 FEUF, som föreskriver om internationella avtals företräde framför unionens rättsakter, inte blir tillämplig när det gäller WTO-reglerna. Domstolen har nämligen skapat en rättspraxis som gör att bestämmelserna i GATT inte tillerkänns direkt effekt, eftersom dessa bestämmelser är mycket flexibla, t.ex. i fråga om

möjligheterna till undantag, varför de inte kan anses vara tillräckligt precisa och ovillkorliga.

Detta i och för sig försvarbara resonemang bygger dock på en tämligen politisk motivering, då domstolen framhåller i sin praxis att unionens lagstiftande och verkställande organ skulle berövas den handlingsfrihet, som motsvarande organ hos unionens viktigaste handelspartner förfogar över, om det ankom direkt på domstolen att säkerställa unionsrättens förenlighet med WTO-reglerna. Domstolen har nämligen konstaterat det vara utrett att unionens viktigaste handelspartner dragit slutsatsen att WTO-avtalen inte ska beaktas när deras dömande organ bedömer lagenligheten av bestämmelser i deras nationella rätt. Orsaken till denna rättspraxis är därför att en sådan bristande ömsesidighet skulle leda till en obalanserad tillämpning av WTO-reglerna.

Det förefaller därför som att det måste uttryckligen framgå av en rättsakt när unionslagstiftaren har för avsikt att hänvisa till precisa bestämmelser i WTO-avtalen eller fullgöra en särskild förpliktelse som unionen åtagit sig inom ramen för dessa. T.ex. i mål C-207/17 var genomförandeförordningens syfte att göra förordningen förenlig med WTO:s tvistelösningsorgans beslut, men detta ansågs inte utgöra unionslagstiftarens vilja att exakt följa slutsatserna i utslaget. Inte heller var konstaterandet i skäl 3 i grundförordningen 2016/1036, enligt vilket antidumpningsavtalets ordalydelse "i möjligaste mån" ska återspeglas i unionens lagstiftning, tillräckligt för att unionslagstiftarens avsikt skulle anses ha varit att införliva var och en av dessa bestämmelser i unionslagstiftningen. Det förefaller således som att unionen så långt som möjligt vill hålla fast vid sin handlingsfrihet till denna del, och utan ett uttryckligt konstaterande kan unionslagstiftaren inte anses ha velat begränsa sin handlingsfrihet.

Vilka allmänna slutsatser kan dras om unionens användning av handelspolitiska skyddsåtgärder? Det förefaller som att antidumpningsåtgärder faktiskt är avsedda att användas. Unionsinstitutionerna, dvs. kommissionen i dagens läge, kan sägas ha breda befogenheter att vidta antidumpningsåtgärder och välja bevisningen för dessa, något som också domstolen slagit fast i sin rättspraxis. Unionsinstitutionerna åtnjuter, som konstaterats, ett stort utrymme för skönsässig bedömning i fråga om

handelspolitiska skyddsåtgärder på grund av de komplicerade ekonomiska, juridiska och politiska situationer som de ska bedöma. Detta utrymme för skönsmässig bedömning är i sin tur endast föremål för en tämligen begränsad domstolsprövning, som ska kontrollera att handläggningsreglerna har följts, att den vidtagna åtgärden grundar sig på materiellt riktiga omständigheter, att bedömningen av dessa omständigheter inte är uppenbart oriktig samt att det inte förekommit maktmissbruk. Domstolen förefaller dessutom vara mån om att respektera detta utrymme, och den vill inte ersätta unionsinstitutionernas bedömningar med sina egna. Dessa slutsatser kan anses gälla även andra typer av handelspolitiska skyddsåtgärder, låt vara att de enligt statistiska uppgifter inte är lika flitigt använda.

Därutöver kan påpekas att antidumpningsåtgärder i grund och botten vidtas genom förvaltningsbeslut, vilka har en direkt inverkan på den berörda produktens ställning på marknaden. Kommissionen är bunden av en utrednings- och motiveringsskyldighet och dess åtgärder kan bli föremål för domstolsprövning genom överklagande. Även om kommissionen visserligen åtnjuter ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, begränsas och styrs detta stora utrymme av förvaltningsrättsliga principer, såsom legalitetsprincipen och principen om god förvaltningssed. Som jag nämnde ovan i kapitel 1.3 utgör allmänna rättsprinciper bindande rättskällor. Man kan därför konstatera att antidumpningsåtgärder inte kan vidtas helt godtyckligt, trots kommissionens stora utrymme för skönsmässig bedömning, eftersom kommissionens prövningsutrymme begränsas av bl.a. legalitetsprincipen som domstolsprövningen avser att garantera.

Antidumpningslagstiftningen är dessutom dynamisk: som vi såg i målet som gällde ett stickprovsförfarande med anledning av ett stort antal berörda företag, där domstolen slog fast att stickprovsförfarandet inte fick tillämpas på ansökningar om marknadsekonomisk status, kom unionen att ändra grundförordningen till denna del. Även om denna ändring motiverades med att ett stickprovsförfarande avseende ansökningar om marknadsekonomisk status var tillåtet enligt WTO:s tvistelösningsorgan, visar ändringen att det finns beredskap i unionen att reagera med lagstiftningsåtgärder. Även de talrika versionerna av grundförordningen – och de olika lydelserna av dessa – visar att antidumpningslagstiftningen uppdateras ofta.

Antidumpningslagstiftningen är ett omfattande rättsområde där även politik spelar en stor roll, precis som namnet handelspolitik antyder. Antidumpningsåtgärder kan med fog sägas vara de viktigaste av de handelspolitiska skyddsåtgärderna, och eftersom det i sig utgör ett stort rättsområde kan vidare forskning med fördel göras med ytterligare avgränsningar. I denna avhandling hade jag som syfte att undersöka EU:s användning av antidumpningsåtgärder på grundval av EU-domstolens domar avseende antidumpningsåtgärder mot import från Kina, utan några mer ingående avgränsningar. Med tanke på omfattningen och vikten av tvisten om Kinas marknadsekonomiska status kunde dock det i sig utgöra ett självständigt forskningsämne, exempelvis med fokus på de olika tolkningarna av avsnitt 15(d) i anslutningsprotokollet eller de olika skälen till att vissa länder beviljat Kina marknadsekonomisk status.

Med tiden blir det också möjligt att undersöka vilken praktisk betydelse ändringen av grundförordningen 2016/1036, genom vilken indelningen i marknadsekonomier och icke-marknadsekonomier slopades och metoden för konstruerat normalvärde med anledning av betydande snedvridningar infördes, har på antidumpningsundersökningar samt huruvida kommissionen kommer att ge ut flera rapporter om länder med betydande snedvridningar i ekonomin utöver rapporten om Kina. För tillfället förefaller det som att syftet med metoden för konstruerat normalvärde är detsamma som med marknadsekonomisk status, och att denna metod i huvudsak riktar sig mot Kina. Det återstår också att se i vilken riktning Kinas ekonomiska system börjar utvecklas, dvs. om det blir flera marknadsekonomiska drag eller om den socialistiska utvecklingen börjar ta fart. Det senare alternativet skulle sannolikt leda till att åtgärder mot Kina hårdnar ytterligare och att man tillgriper antidumpningsåtgärder oftare.

Källor

Monografier och artiklar

van Bael, Ivo & Bellis, Jean-François, *EU Anti-Dumping and Other Trade Defence Instruments*. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, 2011.

Choi, Nakgyoon, 'Did Anti-dumping Duties Really Restrict Import?: Empirical Evidence from the US, the EU, China, and India'. *East Asian Economic Review*. Vol. 21, 1/2017, ss. 3–27.

Duras, Pierre & Moëll, Christina, *Tullrätt*. Stockholm: Wolters Kluwer, 2017.

Felbermayr, Gabriel & Sandkamp, Alexander, 'The trade effects of anti-dumping duties: Firm-level evidence from China'. *European Economic Review*. Vol. 122, 2/2020.

Hettne, Jörgen & Otken Eriksson, Ida (red.), *EU-rättslig metod: Teori och genomslag i svensk rättstillämpning*. Stockholm: Norstedts Juridik, 2011.

Hošman, Mirek Tobiáš, 'China's NME status at the WTO: analysis of the debate'. *Journal of International Trade Law and Policy*. Vol. 20 No 1/2021, ss. 1–20.

Jabbour, Liza; Tao, Zhigang; Vanino, Enrico & Zhang, Yao; 'The good, the bad and the ugly: Chinese imports, European Union anti-dumping measures and firm performance'. *Journal of International Economics*. Vol. 117, No 2/2019, ss. 1–20.

Kerneis, Pascal, 'EU-China economic relations: interactions and barriers', ss. 59–68 i Julien Chaisse (red.), *China-European Union Investment Relationships*. Cheltenham: Edward Elgar, 2018.

Lehrberg, Bert, *Praktisk juridisk metod*. Uppsala: Iusté Aktiebolag, 2018.

Peczenik, Aleksander, *Juridikens teori och metod*. Stockholm: Norstedts Juridik, 1995.

Perdikis, Nicholas & Perdakis, Laurie, 'The establishment and development of the European Union and its trade policy', ss. 18–35 i Khorana Sangeeta & María García (red.), *Handbook on the EU and international trade*. Northampton: Edward Elgar, 2018.

Prusa, Thomas J., 'NMEs and the double remedy problem'. *World Trade Review*, Vol. 16, No. 4/2017, ss. 619–634.

- Puccio, Laura, Granting Market Economy Status to China. An Analysis of WTO law and of selected WTO members' policy. European Parliamentary Research Service. 2015.
- Rosas, Allan & Armati, Lorna, EU Constitutional Law: An Introduction. Oxford, UK: Hart, 2018.
- Sandkamp, Alexander & Yalcin, Erdal, 'Different antidumping legislations within the WTO: What can we learn from China's varying market economy status?'. Review of International Economics, Vol. 29 No 5/2021, ss. 1121–1147.
- Shu, Min, 'Trade, competitiveness and the China factor', ss. 315–332 i Khorana Sangeeta & María García (red.), Handbook on the EU and international trade. Cheltenham: Edward Elgar, 2018.
- Trebilcock, Michael J., Advanced Introduction to International Trade Law. Cheltenham: Edward Elgar, 2015.

Lagstiftning

Nationell lagstiftning

Finlands grundlag 11.6.1999/731, 80 §.

EU-lagstiftning

Fördrag och protokoll till dessa

Fördraget om Europeiska unionen. EUT C 326, 26.10.2012, s. 13. Artikel 3.

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EUT C 326, 26.10.2012, s. 47.

Protokoll (nr 3) om stadgan för Europeiska unionens domstol. Artikel 61.

Förordningar

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2321 av den 12 december 2017 om ändring av förordning (EU) 2016/1036 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen och förordning (EU) 2016/1037 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen. EUT L 338, 19.12.2017, s. 1.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1036 av den 8 juni 2016 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i

Europeiska unionen. EUT L 176, 30.06.2016, s. 21.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 924/2012 av den 4 oktober 2012 om ändring av förordning (EG) nr 91/2009 om införandet av en slutgiltig antidumpningstull beträffande import av vissa fästdon av järn eller stål med ursprung i Folkrepubliken Kina. EUT L 275, 10.10.2012, s. 1. Skäl 9.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter. EUT L 55, 28.02.2011, s. 13.

Rådets förordning (EG) nr 905/98 av den 27 april 1998 om ändring av förordning (EG) nr 384/96 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska gemenskapen. EGT L 128, 30.04.1998, s. 18.

Rättsfall och förslag till avgörande

Domstolens domar

Dom av den 5 maj 2022 i mål C-718/20 P, *Zhejiang Jiuli Hi-Tech Metals mot kommissionen*, ECLI:EU:C:2022:362.

Dom av den 28 april 2022 i mål C-666/19 P, *Changmao Biochemical Engineering mot kommissionen*, ECLI:EU:C:2022:323.

Dom av den 20 januari 2022 i mål C-891/19 P, *kommissionen mot Hubei Xinyegang Special Tube*, ECLI:EU:C:2022:38.

Dom av den 2 december 2021 i de förenade målen C-884/19 P och C-888/19 P, *kommissionen mot Xinyi PV Products (Anhui) och GMB Glasmanufaktur Brandenburg*, ECLI:EU:C:2021:973.

Dom av den 4 februari 2021 i mål C-324/19, *Eurocylinder systems mot Hauptzollamt Hamburg-Stadt*, ECLI:EU:C:2021:94.

Dom av den 9 juli 2020 i mål C-104/19, *Donex Shipping and Forwarding*, punkterna 45–48, ECLI:EU:C:2020:539.

Dom av den 19 september 2019 i mål C-251/18, *Trace Sport*, punkt 37, ECLI:EU:C:2019:766.

Dom av den 12 september 2019 i mål C-709/17 P, *kommissionen mot Kolachi Raj*

- Industrial*, punkt 82, ECLI:EU:C:2019:717.
- Dom av den 27 mars 2019 i mål C-236/17 P, *Canadian Solar Emea m.fl. mot rådet*, ECLI:EU:C:2019:258.
- Dom av den 18 oktober 2018 i mål C-207/17, *Rotho Blaas*, punkterna 44–45 och 54 ECLI:EU:C:2018:840.
- Dom av den 28 februari 2018 i mål C-301/16 P, *kommissionen mot Xinyi PV Products (Anhui) Holdings Ltd*, ECLI:EU:C:2018:132.
- Dom av den 14 december 2017 i mål C-61/16 P, *EBMA mot Giant (China)*, ECLI:EU:C:2017:968.
- Dom av den 5 april 2017 i de förenade målen C-376/15 P och C-377/15 P, *Changshu City Standard Parts Factory och Ningbo Jinding Fastener mot rådet*, ECLI:EU:C:2017:269.
- Dom av den 7 april 2016 i de förenade målen C-186/14 P och C-193/14 P, *ArcelorMittal Tubular Products Ostrava m.fl. mot Hubei Xinyegang Steel Co.*, ECLI:EU:C:2016:209.
- Dom av den 4 februari 2016 i de förenade målen C-659/13 och C-34/14, *C & J Clark International*, punkt 56, ECLI:EU:C:2016:74.
- Dom av den 16 juli 2015 i mål C-21/14 P, *kommissionen mot Rusal Armenal*, punkterna 47–48 och 52, ECLI:EU:C:2015:494.
- Dom av den 13 januari 2015 i de förenade målen C-401/12 P och C-403/12 P, *rådet mot Vereniging Milieudefensie och Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, punkt 54, ECLI:EU:C:2015:4.
- Dom av den 16 april 2015 i mål C-143/14, *TMK Europe*, punkterna 35–36 och 41–42, ECLI:EU:C:2015:236.
- Dom av den 4 september 2014 i mål C-21/13, *Simon, Evers & Co*, punkterna 31–32, ECLI:EU:C:2014:2154.
- Dom av den 19 december 2013 i mål C-10/12 P, *Transnational Company Kazchrome och ENRC Marketing mot rådet*, punkt 23, ECLI:EU:C:2013:865.
- Dom av den 19 september 2013 i mål C-15/12 P, *Dashiqiao Sanqiang Refractory Materials mot rådet*, ECLI:EU:C:2013:572.
- Dom av den 19 juli 2012 i mål C 337/09 P, *rådet mot Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group*, EU:C:2012:471.

Dom av den 16 februari 2012 i de förenade målen C-191/09 P och C-200/09 P, *rådet mot Interpipe Niko Tube och Interpipe NTRP*, punkt 160, ECLI:EU:C:2012:78.

Dom av den 2 februari 2012 i mål C-249/10 P, *Brosmann Footwear (HK) m.fl. mot rådet*, ECLI:EU:C:2012:53.

Dom av den 29 september 2011 i mål C-82/10, *kommissionen mot Irland*, punkt 44, ECLI:EU:C:2011:621.

Dom av den 21 december 2011 i mål C-366/10, *Air Transport Association of America m.fl. mot Secretary of State for Energy and Climate Change*, punkterna 50–51, ECLI:EU:C:2011:864.

Dom av den 3 december 2009 i mål C-535/06, *Moser Baer India mot rådet*, punkt 90, ECLI:EU:C:2009:498.

Dom av den 1 oktober 2009 i mål C-141/08 P, *Foshan Shunde Yongjian Housewares & Hardware mot rådet*, ECLI:EU:C:2009:598.

Dom av den 23 april 2009 i mål C-425/07 P, *AEPI mot kommissionen*, punkt 44, ECLI:EU:C:2009:253.

Dom av den 3 juni 2008 i mål C-308/06, *Intertanko m.fl.*, punkterna 42–43, ECLI:EU:C:2008:312.

Dom av den 27 september 2007 i mål C-351/04, *Ikea Wholesale*, punkt 56, ECLI:EU:C:2007:547.

Dom av den 7 juni 2007 i mål C-335/05, *Řízení Letového Provozu*, punkt 16, ECLI:EU:C:2007:321.

Dom av den 12 januari 2006 i mål C-311/04, *Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht*, punkt 25, ECLI:EU:C:2006:23.

Dom av den 2 oktober 2003 i mål C-194/99, *Thyssen Stahl mot kommissionen*, punkt 31, ECLI:EU:C:2003:527.

Dom av den 23 november 1999 i mål C-149/96, *Portugal mot rådet*, punkt 27, ECLI:EU:C:1999:574.

Dom av den 29 maj 1997 i mål C-26/96, *Rotexchemie*, punkt 9, ECLI:EU:C:1997:261.

Dom av den 5 oktober 1994 i mål C-280/93, *Tyskland mot rådet*, punkterna 106–111, ECLI:EU:C:1994:367.

Dom av den 10 juli 1980 i mål C-30/78, *Distillers Company mot kommissionen*, punkt 26, ECLI:EU:C:1980:186.

Dom av den 13 februari 1979 i mål 85/76, *Hoffmann-Laroche mot kommissionen*, punkt 9, ECLI:EU:C:1979:36.

Dom av den 28 juni 1972 i mål C-37/71, *Jamet mot kommissionen*, punkt 12, ECLI:EU:C:1972:57.

Förslag till avgörande

Generaladvokatens förslag till avgörande i mål C-337/09 P. Föredraget den 19 januari 2012.

Övrigt material

Avtal om upprättande av Världshandelsorganisationen. EUT L 336, 23.12.1994, s. 3.

Avtal om tillämpning av artikel VI i Allmänna tull- och handelsavtalet 1994 (WTO-GATT 1994) - antidumpningsavtalet. Bilaga 1A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. EUT L 336, 23.12.1994, s. 103–118.

Avtal om subventioner och utjämningsåtgärder (WTO-GATT 1994). Bilaga 1A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. EUT L 336, 23.12.1994, s. 156–183.

Avtal om skyddsåtgärder (WTO-GATT 1994). Bilaga 1A till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen. EUT L 336, 23.12.1994, s. 184–189.

Europaparlamentet. Europaparlamentets resolution av den 12 maj 2016 om Kinas status som marknadsekonomi. 2016/2667(RSP).

Europeiska kommissionen. Commission Staff Working Document on Significant Distortions in the Economy of the People's Republic of China for the purposes of trade defence investigations. SWD(2017) 483 final/2.

Europeiska kommissionen. TDI: Trade Defence Instruments, Anti-Dumping & Anti-Subsidy: A Guide for Small and Medium-Sized Businesses. 2018. S. 14.

Protocol on the Accession of The People's Republic of China. Decision of 10 November 2001. World Trade Organization. WT/L/432. Punkt 15.

The General Agreement on Tariffs and Trade (GATT 1947). Article VI: Anti dumping and Countervailing Duties.

The General Agreement on Tariffs and Trade (GATT 1947). Article XXIV:
Territorial Application – Frontier Traffic – Customs Unions and Free
trade Areas.

The National People's Congress of the People's Republic of China. Constitution of
the People's Republic of China.

Internetkällor

van Bael & Bellis. The new EU anti-dumping methodology and other upcoming
changes to the EU anti-dumping rules. 20.12.2017.

[https://www.vbb.com/media/Insights_News/VBB_Client_Alert-
New_EU_anti-dumping_rules-20.12.2017.pdf](https://www.vbb.com/media/Insights_News/VBB_Client_Alert-New_EU_anti-dumping_rules-20.12.2017.pdf). Hämtad 23.02.2023.

Europaparlamentet. Europeiska unionen och Världshandelsorganisationen. Faktablad
om Europeiska unionen. 2022.

[https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/161/europeiska-
unionen-och-varldshandelsorganisationen](https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/161/europeiska-unionen-och-varldshandelsorganisationen). Hämtad 19.10.2022.

Europaparlamentet. Europeiska unionen och dess handelspartner. Faktablad om
Europeiska unionen. 2021.

[https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/160/europeiska-
unionen-och-dess-handelspartner](https://www.europarl.europa.eu/factsheets/sv/sheet/160/europeiska-unionen-och-dess-handelspartner). Hämtad 08.12.2022.

Europeiska kommissionen: EU-China agreement explained.

[https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-
region/countries-and-regions/china/eu-china-agreement/agreement-
explained_en](https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/china/eu-china-agreement/agreement-explained_en). Hämtad 22.02.2023.

Europeiska kommissionen: EU position in world trade.

[https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-
region/eu-position-world-trade_en](https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/eu-position-world-trade_en). Hämtad 04.01.2023.

Europeiska kommissionen. EU trade relations with China. Facts, figures and latest
Developments. [https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-
country-and-region/countries-and-regions/china_en](https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/china_en).
Hämtad 04.01.2023.

Europeiska kommissionen. Trade defence investigations: Ongoing Investigations.

<https://tron.trade.ec.europa.eu/investigations/ongoing>.

Hämtad 04.01.2023.

Europeiska kommissionen: European Commission proposes end to anti-dumping duties on energy saving light-bulbs in one year. Pressmeddelande 29.08.2007.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sv/IP_07_1261.

Hämtad 04.01.2023.

Ministry of Commerce People's Republic of China. MOFCOM Responded to ECJ's Final Judgment in EU's Glyphosate Anti-dumping Case against Chinese Chemical Company.

<http://english.mofcom.gov.cn/aarticle/newsrelease/significantnews/201207/20120708252019.html>. Hämtad 07.02.2023.

World Steel Association. World Steel in Figures 2022. S. 7 och 15.

<https://worldsteel.org/wp-content/uploads/World-Steel-in-Figures-2022-1.pdf>. Hämtad 07.02.2023.

World Steel Association. World Steel in Figures 2017. S. 6.

<https://worldsteel.org/wp-content/uploads/2017-World-Steel-in-Figures.pdf>. Hämtad 07.02.2023.

WTO. Who we are. What is the WTO?

https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/who_we_are_e.htm. Hämtad 19.10.2022.

WTO Stats. Anti-dumping measures initiated – faced by exporter by

Reporting Economies 1995–2020. <https://stats.wto.org>. Hämtad 03.01.2023.

WTO Stats. Anti-dumping, Countervailing and Safeguards measures initiated by

Reporting Economies 1995–2020. <https://stats.wto.org>. Hämtad 26.10.2022.